ЧЕРНІГІВСЬКА ОБЛАСНА ДЕРЖАВНА АДМІНІСТРАЦІЯ

ДЕПАРТАМЕНТ ЕКОЛОГІЇ ТА ПРИРОДНИХ РЕСУРСІВ

пр-т Миру, 14, м. Чернігів, 14000, тел./факс (0462) 67-48-72,
E-mail: deko_post@cg.gov.ua, сайт: www.eco.cg.gov.ua, код згідно з ЄДРПОУ 38709568

від _____ № _____ На № _____ від _____

Товариство з обмеженою відповідальністю «ОПЕРАТОР ГАЗОТРАНСПОРТНОЇ СИСТЕМИ УКРАЇНИ»
код ЄДРПОУ 42795490,
пр. Гузара Любомира, буд. 44,
м. Київ, 03065
(суб'єкт господарювання та його адреса)

11493
(реєстраційний № у Єдиному реєстрі з оцінки впливу на довкілля)

138-11493/2 від 04.02.2026
(номер і дата складення звіту про громадське обговорення)

ЗВІТ ПРО ГРОМАДСЬКЕ ОБГОВОРЕННЯ

планованої діяльності
«Капітальний ремонт магістрального газопроводу «Київ - Брянськ» на ділянці переходу через р. Ірванець в Новгород-Сіверському районі Чернігівської області»

(назва планованої діяльності)

На виконання Закону України «Про оцінку впливу на довкілля»
Департамент екології та природних ресурсів Чернігівської обласної державної адміністрації
(уповноважений орган)

підготував звіт про громадське обговорення планованої діяльності, щодо якої здійснюється процедура оцінки впливу на довкілля відповідно до законодавства.

1. Відомості про оприлюднення документів про плановану діяльність уповноваженим органом на вебсайті Єдиного реєстру з оцінки впливу на довкілля:

1) повідомлення про плановану діяльність, яка підлягає оцінці впливу на довкілля, оприлюднено на вебсайті Єдиного реєстру з оцінки впливу на довкілля (далі – Реєстр) 11.02.2025;

2) оголошення про початок громадського обговорення звіту з оцінки впливу на довкілля оприлюднено у Реєстрі 29.12.2025;

3) звіт з оцінки впливу на довкілля (далі – звіт з ОВД) та інші документи, надані суб'єктом господарювання, оприлюднено у Реєстрі 29.12.2025;

2. Відомості про оприлюднення документів про плановану діяльність суб'єкта господарювання в друкованих засобах масової інформації та на дошках оголошень:

1) повідомлення про плановану діяльність розміщено 06.02.2025 на дошці оголошень біля магазину за адресою: вул. Богдана Хмельницького, с. Машеве, Новгород-Сіверський район, Чернігівська область (підтвердженням факту оприлюднення є фотофіксації); на зупинці громадського транспорту на перехресті вул. Лесі Українки та вул. Миру, с. Машеве, Новгород-Сіверський район, Чернігівська область (підтвердженням факту оприлюднення є фотофіксації); на дошці оголошень будівлі магазину за адресою: вул. Свободи, с. Машеве, Новгород-Сіверський район, Чернігівська область (підтвердженням факту оприлюднення є фотофіксації), а також на офіційних вебсайтах Семенівської міської ради Новгород-Сіверського району Чернігівської області, Новгород-Сіверської районної державної адміністрації та Департаменту екології та природних ресурсів Чернігівської обласної державної адміністрації (далі – Департамент);

2) оголошення про початок громадського обговорення звіту з ОВД розміщено 29.12.2025 на дошці оголошень біля магазину за адресою: вул. Богдана Хмельницького, с. Машеве, Новгород-Сіверський район, Чернігівська область (підтвердженням факту оприлюднення є фотофіксації); на зупинці громадського транспорту на перехресті вул. Лесі Українки та вул. Миру, с. Машеве, Новгород-Сіверський район, Чернігівська область (підтвердженням факту оприлюднення є фотофіксації); на дошці оголошень будівлі магазину за адресою: вул. Свободи, с. Машеве, Новгород-Сіверський район, Чернігівська область (підтвердженням факту оприлюднення є фотофіксації); на зупинці громадського транспорту за адресою: вул. Богдана Хмельницького, с. Машеве, Новгород-Сіверський район, Чернігівська область (підтвердженням факту оприлюднення є фотофіксації); на дошці оголошень за адресою: вул. Богдана Хмельницького, 36, с. Машеве, Новгород-Сіверський район, Чернігівська область (підтвердженням факту оприлюднення є фотофіксації), а також на офіційних вебсайтах Семенівської міської ради Новгород-Сіверського району Чернігівської області, Новгород-Сіверської районної державної адміністрації та Департаменту.

3. Перелік матеріалів, наданий на розгляд, які розміщуються у місцях доступних для громадськості:

Звіт з ОВД

(звіт з оцінки впливу на довкілля, а також інші матеріали, надані на розгляд громадськості)

у приміщенні уповноваженого органу:

Департамент екології та природних ресурсів Чернігівської обласної державної адміністрації за адресою: пр-т Миру, 14, м. Чернігів

(найменування органу, місце знаходження)

у приміщені органу(ів) місцевого самоврядування відповідної(их) адміністративно-територіальної(их) одиниці (одиниць), що може(уть) зазнати впливу планованої діяльності:

Семенівська міська рада Новгород-Сіверського району
Чернігівської області
адреса: вул. Героїв України, буд. 6, місто Семенівка
Новгород-Сіверського району Чернігівської області
(найменування органу/органів, місце знаходження)

а також в інших загальнодоступних місцях, визначених суб'єктом господарювання (за наявності):

ТОВ «ОПЕРАТОР ГАЗОТРАНСПОРТНОЇ СИСТЕМИ УКРАЇНИ»
Центральне ЛВУМГ Олишівська промислова дільниця
адреса: вул. Козацька, буд. 37, селище Олишівка
Чернігівського району Чернігівської області
(адреса)

4. Кількість громадських слухань, проведених протягом строку громадського обговорення планованої діяльності 1 (у разі проведення):
Департаментом 21.01.2026 о 11.00 у режимі відеоконференції проведено громадські слухання щодо планованої діяльності «Капітальний ремонт магістрального газопроводу «Київ - Брянськ» на ділянці переходу через р. Ірванець в Новгород-Сіверському районі Чернігівської області».

Оскільки представники громадськості не з'явилися, було складено акт про неявку представників громадськості на громадські слухання. Зазначений акт завантажено до Реєстру та розміщено на офіційному вебсайті Департаменту 21.01.2026.

*Примітка: відповідно до пункту 3 Порядку проведення громадських слухань у процесі оцінки впливу на довкілля, затвердженого Постановою Кабінету Міністрів України від 13 грудня 2017 р. № 989, зі змінами, внесеними згідно з Постановою Кабінету Міністрів України від 08.09.2023 № 967, у період воєнного стану в Україні громадські слухання проводяться в режимі відеоконференції.

5. Громадське обговорення планованої діяльності на всіх стадіях процедури оцінки впливу на довкілля:

громадське обговорення обсягу досліджень та рівня деталізації інформації, що підлягає включенню до звіту з ОВД, тривало 12 робочих днів від дня офіційного оприлюднення повідомлення про плановану діяльність, яка підлягає оцінці впливу на довкілля, та було розпочато 12.02.2025 і завершено 27.02.2025;

громадське обговорення звіту з ОВД розпочалось 30.12.2025, тривало 25 робочих днів та завершено 02.02.2026.

6. Перелік отриманих письмових зауважень і пропозицій, які надійшли від громадськості під час проведення громадського обговорення:

Засобами Єдиного реєстру з оцінки впливу на довкілля були подані зауваження та пропозиції до планованої діяльності, обсягу досліджень та рівня деталізації інформації, що підлягає включенню до звіту з оцінки впливу на довкілля, від Громадської організації «Українська природоохоронна група» від

24.02.2025 № 256/2025. Надані зауваження та пропозиції суб'єктом господарювання враховано у звіті з оцінки впливу на довкілля.

У додатку до звіту про громадське обговорення наводиться таблиця врахування суб'єктом господарювання вищезазначених зауважень та пропозицій.

Крім того, на адресу Департаменту протягом громадського обговорення звіту з оцінки впливу на довкілля від Громадської організації «Українська природоохоронна група» від 29.01.2026 № 82/2026.

Перелік отриманих письмових зауважень і пропозицій, які надійшли від громадськості під час проведення громадського обговорення:

Лист ГО «Українська природоохоронна група» від 29.01.2026 № 82/2026

Таблиця врахування наданих зауважень та пропозицій громадськості, отриманих протягом строку громадського обговорення (за наявності)

№ з/п	Прізвище, ім'я, по батькові (для фізичних осіб), а також найменування(для юридичних осіб) особи, що подає зауваження і пропозиції	Зміст зауваження чи пропозиції	Інформація про повне врахування, часткове врахування або обґрунтоване відхилення отриманих під час громадського обговорення зауважень та пропозицій
Лист від Громадської організації «Українська природоохоронна група» від від 29.01.2026 № 82/2026			
1.	Олексій Василюк, Голова правління ГО «Українська природоохоронна група»	Дана справа з ОВД проходить процедуру не вперше. До попередніх двох Звітів, опублікованих в Реєстрі за цим ж номером 11493, ми також надсилали наші Зауваження. Однак в процесі публікації поточної версії, та навіть попередньої, було стерто Звіт першої спроби з Єдиного державного реєстру з оцінки впливу на довкілля, і він більше не є доступним. Хоча Розробник технічно може додавати кілька різних файлів в розділ звіту в Єдиному реєстрі ОВД. Фактично відбулось необґрунтоване знищення/заміщення попереднього Звіту, за яким було видано Відмову. При чому вдруге і з умовою отримання наших Зауважень, де цей пункт теж був першим.	Обґрунтовано відхилено. Наразі опрацьовано Звіт з оцінки впливу на довкілля, поданий суб'єктом господарювання через засоби Реєстру від 29.12.2025. Цей Звіт зберігається протягом 5 років. На попередні два звіти висновок з оцінки впливу на довкілля не видавався. До зазначеного варіанту звіту є доступ у Реєстрі (справа № 11493).
2.	Олексій Василюк, Голова правління ГО «Українська природоохоронна група»	Всі матеріали ОВД, згідно законодавства, мають в обов'язковому порядку зберігатись. *"Звіт з оцінки впливу на довкілля підписується всіма його авторами (виконавцями) із зазначенням їхньої кваліфікації та* ***зберігається в Єдиному реєстрі з оцінки впливу на довкілля протягом усього часу провадження планованої діяльності, але не менш як п'ять років*** *з дня отримання рішення про провадження планованої діяльності"* (п. 8 ст. 6 ЗУ "Про ОВД"). Відтак **Розробником було знову порушено ЗУ "Про ОВД"**, на що ми просимо	Враховано повністю. Відповідно до функціонування Реєстру у реєстровій справі зберігається Звіт з оцінки впливу на довкілля, який опрацьовується уповноваженим територіальним органом і на який видається Висновок з оцінки впливу на довкілля. Також зі Звітом можна було ознайомитись у Департаменті та у місцях розміщення звіту з оцінки впливу на довкілля, визначених суб'єктом господарювання та заявлених в оголошенні про початок громадського обговорення звіту з оцінки впливу на довкілля.

№ з/п	Прізвище, ім'я, по батькові (для фізичних осіб), а також найменування(для юридичних осіб) особи, що подає зауваження і пропозиції	Зміст зауваження чи пропозиції	Інформація про повне врахування, часткове врахування або обґрунтоване відхилення отриманих під час громадського обговорення зауважень та пропозицій
		звернути увагу УТО. Видалення попередньої версії Звіту не тільки грубо порушує законодавство, але і ускладнює перевірку виконання внесення змін до нового Звіту та виконання вимог Відмови, що є перешкоджанням роботі уповноваженого органу та громадськості. Хоч цього пункту нема у останній Відмові, але ми ще раз звертаємо увагу на це порушення Закону.	Відповідно до частини одинадцятої статті 4 Закону України «Про оцінку впливу на довкілля» держателем та адміністратором Єдиного реєстру з оцінки впливу на довкілля, що забезпечує його ведення, а також відповідає за технічне, технологічне та програмне забезпечення, збереження та захист даних, що містяться в Єдиному реєстрі з оцінки впливу на довкілля, є уповноважений центральний орган. Уповноважені територіальні органи мають доступ до нього з правом внесення та обробки даних відповідно до їх повноважень.
3.	Олексій Василюк, Голова правління ГО «Українська природоохоронна група»	Поточна Відмова у видачі висновку з оцінки впливу на довкілля від Департаменту екології та природних ресурсів Чернігівської ОДА стосується невключення до Звіту усіх пропозицій громадськості. Наголошуємо на необхідності врахування зауважень і пропозицій, наданих громадською організацією: на етапі розгляду повідомлення листи від Громадської організації «УКРАЇНСЬКА ПРИРОДООХОРОННА ГРУПА» від 24.02.2025 № 256/2025 та на етапі громадського обговорення Звіту з ОВД від Громадської організації «УКРАЇНСЬКА ПРИРОДООХОРОННА ГРУПА» від 11.12.2025 № 1238/2025. *Рис. Скріншот з Відмови*	Враховано повністю. Суб'єктом господарювання враховано зауваження і пропозиції у таблиці розділу 10 Звіту з ОВД. Департаментом вищезазначена інформація наведена у додатках до Звіту про громадське обговорення.
4.	Олексій Василюк, Голова правління ГО «Українська природоохоронна група»	**Щодо об'єкту Смарагдової мережі.** У Звіті знову описано суто належність території провадження ПД, але не оцінено вплив на неї. *"Екологічна якість пропонованих територій Смарагдової мережі повинна бути збережена щойно вони будуть офіційно номіновані Постійним комітетом Бернської конвенції як «території-кандидати Смарагдової мережі» відповідно до Рекомендації Постійного комітету № 157 (2011), яка прийнята 02.12.2011 й переглянута 06.12.2019, про статус територій-кандидатів до Смарагдової мережі та*	Враховано повністю. Департаментом у висновку в умовах використання території та природних ресурсів під час виконання підготовчих і будівельних робіт та провадження планованої діяльності зазначено перед початком будівельних робіт разом з науковцями провести дослідження території на наявність видів дикої флори і фауни, що знаходяться під охороною. У разі їх виявлення здійснити заходи щодо їх збереження. Зазначені заходи попередньо узгодити з Семенівською міською радою, Департаментом та Державною екологічною інспекцією у

№ з/п	Прізвище, ім'я, по батькові (для фізичних осіб), а також найменування(для юридичних осіб) особи, що подає зауваження і пропозиції	Зміст зауваження чи пропозиції	Інформація про повне врахування, часткове врахування або обґрунтоване відхилення отриманих під час громадського обговорення зауважень та пропозицій
		методичні рекомендації щодо критеріїв для їх номінації" (стор. 79) – ця цитата додатково нагадує що номіновані території Смарагдової мережі мають такі ж обмеження як і затверджені території до моменту їх розгляду Конвенцією, а також підтверджує необхідність збереження території у її початковому стані. Однак без проведення початкового обліку стану довкілля, практично неможливо досягти його збереження. На цей раз не додаємо фрагменти із законодавства щодо обов'язкового збереження природного стану, але ще раз інформуємо, що згідно Постанови Верховного Суду від 15 листопада 2021 року в справі № 480/2224/19, Розробники Звіту **мають забезпечити дослідження та інші матеріали, щодо впливів діяльності на Смарагдову мережу, її біорізноманіття та охоронювані оселища.** Натомість окремо Смарагдова мережа не виділена дослідженнями, однак з наступної позиції щодо визначення допустимості впливу на об'єкт ПЗФ відомо (стор. 81), що цей показник складається з розрахунку акустичного навантаження та розрахунку розсіювання забруднюючих речовин у повітрі (так, у гідрологічному заказнику оцінювання допустимості діяльності не здійснюється за показниками у водному середовищі!). Зрозуміло, що ці показники не є вичерпними, про що ми вже писали як на етапі подання пропозицій до Звіту, так і уже зауважень. Проте Розробник та суб'єкт досі не вважають за потрібне проводити польові дослідження охоронюваних територій та об'єктів.	Чернігівській області, а також дотримуватися режиму тиші у період розмноження диких тварин з 1 квітня до 15 червня відповідно до вимог статті 39 Закону України «Про тваринний світ». Також умовами проведення післяпроєктного моніторингу визначено провести дослідження води р. Ірванець вище та нижче місця провадження планованої діяльності до та після закінчення будівельних робіт за основними гідробіологічними показниками, завислими речовинами та нафтопродуктами. У разі погіршення якості води р. Ірванець внаслідок здійснення планованої діяльності щотижнево проводити дослідження води р. Ірванець до відновлення її якості до фонового стану. У Звіті з ОВД суб'єктом господарювання розглянуто технічні альтернативи та обґрунтовано вибір технології з мінімальним впливом на довкілля.

№ з/п	Прізвище, ім'я, по батькові (для фізичних осіб), а також найменування(для юридичних осіб) особи, що подає зауваження і пропозиції	Зміст зауваження чи пропозиції	Інформація про повне врахування, часткове врахування або обґрунтоване відхилення отриманих під час громадського обговорення зауважень та пропозицій
		Планована діяльність передбачає розповсюдження впливів, що прямо знищують оселища, флору та маломобільні види фауни, а також місця виведення потомства та відпочинку, опосередковано здатні призвести до знищення чи деградації місць виведення потомства та відпочинку навколо території ПД. Також діяльність передбачає навмисне порушення спокою дикої фауни. Отже планована діяльність суперечить міжнародним зобов'язанням України по Бернській конвенції та особливостях обмежень та менеджменту Смарагдової мережі.	
5.	Олексій Василюк, Голова правління ГО «Українська природоохоронна група»	**Щодо охоронної зони газопроводу.** У Звіті зустрічається фрагмент: *"Наголошуємо, що проведення ремонтних робіт передбачено в охоронній зоні існуючого газопроводу"*. Однак існуючий газопровід та його охоронна зона знаходиться в межах та підпорядковується режиму природоохоронної території, конкретно гідрологічного заказнику "Машевський" та територій Екологічної й Смарагдової мережі. На стор. 99-100 при наведенні інформації щодо особливо цінних земель та особливо цінних груп ґрунтів виокремлено *землі природно-заповідного та іншого природоохоронного призначення*. Далі наводимо ще фрагменти зі стор 99: *"**Територія планованої діяльності ТОВ «Оператор ГТС України» входить в межі гідрологічного заказника місцевого значення «Машевський»** площею 333,0 га та охоронною зоною – 937,0 га, створеного рішенням Чернігівського облвиконкому від 24.12.1979 №561 «Про*	Враховано частково. У висновку в умовах використання території та природних ресурсів під час виконання підготовчих і будівельних робіт та провадження планованої діяльності зазначено дотримуватись вимог Закону України «Про правовий режим охоронних зон об'єктів магістральних трубопроводів», зокрема статті 22 щодо загальних та спеціальних обмежень господарської та іншої діяльності в охоронних зонах об'єктів магістральних газопроводів. Також зазначено умова щодо здійснення підготовчих, будівельних робіт та планованої діяльності відповідно до вимог природоохоронного та санітарного законодавства, а саме Земельного кодексу України, Водного кодексу України, Законів України «Про охорону навколишнього природного середовища», «Про природно-заповідний фонд України», «Про екологічну мережу України», «Про охорону атмосферного повітря», «Про управління відходами», «Про рибне господарство, промислове рибальство та охорону водних біоресурсів», «Про тваринний

№ з/п	Прізвище, ім'я, по батькові (для фізичних осіб), а також найменування(для юридичних осіб) особи, що подає зауваження і пропозиції	Зміст зауваження чи пропозиції	Інформація про повне врахування, часткове врахування або обгрунтоване відхилення отриманих під час громадського обговорення зауважень та пропозицій
		віднесення цінних болотних масивів до категорії заповідних територій». *Відповідно до ст. 15 Закону України «Про правовий режим земель охоронних зон об'єктів магістральних трубопроводів» від 17.02.2011 №3041-VI,* ***підприємства магістральних трубопроводів під час виконання капітальних та інших планових робіт з метою забезпечення безаварійної експлуатації магістральних трубопроводів без оформлення речових прав на земельні ділянки мають право в охоронній зоні магістральних газопроводів*** *[перелік дозволених видів діяльності]...* *Окрім того, ТОВ «Оператор ГТС України» отримано* ***технічні умови для проведення ремонтних робіт в межах гідрологічного заказнику «Машевський»*** *(лист №01-23/1073 від 16.04.2025 Семенівської міської ради про надання технічних умов - додаток №21),* ***дотримання яких забезпечить мінімізацію негативного впливу****".* Семенівська міська рада не є тим кінцевим держателем інформації та суб'єктом господарювання, який має повноваження надавати технічні умови для провадежння діяльності в межах об'єкту ПЗФ.	світ», «Про рослинний світ», «Про систему громадського здоров'я». Суб'єктом господарювання зазначено, що магістральний газопровід «Київ-Брянську» побудований та експлуатується з 1952 року, гідрологічний заказник місцевого значення «Машевський» створено рішенням Чернігівського облвиконкому від 24.12.1979 № 561 «Про віднесення цінних болотних масивів до категорії заповідних територій» без врахування наявності газопроводу.
6.	Олексій Василюк, Голова правління ГО «Українська природоохоронна група»	**Щодо обов'язкового виконання норм ЗУ "Про ПЗФ" при виконанні планованих робіт, як чіткого їх обмеження – висловилася і Семенівська міськрада**, в своєму листі №01-23/1073 від 16.04.2025 (додаток 21). Зокрема вони наклали такі вимоги на роботи:	Враховано повністю. Вимоги до планованої діяльності, зазначені у листі Семенівської міської ради від 16.04.2025 № 01-23/1073, відображені в екологічних умовах висновку. У Звіті з ОВД суб'єктом господарювання розглянуто технічні альтернативи та обгрунтовано вибір технології з мінімальним впливом на довкілля.

№ з/п	Прізвище, ім'я, по батькові (для фізичних осіб), а також найменування(для юридичних осіб) особи, що подає зауваження і пропозиції	Зміст зауваження чи пропозиції	Інформація про повне врахування, часткове врахування або обгрунтоване відхилення отриманих під час громадського обговорення зауважень та пропозицій
		1. Проектну документацію «Капітальний ремонт магістрального газопроводу «Київ-Брянськ» на ділянці переходу через р. Ірванець в Новгород-Сіверському районі Чернігівської області» розробити відповідно до вимог Законів України «Про природно-заповідний фонд України», «Про охорону навколишнього природного середовища», Водного кодексу України, Земельного кодексу України, державних будівельних норм і стандартів, положення про гідрологічний заказник місцевого значення «Машівський». 2. Місце та трасу існуючого газопроводу при переході через річку не змінювати. 3. При виконанні робіт на водному плесі річки неухильно дотримуватись вимог природоохоронного законодавства. 4. Передбачити заходи щодо недопущення забруднення водних об'єктів (річки, прибережних захисних смуг) під час виконання будівельних робіт будівельним та побутовим сміттям, паливно-мастильними матеріалами. 5. Передбачити після закінчення будівельних робіт повну рекультивацію території, яка порушена внаслідок виконання цих робіт. 6. При будівництві забороняється будь-які скиди технічної води без очистки у відкриті водні об'єкти. 8. Проектну документацію погодити в установленому законодавством порядку. 9. Дані умови та рекомендації не дають права на виконання робіт». Відповідно до картографічних даних, близько 90% території планованої діяльності знаходиться в межах гідрологічного заказника місцевого значення «Машівський» (рис.3.1). *Рис. Скріншот зі стор. 7.* Як видно з тексту, виконання обмежень ЗУ "Про ПЗФ", а також Положення заказника "Машівський" встановлюється як обов'язкова умова виконання планованих робіт. Тоді як провадити плановані роботи в поточному вигляді не порушуючи Положення заказника та ЗУ "Про ПЗФ" – неможливо. **Виходячи з ситуації що сталася, і зважаючи на норми статті 6 ЗУ «Про правовий режим земель охоронних зон об'єктів магістральних трубопроводів», плановані роботи для їх погодження мають бути змінені таким чином, щоб не порушувати Положення заказника та ЗУ "Про ПЗФ". Мають використовуватись природно дружні методи виконання робіт, які не нестимуть загроз та впливів на територію та акваторію ПЗФ. Задача Розробника в такому випадку не сліпо використати без обгрунтування один**	

№ з/п	Прізвище, ім'я, по батькові (для фізичних осіб), а також найменування(для юридичних осіб) особи, що подає зауваження і пропозиції	Зміст зауваження чи пропозиції	Інформація про повне врахування, часткове врахування або обгрунтоване відхилення отриманих під час громадського обговорення зауважень та пропозицій
		єдиний метод (з порушенням законодавства), а виконати вимоги законодавства, які йому ставлять аж три закони – "Про ОВД", "Про ПЗФ" та "Про правовий режим земель охоронних зон об'єктів магістральних трубопроводів", розглянути технічні альтернативи і обрати серед них таку технологію, яка забезпечить виконання вимог всіх трьох законів. Але, на жаль, Розробником цього здійснено не було.	
7.	Олексій Василюк, Голова правління ГО «Українська природоохоронна група»	**Щодо непроведення польових досліджень.** Критичним також є визначення позиції суб'єкта щодо проведення польових досліджень. Про це було неодноразово написано нами та колегами з громадського сектору на етапі подання пропозицій перед публікацією Звіту з ОВД та подання зауважень до попередніх Звітів. Але на стор. 9 додаткових матеріалів та по Звіту Розробник знову ж пріоритезує своє повноваження згідно з ЗУ «Про правовий режим земель охоронних зон об'єктів магістральних трубопроводів» та вважає, що не зобов'язаний дослідити довкілля.	Враховано частково. Суб'єкт господарювання у Звіті з ОВД зазначає, що зобов'язується до початку реалізації планованої діяльності з реконструкції газопроводу провести обстеження флори та фауни території проведення робіт, у тому числі виявлення видів, занесених до Червоної книги України, із залученням відповідних фахівців, з визначенням заходів щодо їх збереження. Результати такого обстеження будуть надані Департаменту екології та природніх ресурсів Чернігівської обласної військової адміністрації. Департаментом у висновку в умовах використання території та природних ресурсів під час виконання підготовчих і будівельних робіт та провадження планованої діяльності зазначено перед початком будівельних робіт разом з науковцями провести дослідження території на наявність видів дикої флори і фауни, що знаходяться під охороною.
8.	Олексій Василюк, Голова правління ГО «Українська природоохоронна група»	Відповідно до ЗУ «Про правовий режим земель охоронних зон об'єктів магістральних трубопроводів» суб'єкт має право на проведення реконструкції (стаття 15). Водночас стаття 6 даного ЗУ серед основних принципів регулювання відносин в охоронних зонах трубопроводів містить наступне:	Враховано частково. У висновку в умовах використання території та природних ресурсів під час виконання підготовчих і будівельних робіт та провадження планованої діяльності зазначено дотримуватись вимог Закону України «Про правовий режим охоронних зон об'єктів магістральних трубопроводів»,

№ з/п	Прізвище, ім'я, по батькові (для фізичних осіб), а також найменування(для юридичних осіб) особи, що подає зауваження і пропозиції	Зміст зауваження чи пропозиції	Інформація про повне врахування, часткове врахування або обгрунтоване відхилення отриманих під час громадського обговорення зауважень та пропозицій
		"1. Основними принципами регулювання відносин в охоронних зонах об'єктів магістральних трубопроводів є: • пріоритет безпечної життєдіяльності населення та довкілля". Отже, ЗУ «Про правовий режим земель охоронних зон об'єктів магістральних трубопроводів» в спірних питаннях встановлює беззаперечну пріоритетність врахування обмежень, встановлених законодавством з охорони довкілля і природоохоронний режим території, над режимом території охоронних зон трубопроводів і встановленими ним обмеженнями та правами. Пріоритетність довкілля буде досягнуто зокрема за рахунок врахування усіх природоохоронних обмежень ділянки та її режиму як території ПЗФ. Тобто наразі діяльність суперечить Положенню про заказник, отже є такою, що може чинити негативний вплив на довкілля та передбачати відповідальність за законодавством. Крім того, даний заказник є гідрологічним, а плановані роботи в першу чергу порушуватимуть саме гідрологічний режим, тобто наноситимуть шкоду безпосередньо саме охоронюваному аспекту, заради збереження якого заказник і було створено. Тобто шкода від даних робіт що буде наноситись ПЗФ – буде виражено максимальною. Проведення польових досліджень та оцінка впливу на охоронювані об'єкти й території могли б описати та мінімізувати потенційні ризики, але цього всупереч законодавству та проханням громадськості здійснено не було.	зокрема статті 22 щодо загальних та спеціальних обмежень господарської та іншої діяльності в охоронних зонах об'єктів магістральних газопроводів. Також зазначено умова щодо здійснення підготовчих, будівельних робіт та планованої діяльності відповідно до вимог природоохоронного та санітарного законодавства, а саме Земельного кодексу України, Водного кодексу України, Законів України «Про охорону навколишнього природного середовища», «Про природно-заповідний фонд України», «Про екологічну мережу України», «Про охорону атмосферного повітря», «Про управління відходами», «Про рибне господарство, промислове рибальство та охорону водних біоресурсів», «Про тваринний світ», «Про рослинний світ», «Про систему громадського здоров'я». Суб'єктом господарювання зазначено, що магістральний газопровід «Київ-Брянськ» побудований та експлуатується з 1952 року, гідрологічний заказник місцевого значення «Машевський» створено рішенням Чернігівського облвиконкому від 24.12.1979 № 561 «Про віднесення цінних болотних масивів до категорії заповідних територій» без врахування наявності газопроводу.

№ з/п	Прізвище, ім'я, по батькові (для фізичних осіб), а також найменування(для юридичних осіб) особи, що подає зауваження і пропозиції	Зміст зауваження чи пропозиції	Інформація про повне врахування, часткове врахування або обгрунтоване відхилення отриманих під час громадського обговорення зауважень та пропозицій
		Виходячи з цього, при провадженні ПД буде порушено і ЗУ «Про правовий режим земель охоронних зон об'єктів магістральних трубопроводів», і ЗУ "Про ОВД", і природоохоронне законодавство, як і основний серед нього Закон – ЗУ "Про ПЗФ".	
9.	Олексій Василюк, Голова правління ГО «Українська природоохоронна група»	**Щодо території Екомережі.** На стор. 7 одного з документів додаткової інформації (та стор. 145 Звіту) вказано, що території планованої діяльності належить до території Екомережі – Дніпровсько-Сновсько-Сіверська сполучна територія. Тут ж описано, що будуть дотримані всі необхідні заходи з мінімізації негативного впливу із посиланням на неправильні сторінки (стор. 121-128 замість стор. 107-110). Але, як і у вищеописаній ситуації зі Смарагдовою мережею – будь-які описи впливів на Екомережу відсутні, натомість відповідь Розробника на стор. 150-152 складається зі згадки пріоритету охоронної зони газопроводу, хоча уже тут в тексті вище ми згадали про цей нюанс. Тобто відсутність негативного впливу встановлена не дослідженнями, а теоретично за допомогою майбутніх заходів, які не можуть гарантують повне збереження екосистемної рівноваги. Тим паче заходи щодо зменшення впливу на грунти та рослинний світ складаються з рекультивації, яка буде після розробки грунту. Для етапу ж розробки власне додаткові заходи не передбачені. Так само і не передбачено практичних заходів для мінімізації забруднення водного середовища, окрім як проведення робіт у маловодний період та моніторинг (спостереження), хоча можна було забезпечити територію системою уловлення завислих часток. Заходи відновлення	Враховано повністю. У висновку зазначено умова щодо здійснення підготовчих, будівельних робіт та планованої діяльності відповідно до вимог природоохоронного та санітарного законодавства, а саме Земельного кодексу України, Водного кодексу України, Законів України «Про охорону навколишнього природного середовища», «Про природно-заповідний фонд України», «Про екологічну мережу Україні», «Про охорону атмосферного повітря», «Про управління відходами», «Про рибне господарство, промислове рибальство та охорону водних біоресурсів», «Про тваринний світ», «Про рослинний світ», «Про систему громадського здоров'я», а також при проведенні робіт передбачити заходи щодо відновлення зоопланктону, зообентосу та аборигенних видів іхтіофауни. Також умовами проведення післяпроєктного моніторингу визначено провести дослідження води р. Ірванець вище та нижче місця провадження планованої діяльності до та після закінчення будівельних робіт за основними гідробіологічними показниками, завислими речовинами та нафтопродуктами. У разі погіршення якості води р. Ірванець внаслідок здійснення планованої діяльності щотижнево проводити дослідження води р. Ірванець до відновлення її якості до фонового стану.

№ з/п	Прізвище, ім'я, по батькові (для фізичних осіб), а також найменування(для юридичних осіб) особи, що подає зауваження і пропозиції	Зміст зауваження чи пропозиції	Інформація про повне врахування, часткове врахування або обгрунтоване відхилення отриманих під час громадського обговорення зауважень та пропозицій
		водної біоти схожі на загальні рекомендації, а не на чіткі пункти, які будуть дотримані, адже тут відсутні конкретні види та масштаб виконання запланованих робіт – як суб'єкт відновить спокійні ділянки без течії? які параметри створюваних фітофільтраційних систем? які водорості будуть вводитись в якості бази харчування зоопланктону? та інші питання до наведених заходів. Згідно зі статтею 4 ЗУ «Про екологічну мережу України» принципами збереження та використання Екомережі зокрема є: *«б) збереження та екологічно збалансоване використання природних ресурсів на території екомережі; в) зупинення втрат природних та напівприродних територій (зайнятих рослинними угрупованнями природного походження та комплексами, зміненими в процесі людської діяльності), розширення площі території екомережі»*. **Планована діяльність суперечить наведеним принципам Екомережі та порушує вимоги цього Закону, тому не може провадитись у законний та природньодружній спосіб на аналізованій території**.	У Звіті з ОВД суб'єктом господарювання розглянуто технічні альтернативи та обгрунтовано вибір технології з мінімальним впливом на довкілля.
10.	Олексій Василюк, Голова правління ГО «Українська природоохоронна група»	**Щодо території ПЗФ.** Додаток 21 містить лист із вказанням технічних умов для ПД, серед них вказано дотримання ЗУ "Про ПЗФ". ЗУ "Про ПЗФ" в статті 26 містить пункт про те, що на території заказника **заборонено** діяльність, що суперечить цілям і завданням, передбаченим положенням про заказник. Нижче наводимо скріншот з Положення, який чітко **вказує що планована діяльність є забороненою на даній території і відтак порушує ЗУ "Про ПЗФ"**:	Враховано частково. За даними Звіту з ОВД до гідрологічного заказника місцевого значення «Машевський» входить евтрофний осоково-злаковий болотний масив, який має значення для живлення та регулювання водного режиму р. Гаркавка. Відповідно до відкритих картографічних матеріалів, р. Гаркавка протікає на значній віддаленості від межі планованої діяльності, близько 17 км. У висновку зазначено умови щодо здійснення підготовчих, будівельних робіт та планованої діяльності:

№ з/п	Прізвище, ім'я, по батькові (для фізичних осіб), а також найменування(для юридичних осіб) особи, що подає зауваження і пропозиції	Зміст зауваження чи пропозиції	Інформація про повне врахування, часткове врахування або обґрунтоване відхилення отриманих під час громадського обговорення зауважень та пропозицій
		3. Режим території та охорона. 3.1. На території Заказника забороняється діяльність, що суперечить його цілям і завданням : - проведення такої господарської діяльності, яка може спричинити шкоду Заказнику та порушити екологічну рівновагу; - проведення меліоративних та будь-яких інших робіт, що можуть призвести до зміни гідрологічного режиму території Заказника; - розвідувальні, підривні роботи, розробка всіх видів корисних копалин, будь-яке порушення ґрунтового покриву; - знищення та суттєві зміни видового складу рослинного покриву, в тому числі: розорювання, заліснення та заluжнення ділянок (без відповідних обґрунтувань наукових закладів); - будь-яке засмічення та забруднення території Заказника та його водних об'єктів; - застосування та зберігання на території Заказника всіх видів отрутохімікатів та пестицидів; - полювання, заготівля та знищення всіх видів водної та болотної рослинності; - збір рідкісних та занесених до Червоної книги рослин; - знищення та відлов всіх видів тварин, розорювання їхніх гнізд, нір, інших сховищ та жител, збір яєць та пуху; - влаштування пасовищ для худоби ; - передача у господарське використання окремих ділянок Заказника; - надання земельних ділянок під забудову. *Рис. Скріншот з Положення про гідрологічний заказник "Машевський"* А також скріншот з охоронного зобов'язання, який підтверджує заборону планованих робіт. 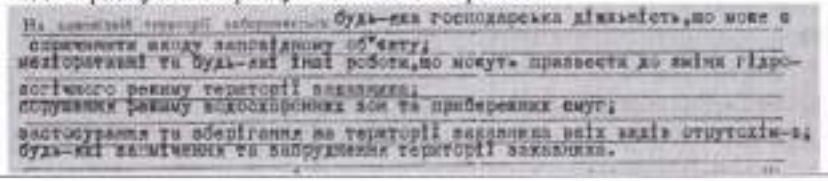 На данній території заборонається будь-яка господарська діяльність,що може с спричинити якусь запланованому об'єкту; меліоративні та будь-які інші роботи,що можуть призвести до якіних гідро- логічного режиму території заказника; порушення режиму відкоханних зон та прибережних смуг; застосування та зберігання на території заказника всіх видів отрутохім-т; будь-які засмічення та забруднення території заказника.	дотримуватися режиму тиші у період розмноження диких тварин з 1 квітня до 15 червня відповідно до вимог статті 39 Закону України «Про тваринний світ»; заборонено проводити роботи у період нересту риби (з 01 квітня до 30 червня) та проводити земляні роботи у зимовий період у межах зимувальних ям, встановленого наказом Міністерства аграрної політики та продовольства України від 19.09.2022 № 700 «Про затвердження правил любительського рибальства», зареєстрованим у Міністерстві юстиції України від 16.11.2022 № 1412/38748, а також щорічними наказами територіальних органів Державного агентства України з розвитку меліорації, рибного господарства та продовольчих програм; у разі виявлення видів, занесених до Червоної Книги України або Зеленої Книги України залучити спеціалістів та здійснити транспортування виду за межі охоронної зони МГ. Крім того, суб'єктом господарювання зазначено, що магістральний газопровід «Київ-Брянськ» побудований та експлуатується з 1952 року, гідрологічний заказник місцевого значення «Машевський» створено рішенням Чернігівського облвиконкому від 24.12.1979 № 561 «Про віднесення цінних болотних масивів до категорії заповідних територій».

№ з/п	Прізвище, ім'я, по батькові (для фізичних осіб), а також найменування(для юридичних осіб) особи, що подає зауваження і пропозиції	Зміст зауваження чи пропозиції	Інформація про повне врахування, часткове врахування або обґрунтоване відхилення отриманих під час громадського обговорення зауважень та пропозицій
		Рис. Скріншот з охоронного зобов'язання гідрологічного заказника "Машевський" Наступний документ є скріншотом з Положення, щодо дозволених на території робіт, і плановані роботи не входять до його переліку: 3.2. На території Заказника дозволяється: - господарська діяльність , що не суперечить завданням Заказника і проводиться з додержанням загальних вимог щодо охорони навколишнього природного середовища; - використання території Заказника у науково-дослідних, оздоровчих, рекреаційних, освітньо-виховних та інших цілях може здійснюватись за дозволами Державного управління екології та природних ресурсів в Чернігівській області у межах лімітів використання природних ресурсів, затверджених у встановленому порядку. *Рис. Скріншот Положення про гідрологічний заказник "Машевський"* Разом з цим, завдання Заказника наступні: 2.1. Основним завданням Заказника є: - збереження в природному стані болотного масиву, що має велике значення в регулюванні водного режиму прилеглих територій; - охорона умов відтворення, відновлення чисельності рідкісних рослин та тварин; - проведення наукових досліджень і спостережень на території Заказника; - підтримання загального екологічного балансу в регіоні; - поширення екологічних знань тощо. *Рис. Скріншот з Положення про гідрологічний заказник "Машевський"*	
11.	Олексій Василюк, Голова правління ГО «Українська природоохоронна група»	Враховуючи перелік заборонених діяльностей, серед яких є роботи, що можуть призвести до зміни гідрологічного стану території, порушення грунтового покриву, надання земельних ділянок під забудову тощо, можна свідчити що діяльність з	Враховано частково. У висновку зазначено умови щодо здійснення підготовчих, будівельних робіт та планованої діяльності: зняття грунтового покриву земельних ділянок, складування його на спеціально відведене місце, що буде розташоване в межах

№ з/п	Прізвище, ім'я, по батькові (для фізичних осіб), а також найменування(для юридичних осіб) особи, що подає зауваження і пропозиції	Зміст зауваження чи пропозиції	Інформація про повне врахування, часткове врахування або обґрунтоване відхилення отриманих під час громадського обговорення зауважень та пропозицій
		реконструкції суперечить Положенню. Виключень для конкретно трубопроводів або реконструкцій об'єктів немає.	охоронної зони трубопроводу ля подальшого використання під час рекультивації; для попередження пересихання грунту, збереження структури та фізико хімічних властивостей, у тому числі шару, що містить торф, передбачити його тимчасове зберігання протягом проведення робіт під плівкою.
12.	Олексій Василюк, Голова правління ГО «Українська природоохоронна група»	Окрім природоохоронних обмежень, просимо звернути увагу на доцільність виконання планованих робіт на даній території у найближчий час відповідно до безпекової та економічної ситуації. **У зв'язку з вищеописаними порушеннями національного та міжнародного законодавства, допущеними при складанні Звіту та такими що будуть допущені при виконанні планованої діяльності, просимо шановний Департамент екології та природних ресурсів Чернігівської обласної державної адміністрації прийняти рішення про обмеження планованої діяльності шляхом відправки її на повторну ОВД з видачею відмови від висновку, з метою перепрацювання технології планованих робіт, та обов'язкового закладення в проект застосування технологій, які б забезпечували виконання вимог ЗУ "Про ПЗФ" та Положення заказника, а також обмежень Смарагдової мережі при виконанні планованої діяльності. А також з метою виконання невиконаних в даному Звіті досліджень та розрахунків, зокрема біологічних та гідрологічних.**	Враховано частково. Необхідність провадження планованої діяльності визначається суб'єктом господарювання і здійснюватиметься на підставі отриманих документів дозвільного характеру, передбачених законодавством. Магістральний газопровід «Київ-Брянськ» побудований у 1952 році. Необхідність проведення капітального ремонту магістрального газопроводу обумовлена його технічним станом. У висновку зазначено умови щодо здійснення підготовчих, будівельних робіт та планованої діяльності: здійснювати провадження планованої діяльності за умови наявності та з дотриманням усіх документів, у т. ч. документів дозвільного характеру, які з огляду на законодавство регулюють зазначену діяльність; здійснити експертизу проєкту в частині врахування результатів оцінки впливу на довкілля відповідно до статті 31 Закону України «Про регулювання містобудівної діяльності».

7. Опис процедури громадського обговорення із громадськістю інших держав у разі проведення транскордонної оцінки впливу на довкілля:
не здійснювалася.

Додатки:

усі докази оприлюднення та розміщення документів, надані суб'єктом господарювання згідно з пунктами 2,3;

матеріали відповідно до пункту 4;

таблиця врахування зауважень та пропозицій до планованої діяльності, обсягу досліджень та рівня деталізації інформації(додаток до пункту 6).

Заступник начальника управління-начальник відділу оцінки впливу на довкілля управління природних ресурсів та оцінки впливу на довкілля
(керівник структурного підрозділу з оцінки впливу на довкілля уповноваженого органу)
(підпис) Валентина ГАНЖА
(ініціали, прізвище)

Директор Департаменту екології та природних ресурсів Чернігівської обласної державної адміністрації
(керівник уповноваженого територіального органу)
(підпис) Олександр ЛОСЬ
(ініціали, прізвище)

Відомості, що підтверджують факт та дату оприлюднення суб'єктом господарювання повідомлення про плановану діяльність, яка підлягає оцінці впливу на довкілля

Місце розміщення №1 за адресою: Чернігівська область, Новгород-Сіверський район, Семенівська міська територіальна громада, с. Машеве, вул. Богдана Хмельницького (дошка оголошень біля магазину по вул. Богдана Хмельницького).
Дата розміщення: 06.02.2025

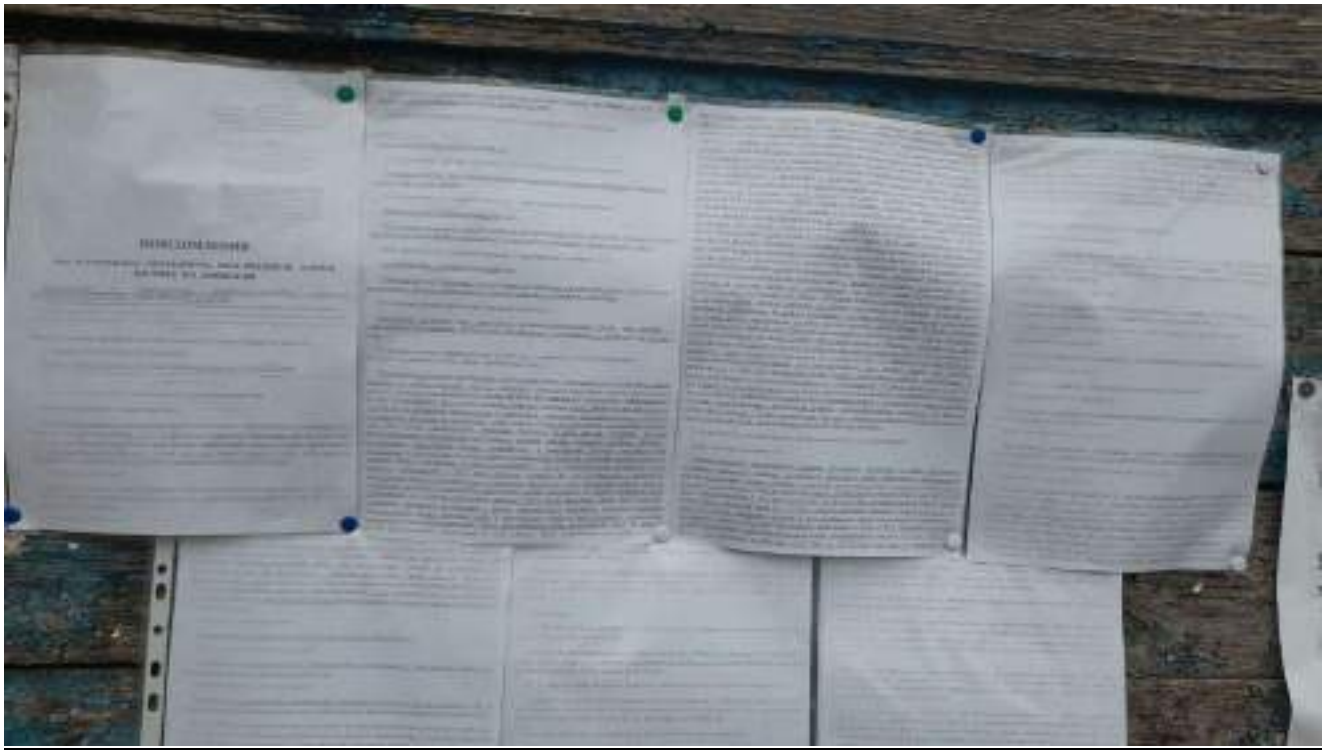

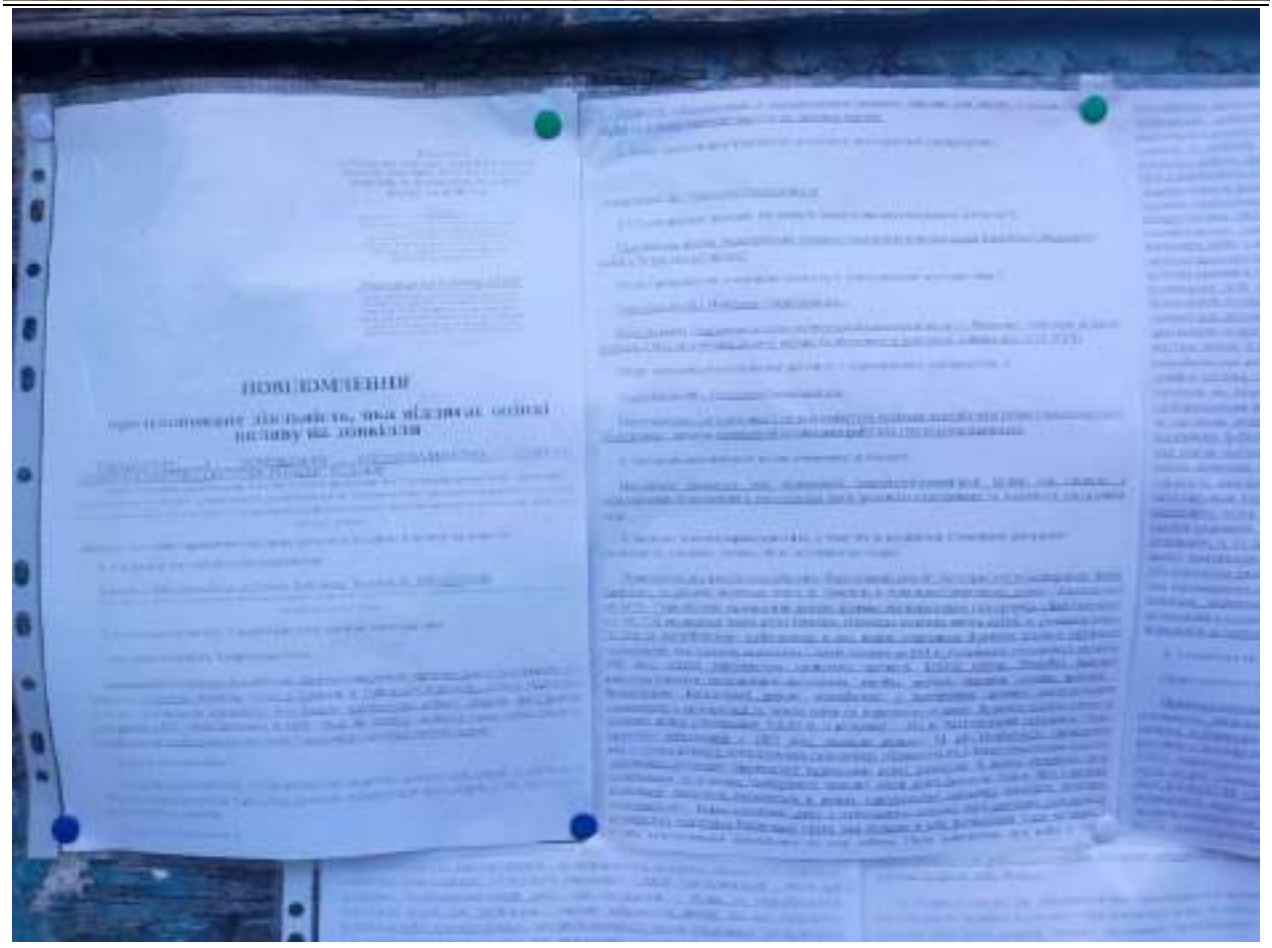

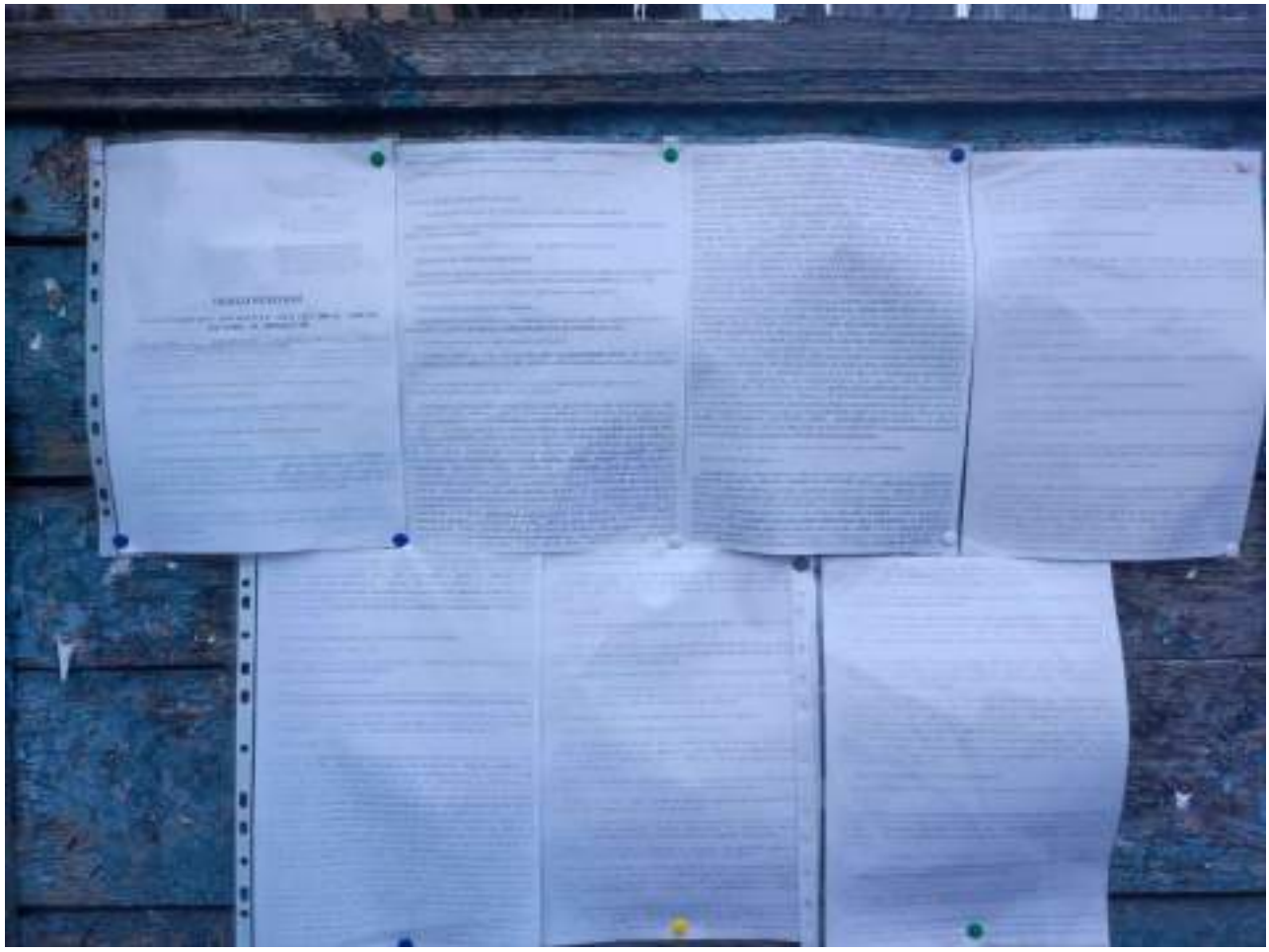

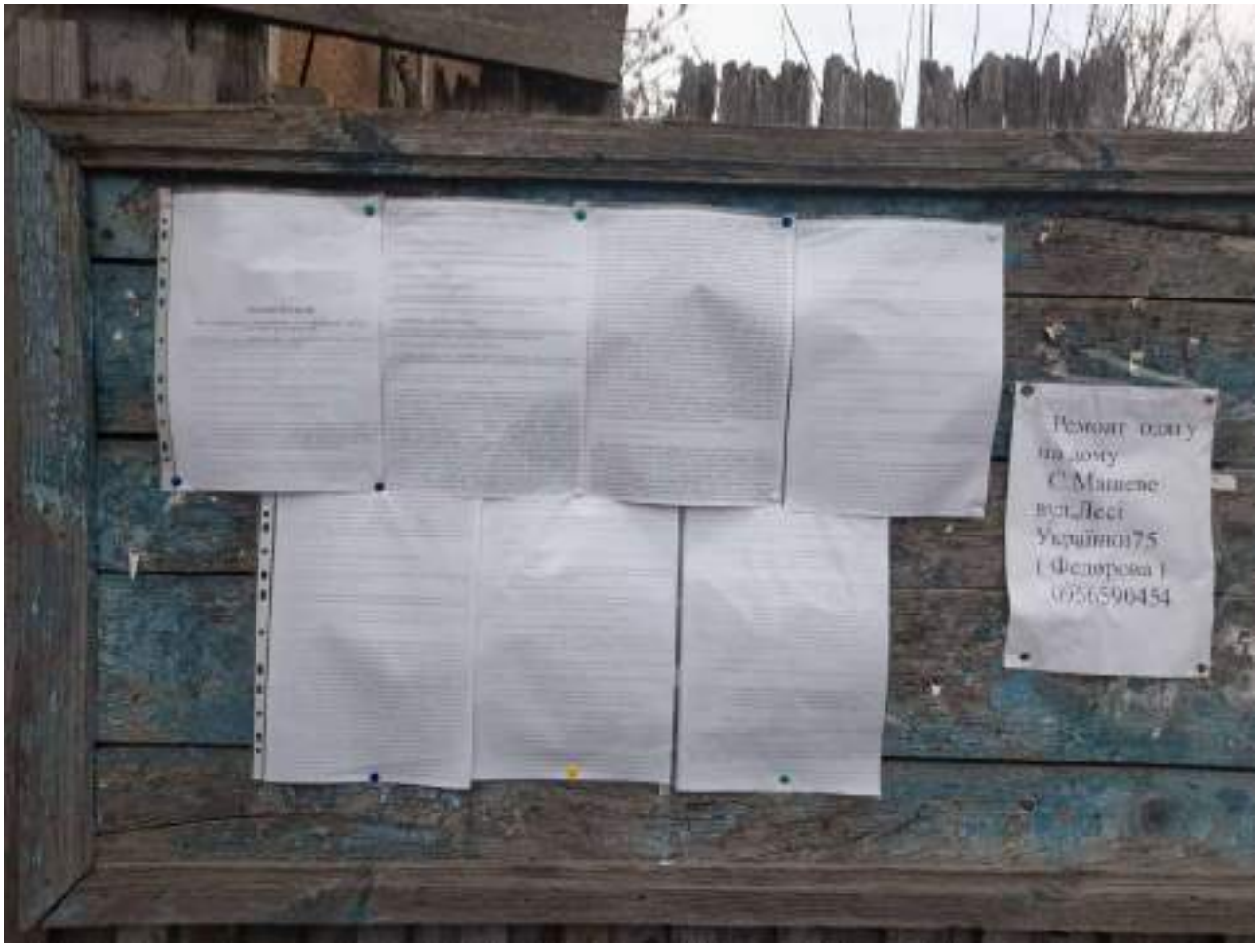
Ремонт одягу
на дому
С.Машеве
вул.Лесі
Українки75
(Федорова)
0956590454

Відомості, що підтверджують факт та дату оприлюднення суб'єктом господарювання повідомлення про плановану діяльність, яка підлягає оцінці впливу на довкілля

Місце розміщення №2 за адресою: Чернігівська область, Новгород-Сіверський район, Семенівська міська територіальна громада, с. Машеве (зупинка громадського транспорту на перехресті вул. Лесі Українки (вул. Федорова) та вул. Миру).
Дата розміщення: 06.02.2025

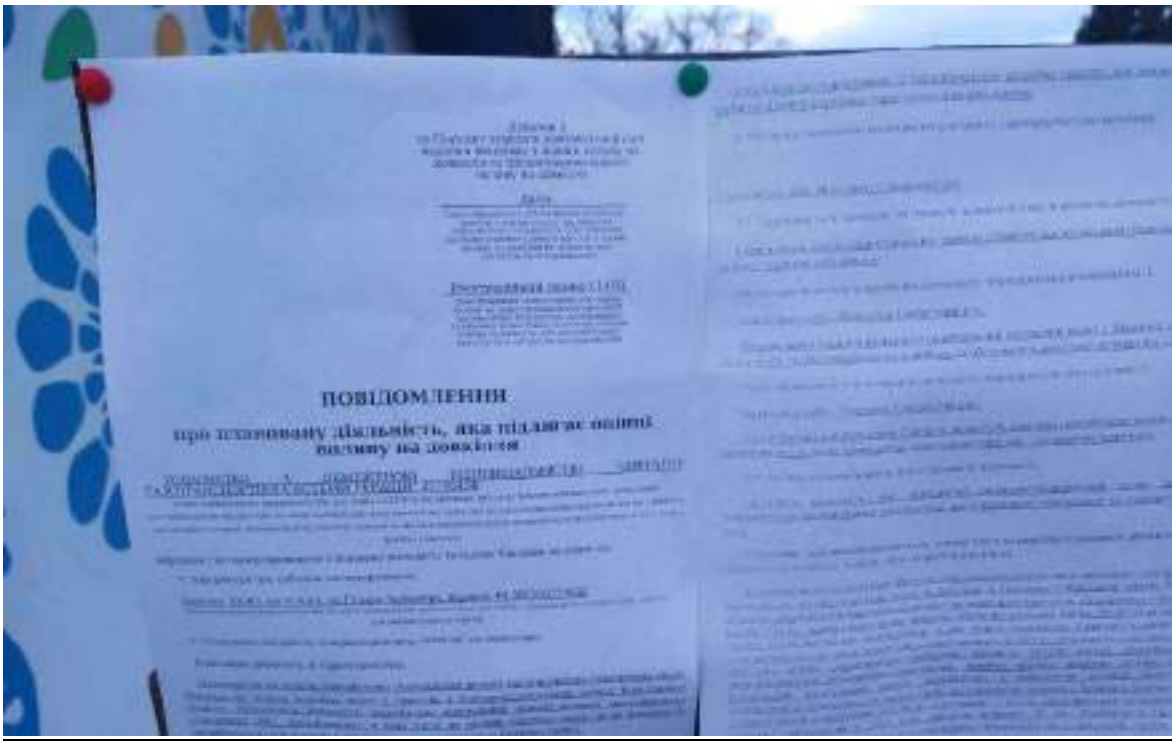

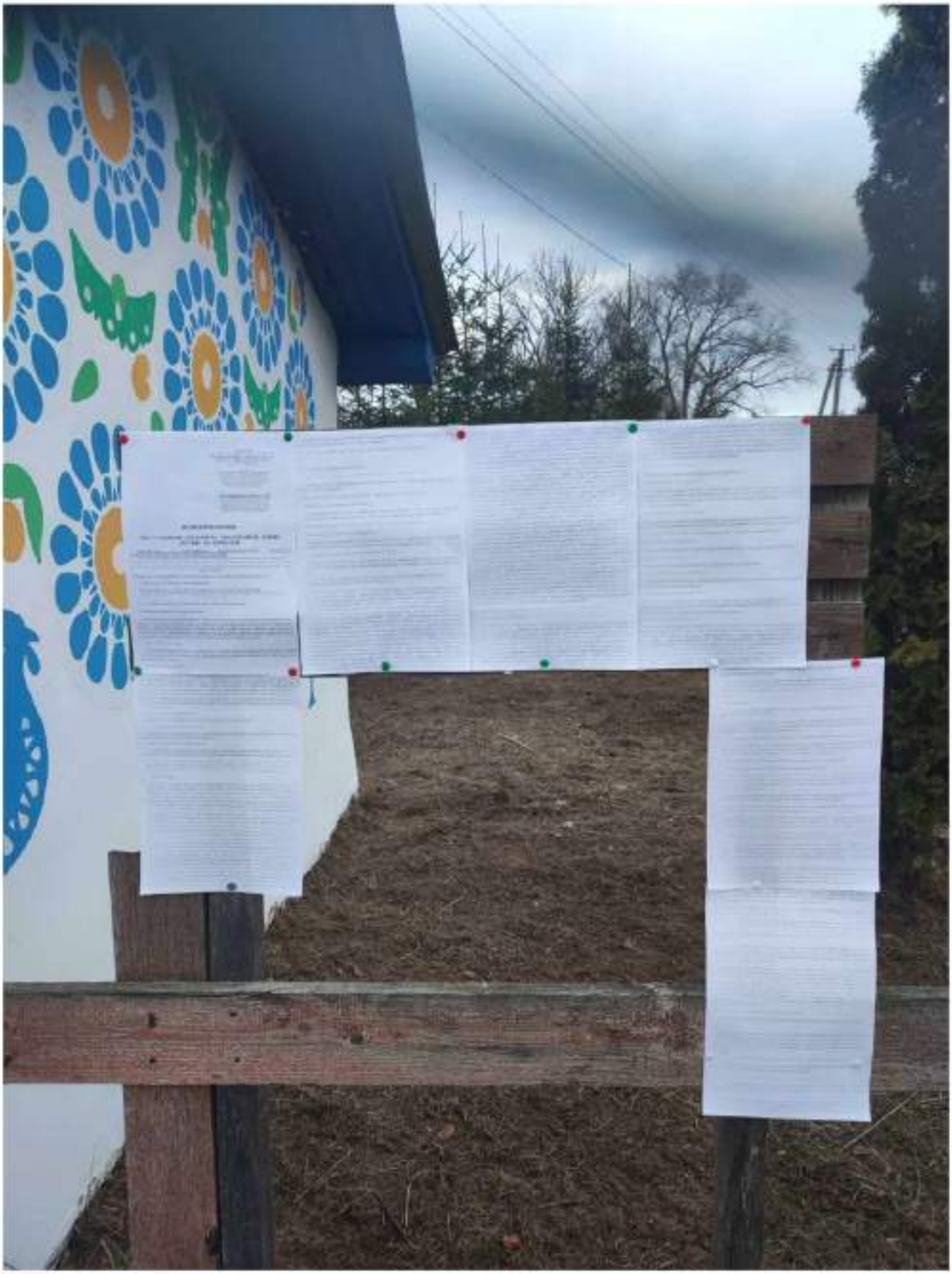

Відомості, що підтверджують факт та дату оприлюднення суб'єктом господарювання повідомлення про плановану діяльність, яка підлягає оцінці впливу на довкілля

Місце розміщення №3 за адресою: Чернігівська область, Новгород-Сіверський район, Семенівська міська територіальна громада, с. Машеве, вул. Свободи (вул. Партизанська) (дошка оголошень на будівлі магазину по вул. Свободи).
Дата розміщення: 06.02.2025

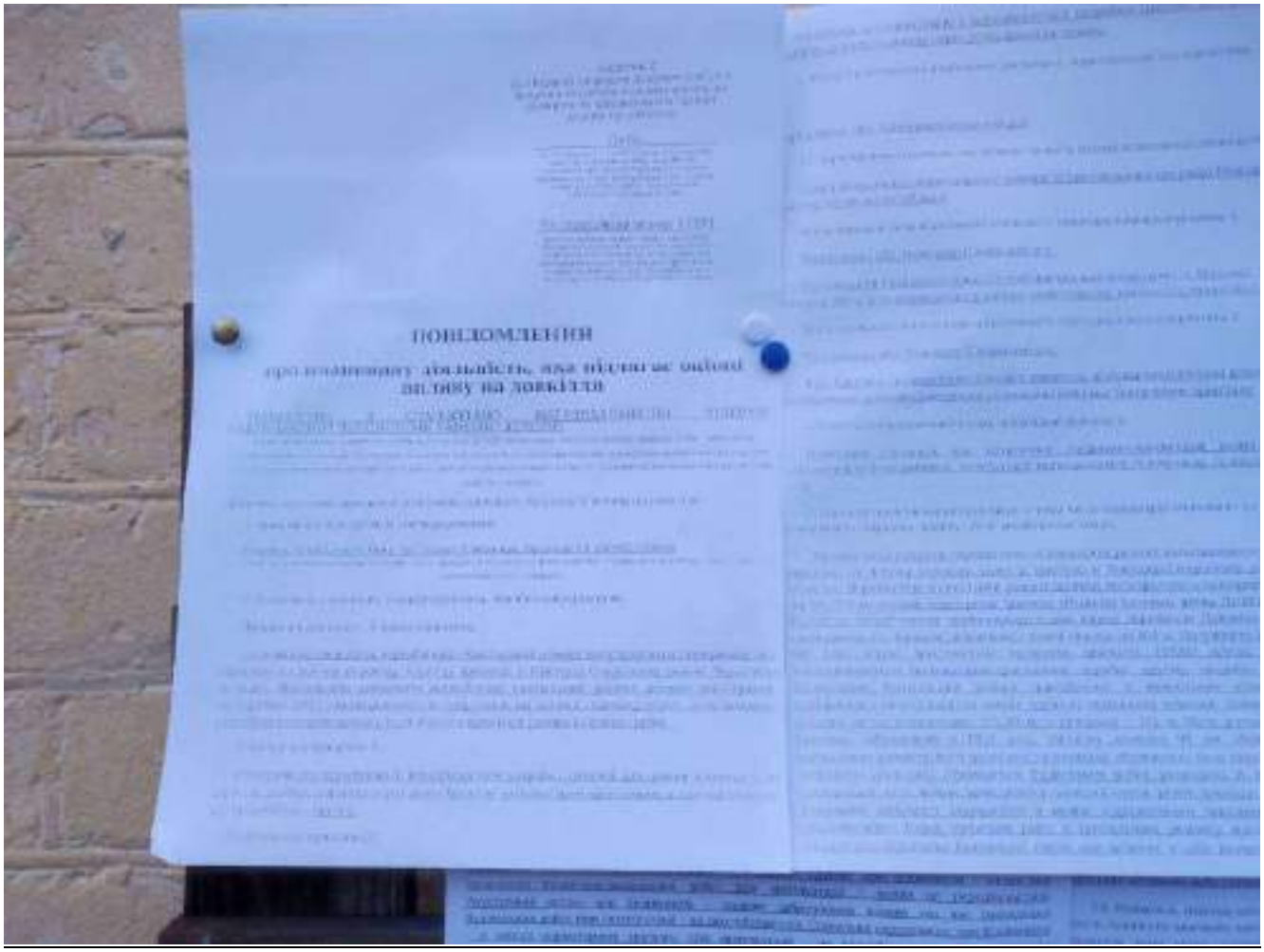

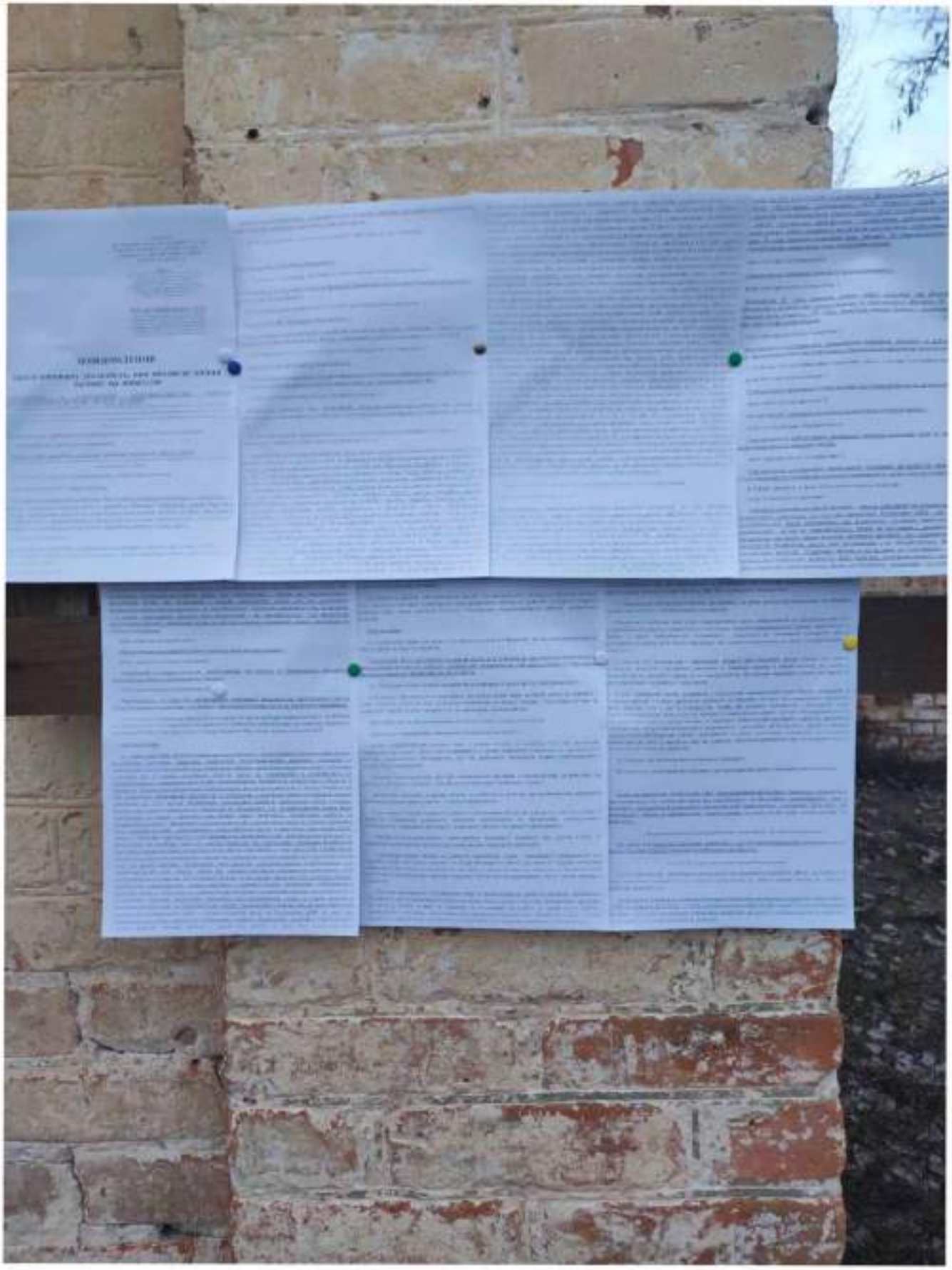

Скріншот розміщення повідомлення про плановану діяльність на офіційному сайті Семенівської міської ради Новгород-Сіверського району Чернігівської області у розділі «Екологія»

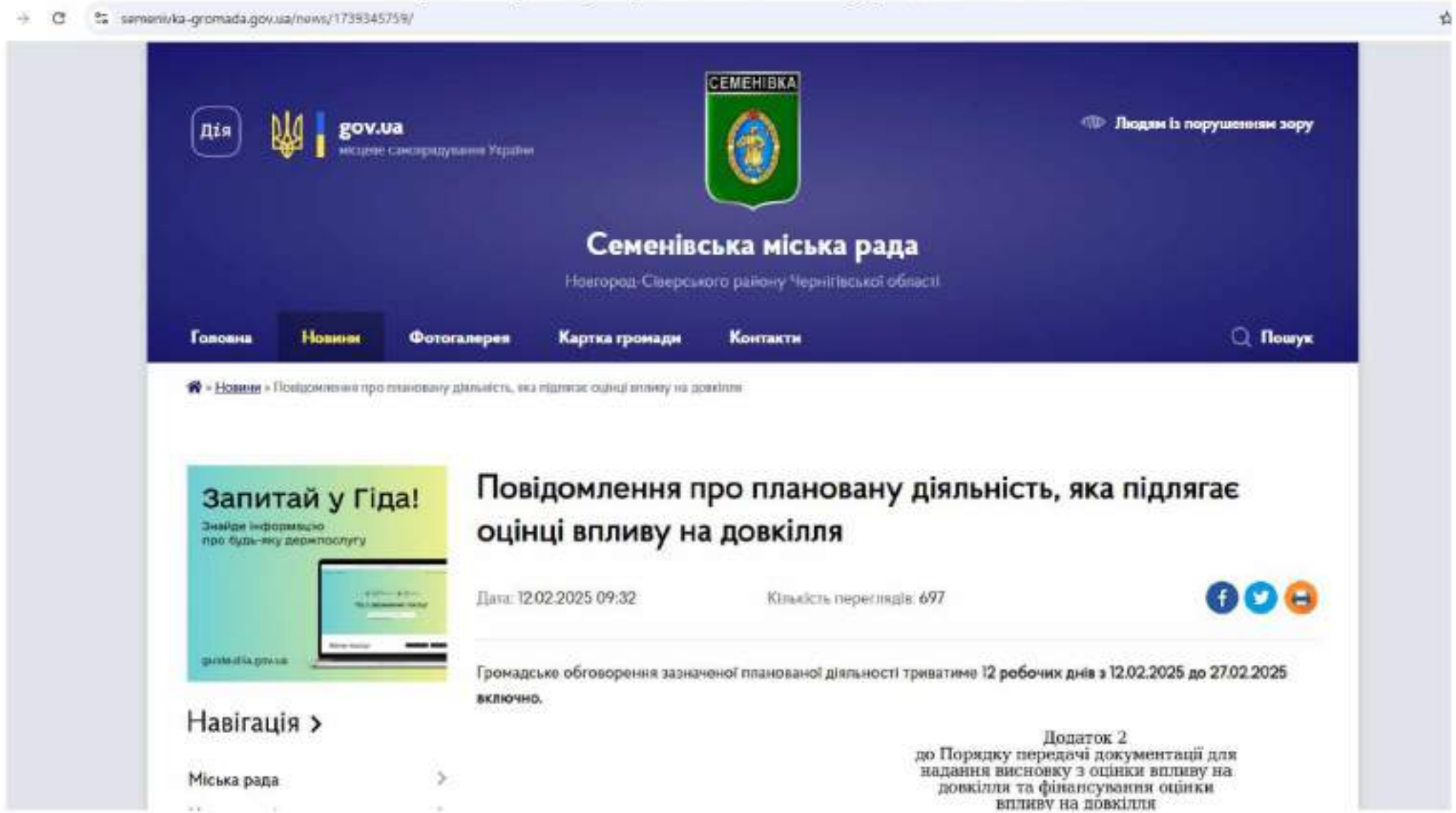

Міська рада
Нормативні документи
«єВідновлення»
Звіти міського голови
Проекти рішення про припинення провадження освітньої діяльності
Публічна інформація
Антикорупційна діяльність
ЦНАП
Звернення громадян
Зведений перелік нерухомого майна, земельних ділянок та автотранспорту, що є у власності Семенівської громади
Благоустрій
Комунальна власність
Комунальні установи
Містобудівна документація
Перелік проєктів громади
Громадські слухання
Громадський бюджет

Додаток 4
до Порядку передачі документації для надання висновку з оцінки впливу на довкілля та фінансування оцінки впливу на довкілля

Дата:
(дата офіційного опублікування в Єдиному реєстрі з оцінки впливу на довкілля (автоматично генерується програмними засобами ведення Єдиного реєстру з оцінки впливу на довкілля не зазначається суб'єктом господарювання)

Реєстраційний номер 11493
(реєстраційний номер справи про оцінку впливу на довкілля планованої діяльності (автоматично генерується програмними засобами ведення Єдиного реєстру з оцінки впливу на довкілля, для паперової версії зазначається суб'єктом господарювання)

ПОВІДОМЛЕННЯ

про плановану діяльність, яка підлягає оцінці впливу на довкілля

ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ "ОПЕРАТОР ГАЗОТРАНСПОРТНОЇ СИСТЕМИ УКРАЇНИ" 42795490
(повне найменування юридичної особи, код згідно з ЄДРПОУ або прізвище, ім'я та по батькові фізичної особи - підприємця, ідентифікаційний код або серія та номер паспорта (для фізичних осіб, які через свої релігійні переконання відмовляються від прийняття реєстраційного номера облікової картки платника податків та офіційно повідомили про це відповідному контролюючому органу і мають відмітку у паспорті))

інформує про намір провадити плановану діяльність та оцінку її впливу на довкілля.

1. Інформація про суб'єкта господарювання.

Україна, 03065, місто Київ, пр.Гузара Любомира, будинок 44 380503720848
(місцезнаходження юридичної особи або місце провадження діяльності фізичної особи - підприємця (поштовий індекс, адреса), контактний номер телефону)

Скріншот розміщення повідомлення про плановану діяльність на офіційному сайті Новгород-Сіверської районної державної адміністрації у розділі «Консультації з громадськістю – Проєкти для громадського обговорення»

або 772

www.dsvv.gov.ua
ДЕРЖАВНА СЛУЖБА УКРАЇНИ у справах ветеранів війни та учасників антитерористичної операції

Державний реєстр виборців

«Гаряча лінія» з питань захисту прав інвесторів

ІНВЕСТИЦІЙНИЙ АТЛАС НАДРОКОРИСТУВАЧА

НАДС
НАЦІОНАЛЬНЕ АГЕНТСТВО УКРАЇНИ З ПИТАНЬ ДЕРЖАВНОЇ СЛУЖБИ

в селищі Короп Новгород-Сіверського району Чернігівської області» від 31.01.2025, № 107-10126, виданий Департаментом екології та природних ресурсів Чернігівської обласної державної адміністрації, справа в Єдиному реєстрі з оцінки впливу на довкілля № 10126.

12.02.2025 р. повідомлення про плановану діяльність, яка підлягає оцінці впливу на довкілля щодо капітального ремонту магістрального газопроводу «Тупа-Шостка-Київ» на ділянці переходу через р. Головесня (Криски) в Новгород-Сіверському районі Чернігівської області (реєстраційний номер справи-11491) - громадське обговорення зазначеної планованої діяльності триватиме 12 робочих днів з 12.02.2025 до 27.02.2025 включно.

12.02.2025 р. повідомлення про плановану діяльність, яка підлягає оцінці впливу на довкілля, щодо капітального ремонту магістрального газопроводу «Київ-Брянськ» на ділянці переходу через р. Іванець в Новгород-Сіверському районі Чернігівської області (реєстраційний номер справи-11493) - громадське обговорення зазначеної планованої діяльності триватиме 12 робочих днів з 12.02.2025 до 27.02.2025 включно.

18.03.2025 р. оголошення про початок громадського обговорення звіту з оцінки впливу на довкілля та звіт з оцінки впливу на довкілля стосовно планованої діяльності «Використання лісових ресурсів у порядку проведення рубок головного користування на території лісового фонду ТОВ «ЗОРЯ 2023» справа в Єдиному реєстрі з оцінки впливу на довкілля №10432 - громадське обговорення звіту з оцінки впливу на довкілля триватиме 25 робочих днів та завершується 21.04.2025.

06.08.2025 р. оголошення про початок громадського обговорення звіту

Під час звіту були присутніми
Інформація про проведені заходи, виконані завдання та їх результати, інші питання
21-02-2022
У службі зайнятості вчать цифровій грамотності
21-02-2022
23 лютого - Засідання колегії районної державної адміністрації

Відеоновини

Google Диск

Фотогалерея пуста

ВАКЦИНУЙСЯ ТУТ
ЦЕНТР МАСОВОЇ ВАКЦИНАЦІЇ
0 800 60 20 19

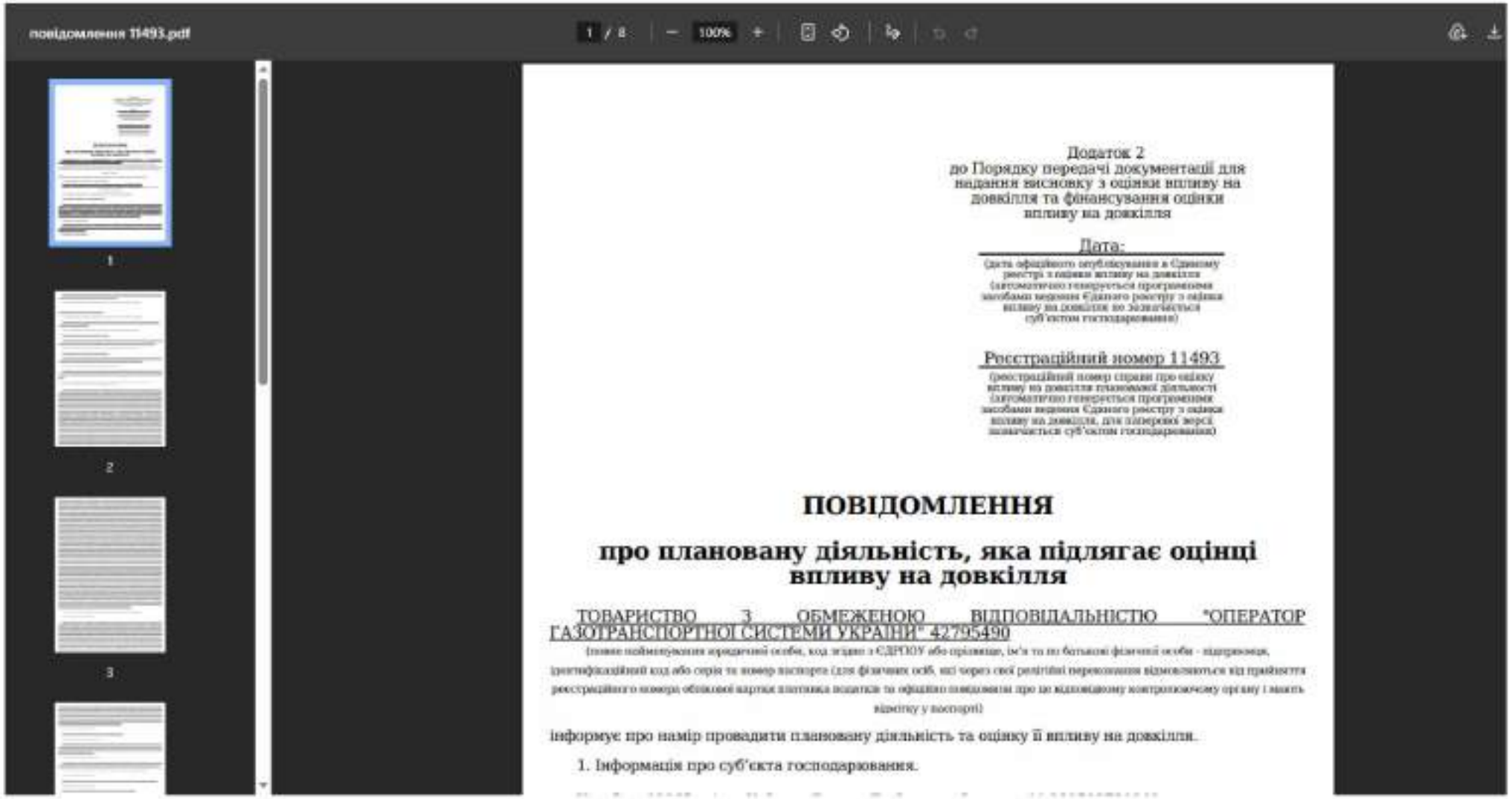

Додаток 2
до Порядку передачі документації для надання висновку з оцінки впливу на довкілля та фінансування оцінки впливу на довкілля

Дата:
(дата офіційного опублікування в Єдиному реєстрі з оцінки впливу на довкілля (автоматично генерується програмними засобами ведення Єдиного реєстру з оцінки впливу на довкілля та зазначається суб'єктом господарювання)

Реєстраційний номер 11493
(реєстраційний номер справи про оцінку впливу на довкілля планованої діяльності (автоматично генерується програмними засобами ведення Єдиного реєстру з оцінки впливу на довкілля, для першої версії зазначається суб'єктом господарювання)

ПОВІДОМЛЕННЯ

про плановану діяльність, яка підлягає оцінці впливу на довкілля

ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ "ОПЕРАТОР ГАЗОТРАНСПОРТНОЇ СИСТЕМИ УКРАЇНИ" 42795490
(повне найменування юридичної особи, код згідно з ЄДРПОУ або скорочене, ім'я та по батькові фізичної особи – підприємця, ідентифікаційний код або серія та номер паспорта (для фізичних осіб, які через свої релігійні переконання відмовляються від прийняття реєстраційного номера облікової картки платника податків та офіційно повідомили про це відповідному контролюючому органу і мають відмітку у паспорті)

інформує про намір провадити планову діяльність та оцінку її впливу на довкілля.

1. Інформація про суб'єкта господарювання.

ГРОМАДСЬКА ОРГАНІЗАЦІЯ
«УКРАЇНСЬКА ПРИРОДООХОРОННА ГРУПА»

вул. Гоголя, 40, м. Васильків, Київська область, 08600
ovd@uncg.org.ua, www.uncg.org.ua
Сектор ОВД

№ 256/ 2025 24.02.2025

Чернігівська обласна державна адміністрація

Департамент екології та природних ресурсів

ПРОПОЗИЦІЇ

до обсягу та змісту звіту з ОВД проекту

«Капітальний ремонт магістрального газопроводу «Київ-Брянськ» на ділянці переходу через р. Ірванець в Новгород-Сіверському районі Чернігівської області»,

№ 11493 в Реєстрі з ОВД

До Вас звертається керівництво громадської організації «Українська природоохоронна група», створеної з метою розвитку мережі природно-заповідного фонду, збереження біорізноманіття та впровадження в Україні міжнародного природоохоронного законодавства.

Згідно з ч. 7 ст. 5 Закону України «Про оцінку впливу на довкілля», представники громадськості протягом 12 робочих днів з дня офіційного оприлюднення повідомлення про плановану діяльність, яка підлягає оцінці впливу на довкілля, мають право подавати зауваження і пропозиції до планованої діяльності, обсягу досліджень та рівня деталізації інформації, що підлягає включенню до звіту з оцінки впливу на довкілля (далі – Звіт). Керуючись вищенаведеним, вважаємо за необхідне надати пропозиції та зауваження щодо Звіту з ОВД проекту «***Капітальний ремонт магістрального газопроводу «Київ-Брянськ» на ділянці переходу через р. Ірванець в Новгород-Сіверському районі Чернігівської області***». Повідомлення розміщене в Єдиному реєстрі з ОВД під № 11493.

Звертаємо увагу на те, що територія планованої діяльності знаходиться у межах об’єкта Смарагдової мережі (Revna and Slot rivers (SiteCode: UA0000466)), що відображено за посиланням https://emerald.eea.europa.eu/, також це територія Екологічної мережі, та гідрологічний заказник Машівський, про що також вказано у Повідомленні.

Існує ймовірність значних впливів планованої діяльності на природоохоронні території, що ймовірно суперечитиме нормам Законам України «Про ПЗФ» та «Про Екологічну мережу», а також Бернської конвенції.

Виходячи з природного стану території та її природоохоронного статусу, очікуємо, що майбутній Звіт з ОВД буде містити детальні описи біологічних досліджень та очікувані впливи на компоненти довкілля окремо та у екосистемах, обсяг мінімального охоплення даних буде наведений у цих Пропозиціях нижче.

Нагадуємо, що згідно з нормами Закону України «Про оцінку впливу на довкілля», у разі невказання у Звіті запитуваних нами даних, Розробник зобов’язаний по кожному пункту запитуваної інформації детально аргументувати причини такого невказання.

Пропонуємо вказати у Звіті з ОВД наступну інформацію:

1. **Деталізувати місце провадження планованої діяльності та розташування основних об'єктів цієї діяльності на топографічній основі**:

1) На великомасштабній (топографічній) карті;
2) На викопіюванні з генплану території;
3) На супутниковому знімку високої роздільної здатності (рекомендований формат аркуша А2-А3).

Для деталізацій варто використовувати якісні зображення карт. Просимо Розробника додати актуальний супутниковий знімок із нанесеною схемою деталізації, де схема займатиме площу принаймні 30% від повного зображення. Координати кутових точок просимо вказувати у системі WGS-84 (для переводу із системи Pulkovo-42 можна скористатись конвертером https://nadra.gov.ua/area/appcalculation).

2. **На вищезгаданих картах вказати:**

1) Межі заплави річки Ірванець та інших водойм поруч із територією планованої діяльності, розташування першої надзаплавної тераси, а також межі (береги) у меженний, водопільний та паводкові періоди, які встановлені згідно з науковими дослідженнями (навести посилання на використані дослідження із зазначенням дат проведення, локацій та персоналій);
2) Межі водоохоронної зони річки Ірванець, встановленої відповідно до Постанови Кабінету Міністрів України № 486 від 08.05.1996 р. (*«обов'язково входять заплава річки, перша надзаплавна тераса, бровки і круті схили берегів, а також прилеглі балки та яри»*), межі прибережної захисної смуги, встановленої відповідно до вимог Водного кодексу України, та межі інших земель водного фонду на території планованої діяльності та поблизу неї відповідно до Земельного та Водного кодексів України. Врахувати статтю 88 Водного кодексу щодо подвоєння ширини прибережної захисної смуги у разі перевищення трьох градусів для крутизни схилів – навести чітке значення цього параметра, отриманого на основі досліджень;
3) Поточний маршрут пролягання ділянки магістрального газопроводу, яка планується до реконструкції в зоні проходження через річку Ірванець – надати план-схему на детальному кресленні та на супутникових знімках;
4) Планований маршрут прокопу траншеї в межах капітального ремонту та як вона співвідноситься з існуючим та майбутнім маршрутом трубопроводу в зоні перетину річки;
5) Точне розташування планованої ділянки (ділянок) для забезпечення технологічних процесів. Навести координати, кадастрові номери та дозвільну документацію на користування цими ділянками;
6) Розташування промислового майданчика: розміщення інвентарних тимчасових приміщень, місце складування сировинних ресурсів, вилученого ґрунту та інших порід річкового дна, стоянка необхідних механізмів, прокладання комунікацій тощо. Навести координати, кадастрові номери та дозвільну документацію на користування цими ділянками;
7) Межі санітарно-захисної зони (СЗЗ) навколо території планованої діяльності згідно з чинними нормативами, а також відстань до найближчої житлової забудови і, за наявності, масиву лісу (враховувати і самосійний ліс), цілинного степу, будь-якої природньої формації, природоохоронної території. Розташування водозаборів міст та сіл, що розташовані поряд з територією планованої діяльності та нижче за течією від неї;
8) Схему всіх постійних та тимчасових доріг, що наявні на місцевості та ті, які тільки плануються до створення задля провадження планованої діяльності на будь-якому з її етапів, і будуть використовуватись у ході провадження цієї діяльності;
9) **Розташування (позначити полігонами, межами, точками тощо виходячи з характеру даних) об'єктів та територій природно-заповідного фонду (ПЗФ), Смарагдової та Екологічної мережі, а також культурної спадщини, які знаходяться в межах та поблизу місця провадження планованої діяльності, у тому числі в заплаві річки, та можуть бути зачеплені у ході й внаслідок провадження планованої діяльності. Також вказати території, зарезервовані під створення об'єктів ПЗФ**;
10) Зимувальні ями та місця нересту іхтіофауни на території провадження планованої

діяльності та на території поширення її впливу;

11) Розташування поблизу місця провадження планованої діяльності об’єктів та/чи діяльностей (існуючих та проектованих), що впливають на водний менеджмент річки (ділянки берегоукріплення, зони розчистки, території, що зазнали спрямлення русла тощо);
12) Розташування поблизу місця провадження планованої діяльності об’єктів та/чи діяльностей (існуючих та проектованих), що чинитимуть сукупний (кумулятивний) вплив на природні комплекси та об’єкти річки (включаючи наявні гідротехнічні споруди, водозабір, а також сільськогосподарську та лісогосподарську діяльність у водоохоронній зоні річки);
13) При складанні Звіту врахувати впливи на водне середовище від логістичних рішень, зокрема наводячи схеми переміщень як транспорту, так і впливів на водойму (схеми розливу палива, поширення шлейфу каламучення, моделювання руйнування берегів, зміни річкового дна тощо);
14) Очікувані зміни русла річки по завершенню планованої діяльності (в тому числі розташування та площа островів тощо), а також поточний напрямок та ймовірні зміни течії;
15) Маршрути міграції видів фауни та туристичні маршрути, що проходять через територію провадження планованої діяльності або в межах її СЗЗ. Врахувати, що міграції можуть бути не тільки сезонними, а й відбуватись протягом доби у відповідь на несезонні фактори, що потребує додаткових досліджень. Позначити як відому у відкритих джерелах мапу міграції птахів для всієї країни, так і регіональні маршрути міграції й інших тварин.

Просимо Розробника обрати карти відповідної якості та рівня деталізації інформації для відображення кожного з запитуваних нами пунктів аби повноцінно проаналізувати цільові дані. Дані можуть бути відображені точково, полігонами, фігурами, лініями тощо – Розробник самостійно обирає найліпший доступний варіант. Також у Звіті просимо додавати документацію (у Додатках), надану відповідними держателями цієї інформації, що підтверджує чи спростовує слова Розробника. У разі відсутності доступу громадян до вказаного Розробником посилання – навести скріншоти інтерфейсу першоджерела із аргументацією доречності посилань на це джерело. Щодо наповнення: просимо користуватись офіційними джерелами інформації, зокрема кодексами, кадастрами, законами, запитами до органів влади, санітарними правилами, будівельними нормами, найкращими світовими практиками (методики, посібники, успішні кейси…), сайтом для Смарагдової мережі https://emerald.eea.europa.eu/ тощо.

3. У разі наявності територій чи об’єктів ПЗФ, Екологічної та/чи Смарагдової мережі на території планованої діяльності або у водоохоронній зоні усієї річки Ірванець, **оцінити вплив планованої діяльності на їх природні комплекси та об’єкти** (види флори і фауни, їх угруповання та оселища)**, що охороняються**. При оцінці враховувати режим даних територій та всі обмеження їх використання згідно національного та міжнародного законодавства. Наводимо нижче фрагменти з природоохоронного законодавства, які обов’язково мають бути враховані при складанні даного Звіту. Додатково мають бути враховані вимоги ЗУ «Про ПЗФ», «Про тваринний світ», «Про рослинний світ» та «Про ОВД», Водного, Земельного та Лісового кодексів.

Відповідно до природоохоронного законодавства, а саме **ст. 6 Закону України «Про екологічну мережу України»**, *«Включення територій та об'єктів до переліку територій та об'єктів екомережі не призводить до зміни форми власності і категорії земель на відповідні земельні ділянки…»* та *«Власники і користувачі територій та об'єктів, включених до переліків територій та об'єктів екомережі, зобов'язані забезпечувати їх використання за цільовим призначенням»*. Також згідно зі **ст. 4 Закону України «Про екологічну мережу України»** принципами збереження та використання Екомережі зокрема є: *«б) збереження та екологічно збалансоване використання природних ресурсів на території екомережі; в) зупинення втрат природних та напівприродних територій (зайнятих рослинними угрупованнями природного походження та комплексами, зміненими в процесі людської діяльності), розширення площі території екомережі»*.

Вимоги та обмеження щодо Смарагдової мережі, створеної для охорони цінних оселищ згідно Бернської конвенції, та міжнародних зобов’язань України згідно угоди про асоціацію з ЄС, описані зокрема у **п. 2 ст. 3 Конвенції про охорону дикої флори та фауни і природних середовищ існування в Європі (Бернська Конвенція)**, що зобов’язує Україну виконувати таку норму: *“Кожна Договірна Сторона зобов'язується враховувати у своїй політиці планування забудови і розвитку територій та у своїх заходах, спрямованих на боротьбу із забрудненням, необхідність охорони дикої флори та фауни”*. **Стаття 4:** *“Кожна Договірна*

Сторона вживає відповідних і необхідних законодавчих та адміністративних заходів для забезпечення охорони середовищ існування видів дикої флори та фауни, особливо тих, які зазначені у додатках I і II, а також охорони природних середовищ існування, яким загрожує зникнення… Договірні Сторони у своїй політиці планування забудови і розвитку територій враховують потреби охорони природних територій, що охороняються згідно із попереднім пунктом, для того щоб уникнути будь-якої деградації таких територій або у міру можливості звести її до мінімуму… Договірні Сторони зобов'язуються приділяти особливу увагу охороні територій, що мають значення для мігруючих видів, зазначених у додатках II і III, і що належним чином розташовані по відношенню до міграційних шляхів, таких територій, як місця зимівлі, скупчення, годівлі, виведення потомства чи линяння…". **Стаття 5:** *"Кожна Договірна Сторона вживає відповідних і необхідних законодавчих та адміністративних заходів для забезпечення особливої охорони видів дикої флори, зазначених у додатку I. Навмисно зривати, збирати, зрізати чи виривати з корінням такі рослини забороняється. Кожна Договірна Сторона у разі необхідності забороняє володіння такими видами чи їх продаж"*. **Стаття 6:** *"Кожна Договірна сторона вживає відповідних і необхідних законодавчих та адміністративних заходів для забезпечення особливої охорони видів дикої фауни, зазначених у додатку II. Стосовно цих видів, зокрема, забороняється таке: a) всі форми навмисного вилову, утримання та навмисного знищення; b) навмисне зашкодження місцям виведення потомства або відпочинку чи їхнє знищення; c) навмисне порушення спокою дикої фауни особливо у період виведення та вирощування потомства і зимівлі, якщо таке порушення є істотним з точки зору цілей цієї Конвенції; d) навмисне знищення яєць або їх вилучення з середовищ існування диких тварин чи зберігання цих яєць, навіть якщо вони порожні; e) володіння цими тваринами або внутрішня торгівля ними, живими чи мертвими, включаючи чучела тварин і будь-яку частину чи похідні від них, які можна легко розпізнати, якщо це сприяє ефективному виконанню положень цієї статті"*. Також інформуємо, що згідно Постанови Верховного Суду від 15 листопада 2021 року в справі № 480/2224/19, Розробники Звіту **мають забезпечити дослідження та інші матеріали, щодо впливів діяльності на Смарагдову мережу, її біорізноманіття та охоронювані оселища.**

4. Деталізувати технічні характеристики планованої діяльності, зокрема:

1) Типи та технічні характеристики всього обладнання (у тому числі транспортних засобів), що буде задіяне в процесі провадження планованої діяльності на всіх її етапах. Інформацію про технічний стан (рік введення в експлуатацію, нормативний термін експлуатації, ступінь зносу) та рівень амортизації цього обладнання;
2) Технічні параметри прокопу: глибина (поточна, планована загальна та рівень планованого поглиблення), довжина, характер субстрату;
3) Графік проведення (підготовчих та будівельних) робіт та чіткі терміни обмежень графіку, накладені відповідно до природоохоронного Законодавства. Зазначити які саме обмеження будуть взяті до уваги та які роботи наскільки будуть обмежені;
4) Опис майданчиків для складування розкривних порід, відвалів ГРШ, матеріалів трубопроводу тощо;
5) Опис всіх технологічних процесів, що будуть відбуватись при проваджені планованої діяльності, та очікувані рівні забруднення (навести розрахунки та результати не лише на межі СЗЗ або найближчої житлової забудови, а і власне на території провадження планованої діяльності; в разі перебування безпосередньо на території провадження планованої діяльності чи впритул до неї природних територій (водойма, ліс, цілинний степ, будь-яка природна формація, природоохоронна територія) – зазначити рівні впливів на ці території та їх біоту) і викидів/скидів забруднюючих речовин (вказати усі забруднюючі речовини із їхніми ГДК) в атмосферу, водойми та ґрунти при цьому. Опис майданчиків для складування розкривних порід, порід річкового дна, наносів, відвалів ГРШ, розташування промислових майданчиків тощо. **Врахувати різницю характеру поширення впливів у повітряному та водному середовищі**;
6) Детальний опис планованої процедури на суші та у водоймі з описами структури ложа річки та перерізами ложа в місцях планованих робіт, отриманими внаслідок наукових досліджень. Відобразити які саме грунтові матеріали, складові порід річкового дна (наноси, пісок, мул, деревні рештки тощо), в яких кількостях, на яку глибину та з яких зон буде вилучено для демонстрації, що внаслідок проведення робіт не буде порушено структуру ложа річки та її гідрологічний режим;
7) Кількість дерев та чагарників, які будуть вилучені під час провадження планованої діяльності; по деревах вказати породи, вік та діаметр стовбура;
8) Розрахунок параметрів шлейфу каламучення під час провадження планованої діяльності,

його вплив на фізичний стан та хімічний склад вод, а також біоту: склад, час перебування, довжина поширення, а також вплив на довкілля;

9) Опис планованих систем та заходів із пилопригнічення (вказати кількість води та джерела поповнення; вказати період та локації для здійснення заходів із пилопригнічення);
10) Потреба в електрозабезпеченні, освітленні, теплозабезпеченні та параметри застосованого обладнання;
11) Гідрологічні розрахунки та моделювання (на основі досліджень), що б підтверджували неушкодження зимувальних ям та місць нересту внаслідок провадження планованої діяльності (збереження параметрів: течія, глибина, прозорість тощо), за їх наявності;
12) Опис тимчасових та постійних доріг, наявних та проектованих, якщо такі будуть створені, що плануються до використання в процесі провадження діяльності (наприклад для проїзду будівельної техніки): їх довжина, ширина, тип покриття, товщина насипу та полотна, обсяг ґрунту, вилучений і переміщений при спорудженні;
13) Детальний опис компенсаційних заходів, що будуть застосовані для зменшення або усунення негативних впливів планованої діяльності на природне середовище, в тому числі на оселища і біорізноманіття річки та її заплави;
14) Опис обмежень у провадженні планованої діяльності на планованій ділянці, накладених природоохоронним Законодавством;
15) Опис заходів із запобігання вселенню інвазійних видів у річку та на територію, де відбуватимуться інші технологічні процеси, при провадженні планованої діяльності;
16) Технічний опис пропонованого процесу рекультивації пошкодженої внаслідок планованої діяльності території, а також очікуваний вплив на компоненти довкілля при цьому.

5. **Провести польові дослідження із залученням фахових науковців (гідробіологів, гідрохіміків тощо) та вказати у Звіті наступну** інформацію (в тому числі згідно з вимогами законів «Про рослинний світ», «Про тваринний світ» та «Про оцінку впливу на довкілля»). **Обов'язково надати інформацію про дати, авторів та маршрути проведених польових досліджень:**

1) Кількісні та якісні дані польових досліджень щодо стану видів фауни та флори, їх угруповань та взаємозв'язків між ними на території, що зазнає впливу під час провадження планованої діяльності (на території планованої діяльності, в СЗЗ і безпосередньо поряд з територією планованої діяльності), в тому числі врахувати види, що мігрують через ці території, та види, що користуються зимувальними ямами та нерестовищами нижче місця провадження. Окремо навести перелік видів Червоної книги України (ЧКУ) та Резолюції 6 Бернської конвенції, угруповання Зеленої книги України та оселища Резолюції 4 Бернської конвенції;
2) Видовий та кількісний склад флори, водно-болотних та прибережних птахів, а також амфібій, ссавців, рептилій, риб, комах, молюсків, червів, водоростей, інших одноклітинних організмів та макробіонтів водойми і її водоохоронної зони в районі провадження планованої діяльності та по всій довжині (в тому числі за вже наявними науковими даними) в різні сезони року. Виокремити угруповання, оселища та види під охороною. Зазначити видовий склад та приблизні розміри популяцій риб, які здійснюють добові та сезонні міграції через територію в різні сезони року, що зазнаватиме впливу від планованої діяльності. Описати видовий склад рослинних угруповань заплави та 1-ї надзаплавної тераси річки;
3) Оцінка зміни популяцій вищезазначених видів гідробіонтів та очікуваних втрат рибних ресурсів в результаті провадження планованої діяльності;
4) Опис компенсаційних заходів, що будуть застосовані для зменшення або усунення негативних впливів планованої діяльності на природне середовище, в першу чергу на біорізноманіття;

5) Оскільки в ході планованої діяльності передбачається проведення робіт на ділянках або поряд з ділянками, де розташовані лісові масиви, водні об'єкти та природні території, провести оцінку екосистемних послуг, що надаються даними територіями, та оцінити вартість таких послуг. Також навести шляхи запланованого компенсування втрати цих екосистемних послуг для населення прилеглих територій;
6) **Детальний опис програми моніторингу** стану навколишнього природного середовища (в тому числі біорізноманіття) в процесі та унаслідок провадження планованої діяльності (у тому числі й на етапі підготовчих та будівельних робіт).

Зокрема, відповідно до **ст. 28 ЗУ «Про рослинний світ»**: *«… також під час здійснення оцінки впливу на довкілля, проектів будівництва і реконструкції (розширення, технічного переоснащення) підприємств, споруд та інших об'єктів, впровадження нової техніки, технології обов'язково повинен враховуватися їх вплив на стан рослинного світу та умови його місцезростання»*. **Закон України «Про рослинний світ» в статті 27** вимагає забезпечити збереження середовища існування рослин: *«Підприємства, установи, організації та громадяни, діяльність яких пов'язана з розміщенням, проектуванням, реконструкцією, забудовою населених пунктів, підприємств, споруд та інших об'єктів, а також введенням їх в експлуатацію, повинні передбачати і здійснювати заходи щодо збереження умов місцезростання об'єктів рослинного світу. Будівництво, введення в експлуатацію підприємств, споруд та інших об'єктів і застосування технологій, що викликають порушення стану та умов місцезростання об'єктів рослинного світу, засмічення, а також забруднення хімічними та іншими токсичними речовинами територій, зайнятих ними, забороняється»*.

Відповідно до **ст. 41 ЗУ «Про тваринний світ»**: *«Під час здійснення оцінки впливу на довкілля, проектів будівництва та реконструкції підприємств, споруд та інших об'єктів, впровадження нової техніки, технології, матеріалів і речовин обов'язково враховується їх вплив на стан тваринного світу, середовище існування, шляхи міграції та умови розмноження тварин»*; **ст. 9**: *«… також під час здійснення будь-якої діяльності, яка може вплинути на середовище існування диких тварин та стан тваринного світу, повинно забезпечуватися додержання таких основних вимог і принципів: … урахування результатів оцінки впливу на довкілля об'єктів господарської та іншої діяльності, які можуть негативно впливати на стан тваринного світу»*. **Закон України «Про тваринний світ» в статті 39** вимагає забезпечити збереження середовища існування та умов розмноження тварин: *«Під час розміщення, проектування та забудови населених пунктів, підприємств, споруд та інших об'єктів, удосконалення існуючих і впровадження нових технологічних процесів, введення в господарський обіг цілинних земель, заболочених, прибережних і зайнятих чагарниками територій, меліорації земель, здійснення лісових користувань і лісогосподарських заходів, проведення геологорозвідувальних робіт, видобування корисних копалин, визначення місць випасання і прогону свійських тварин, розроблення туристичних маршрутів та організації місць відпочинку населення повинні передбачатися і здійснюватися заходи щодо збереження середовища існування та умов розмноження тварин, забезпечення недоторканності ділянок, що становлять особливу цінність для збереження тваринного світу… Введення в експлуатацію об'єктів і застосування технологій без забезпечення їх засобами захисту тварин та середовища їх існування забороняються»*.

6. За даними польових досліджень оцінити впливи планованої діяльності на:

1) Біорізноманіття, що зустрічається на території планованої діяльності, в її СЗЗ, нижче за течією або у водоохоронній зоні, угруповання цих видів (в тому числі на можливі маршрути міграції таких видів) у тому числі внаслідок шумового, вібраційного, світлового, теплового та радіаційного забруднення. Зокрема на види флори та фауни, занесені до Червоної книги України та Резолюції 6 Бернської конвенції і оселища Резолюції 4 Бернської конвенції та угруповання Зеленої книги України. У тому числі оцінити впливи внаслідок безпосереднього знищення біорізноманіття при виконанні та внаслідок провадження планованої діяльності;
2) **Режим природоохоронних територій (ПЗФ, Смарагдова та Екологічна мережа), їх охоронювані ландшафти, оселища, види, їх стан та умови їх існування у межах та поблизу місця провадження планованої діяльності (у тому числі внаслідок шумового, вібраційного, світлового, теплового та радіаційного забруднення)**;
3) Гідрологічний режим річки, її екосистеми, хімічні та фізичні характеристики води в районі провадження планованої діяльності та нижче за течією за різних метеорологічних умов провадження планованої діяльності (наприклад в умовах посухи, паводку тощо). Добову та сезонну міграцію риб та земноводних і стан їх популяцій в межах річки. Параметри дна водойми: порушення структури внаслідок технологічних процесів, активізація рухливості

забруднюючих речовин, акумульованих у донних відкладах, що може призводити до вторинного забруднення водойми, ймовірні зміни (порушення) гідравлічного зв'язку масиву поверхневих вод із підземними водами, що розвантажуються у ложі поверхневого водного об'єкта тощо;

4) Ґрунтовий покрив (вилучення і перерозподіл родючого шару, ризик ерозії та мінералізації ґрунтів), водні об'єкти (порушення режиму внаслідок скидання зворотних вод, гідротехнічних заходів, зміни рельєфу у водозбірному басейні, порушення водоносних горизонтів), лісові та інші природні території (бар'єрний ефект) внаслідок потрапляння в них забруднюючих речовин та проїзду техніки в процесі планованої діяльності, враховуючи обмеження в користуванні, відповідно до Водного, Земельного та Лісового кодексів України;
5) Рівні та хімічний склад ґрунтових і підземних вод у територіальній громаді та доступ місцевого населення до джерел питної води. У тому числі включити до Звіту результати хімічних аналізів зразків підземних вод із території, що планується під розробку в рамках провадження планованої діяльності;
6) Мікрокліматичні умови в СЗЗ планованої діяльності (зміни теплового режиму, вологості, рух повітряних мас, рельєф тощо), в тому числі внаслідок потенційної зміни течій та/або внаслідок утворення зони підвищених температур на поверхні;
7) Можливості для водного та інших видів туризму;
8) Населення внаслідок шумового, вібраційного, світлового, теплового та радіаційного забруднення впливу видобувної діяльності та руху великовантажного транспорту. Зокрема навести дані щодо впливів на здоров'я та добробут населення, включаючи дані впливів щодо економічних втрат населення внаслідок планованої діяльності (падіння вартості житла, падіння якості та відповідно вартості с/г та рибної продукції та вплив на здоров'я внаслідок її вживання, вплив на комфорт проживання тощо);
9) Стан місцевих доріг в результаті руху по ним великовантажного транспорту;
10) Добробут місцевих громад, зокрема залежних від використання водних біоресурсів;
11) Доступність водних ресурсів (у тому числі питної води) для місцевих громад.

7. Відповідно до вимог ч. 2 ст. 6 Закону України «Про оцінку впливу на довкілля» Звіт з ОВД має включати виправдані альтернативи планованої діяльності. Зважаючи на потенційний негативний вплив планованої діяльності на стан флори та фауни, а також інші компоненти довкілля, **пропонуємо розглянути у Звіті з ОВД наступні технічні альтернативи планованої діяльності та аргументувати вибір кінцевого варіанту враховуючи його вплив на навколишнє природне середовище**:

1) Проведення робіт з використанням найкращих доступних технологій (best available technology – BAT), що забезпечують мінімальний вплив на природоохоронні території та водні екосистеми;
2) Відмова від запланованих робіт (нульова альтернатива) у разі, якщо вони можуть пошкодити структуру ложа річки, а також чинитимуть негативний вплив на екосистеми та біорізноманіття, у тому числі на природоохоронні об'єкти та території у межах та поблизу території планованої діяльності.

8. У обов'язковому порядку **обґрунтувати необхідність проведення запланованих робіт саме в обраному варіанті їх виконання (технічна альтернатива) на плановані ділянці. Обов'язково зважаючи на режим території та законодавчі обмеження в її використанні, так як обрана технічна альтернатива має враховувати всі існуючі обтяження території.** У випадку якщо обрана технічна альтернатива не враховує законодавчі обмеження території – застосувати нульову альтернативу (відмовитись від планованої діяльності) та створити новий звіт, обрані варіанти реалізації діяльності в якому враховуватимуть законодавчі обмеження території.

9. Оцінити **сукупний (кумулятивний) вплив** планованої діяльності на природні комплекси

та об’єкти річки Ірванець разом із вже існуючими та проектованими об’єктами господарської діяльності на вказаній річці (включаючи наявні гідротехнічні споруди, водозабір, а також сільськогосподарську та лісогосподарську діяльність у водоохоронній зоні річки).

10. Зазначити усі **методи**, які використовувались для проведення досліджень та оцінки впливу на довкілля, а також плануються до використання в процесі моніторингу довкілля під час провадження планованої діяльності. Окремо вказати всі **джерела інформації**, на яких ґрунтуються дані та висновки із них, що включені до Звіту.

З повагою,
Голова Правління
ГО «Українська природоохоронна група»

Олексій Василюк

Відомості, що підтверджують факт та дату оприлюднення суб'єктом господарювання оголошення про початок громадського обговорення звіту з оцінки впливу на довкілля

Місце розміщення №1 за адресою: Чернігівська область, Новгород-Сіверський район, Семенівська міська територіальна громада, с. Машеве, вул. Богдана Хмельницького (дошка оголошень біля магазину по вул. Богдана Хмельницького).

Дата розміщення: 29.12.2025

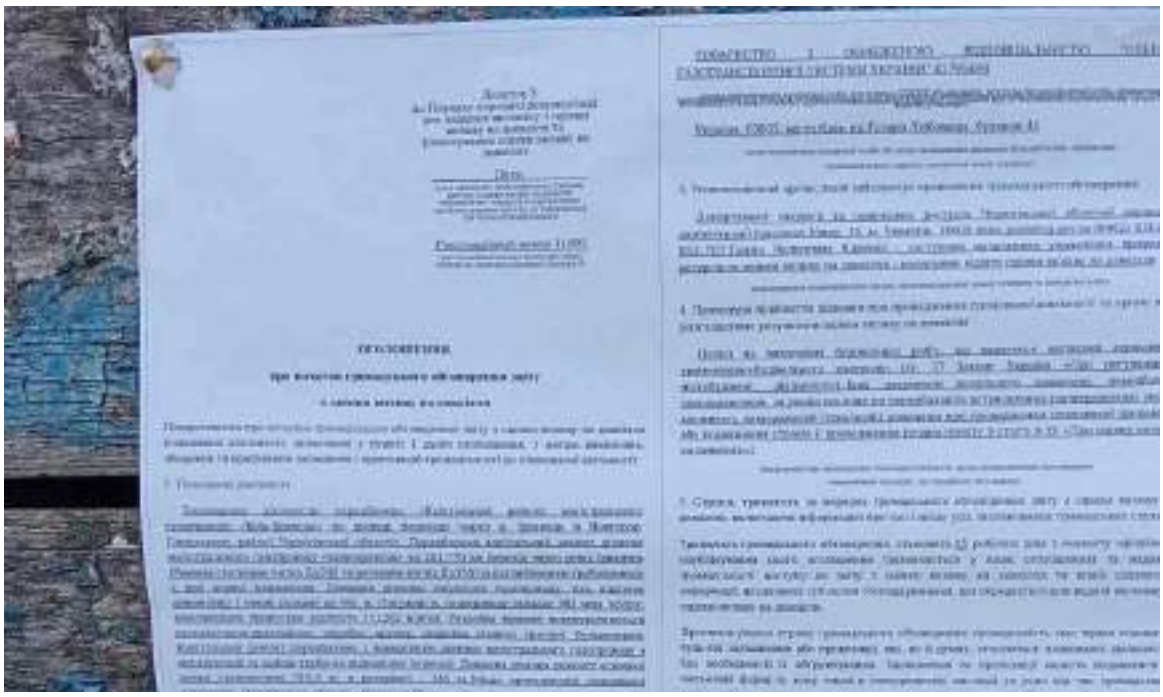

Відомості, що підтверджують факт та дату оприлюднення суб'єктом господарювання оголошення про початок громадського обговорення звіту з оцінки впливу на довкілля

Місце розміщення №2 за адресою: Чернігівська область, Новгород-Сіверський район, Семенівська міська територіальна громада, с. Машеве (зупинка громадського транспорту на перехресті вул. Лесі Українки (вул. Федорова) та вул. Миру).

Дата розміщення: 29.12.2025

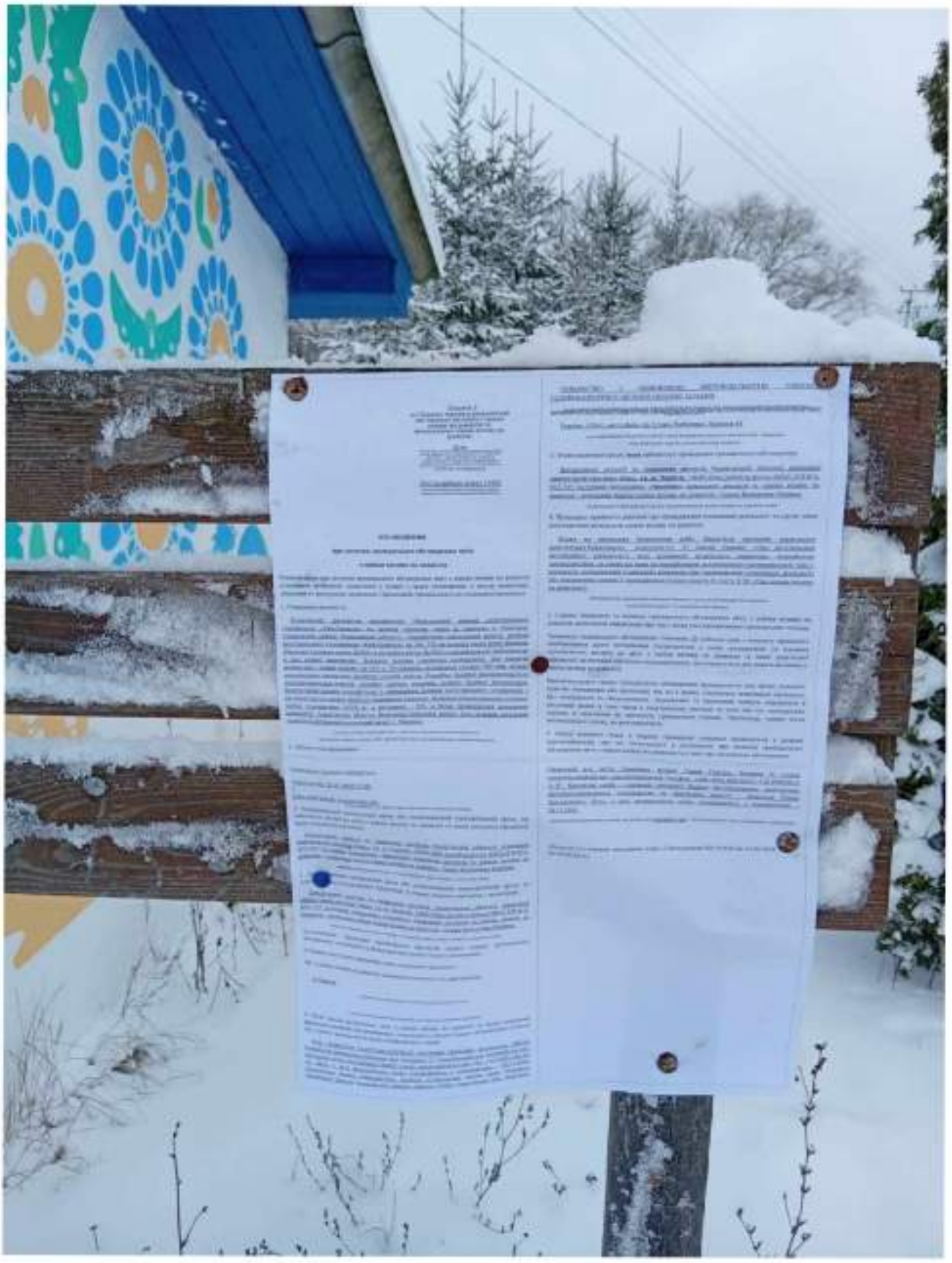

Відомості, що підтверджують факт та дату оприлюднення суб'єктом господарювання оголошення про початок громадського обговорення звіту з оцінки впливу на довкілля

Місце розміщення №3 за адресою: Чернігівська область, Новгород-Сіверський район, Семенівська міська територіальна громада, с. Машеве, вул. Свободи (вул. Партизанська) (дошка оголошень на будівлі магазину по вул. Свободи).

Дата розміщення: 29.12.2025

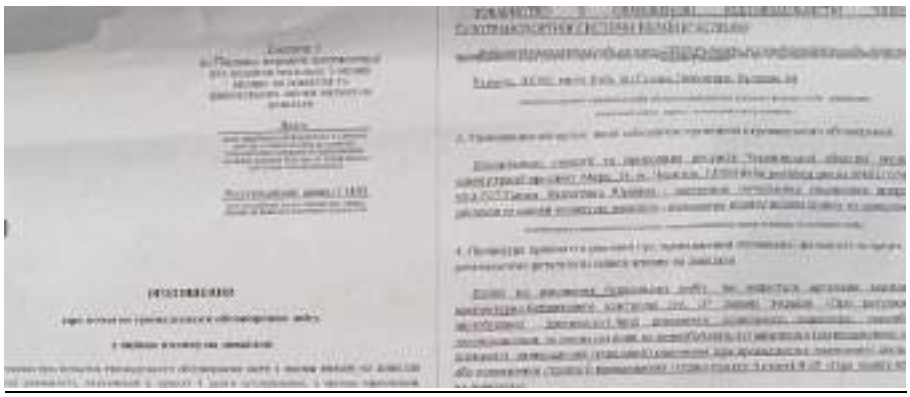

Відомості, що підтверджують факт та дату оприлюднення суб'єктом господарювання оголошення про початок громадського обговорення звіту з оцінки впливу на довкілля

Місце розміщення №4 за адресою: Чернігівська область, Новгород-Сіверський район, Семенівська міська територіальна громада, с. Машеве, вул. Богдана Хмельницького (зупинка громадського транспорту).

Дата розміщення: 29.12.2025

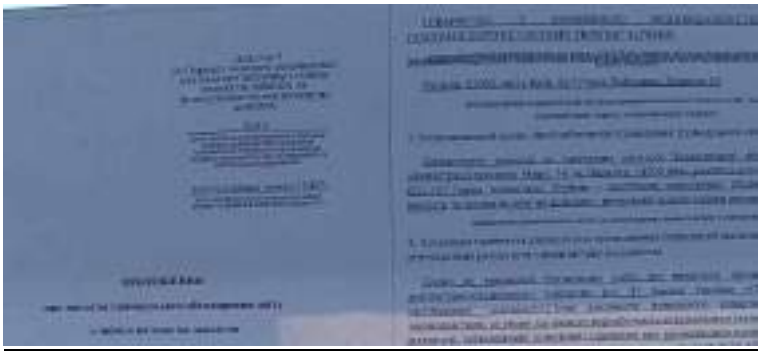

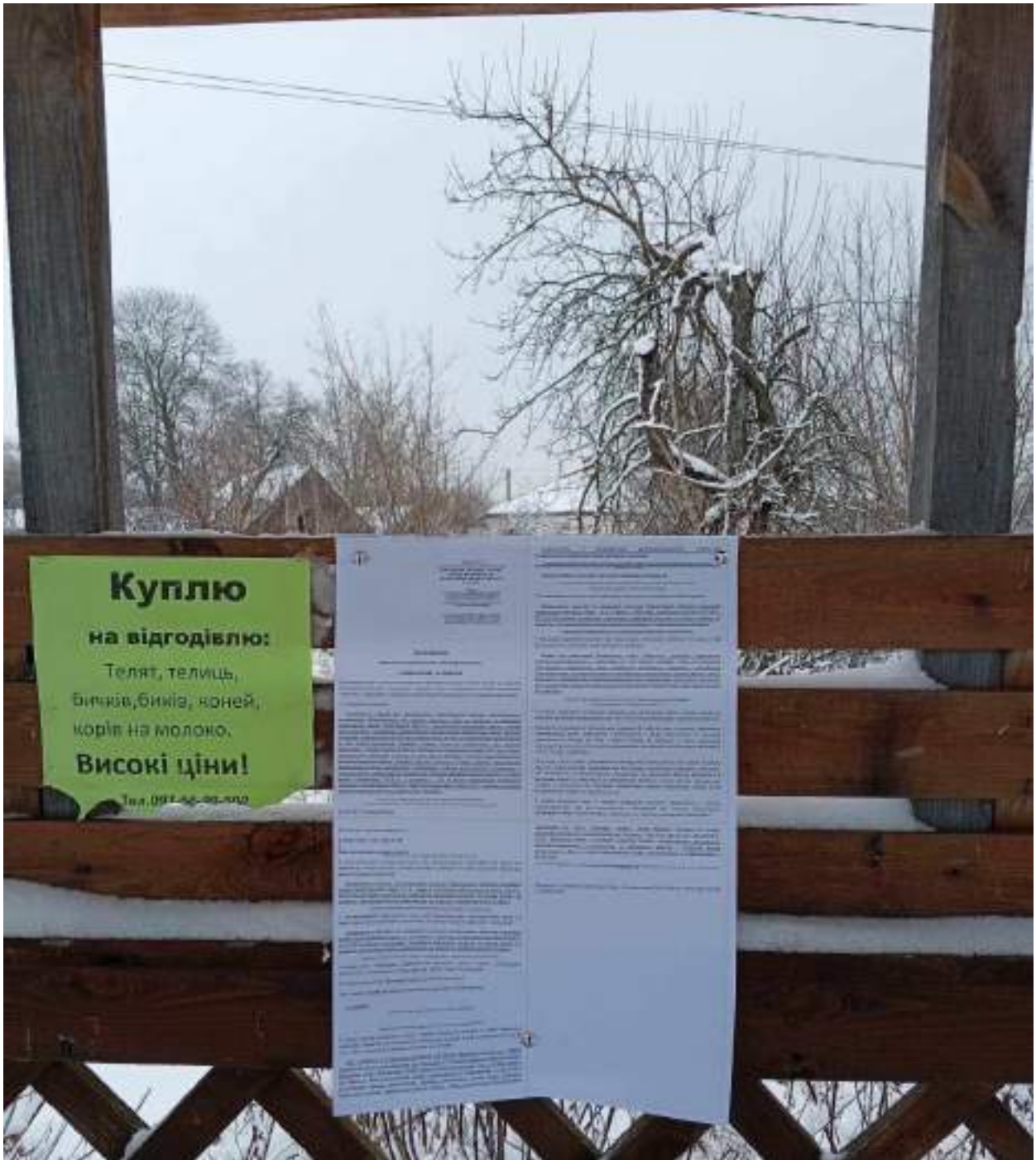

Відомості, що підтверджують факт та дату оприлюднення суб'єктом господарювання оголошення про початок громадського обговорення звіту з оцінки впливу на довкілля

Місце розміщення №5 за адресою: Чернігівська область, Новгород-Сіверський район, Семенівська міська територіальна громада, с. Машеве, вул. Богдана Хмельницького (дошка оголошень біля адреси: вул. Богдана Хмельницького 36).

Дата розміщення: 29.12.2025

Куплю
на відгодівлю:
Телят, телиць,
бичків,биків, коней,
корів на молоко.
Високі ціни!
Тел.097-66-99-500

Скріншот розміщення оголошення про початок громадського обговорення звіту з оцінки впливу на довкілля на офіційному сайті Семенівської міської ради ради Новгород-Сіверського району Чернігівської області у розділі «Новини»

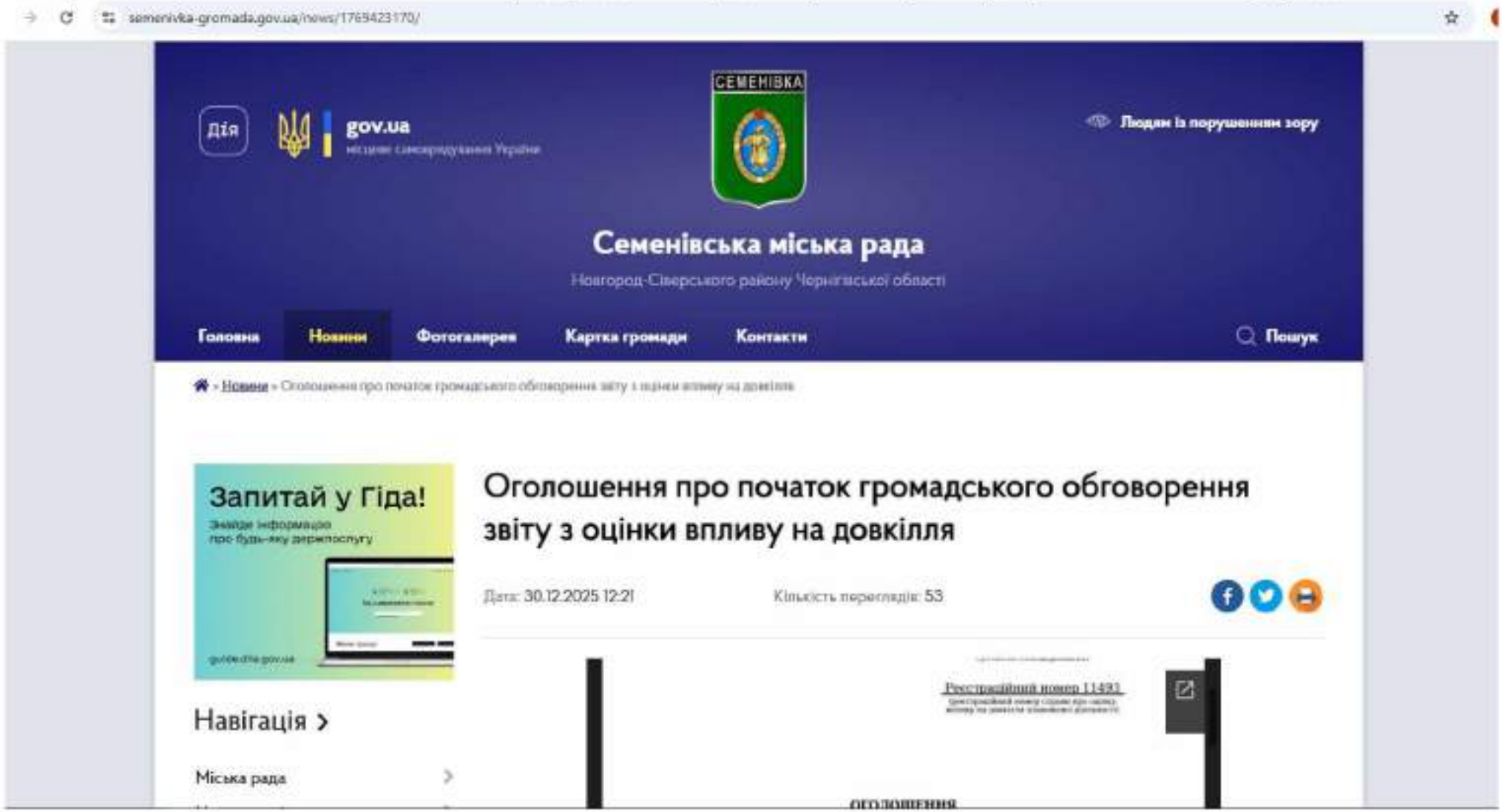

drive.google.com/file/d/1oBIMOD_WUJgmhLs3LX-d75ktTGXN6YkXr/view
Запитання до Google
Оголошення ОВД_11493.pdf
Файл Просмотр Инструменты Справка
Открыть в приложении "Go...
Настройки доступа
Страница 1 из 4
100 %

Дата:
(дата офіційного опублікування в Єдиному реєстрі з оцінки впливу на довкілля (автоматично генерується програмними засобами ведення Реєстру, не заповнюється суб'єктом господарювання)

Реєстраційний номер 11493
(реєстраційний номер справи про оцінку впливу на довкілля планованої діяльності)

ОГОЛОШЕННЯ

про початок громадського обговорення звіту

з оцінки впливу на довкілля

Повідомляємо про початок громадського обговорення звіту з оцінки впливу на довкілля планованої діяльності, зазначеної у пункті 1 цього оголошення, з метою виявлення, збирання та врахування зауважень і пропозицій громадськості до планованої діяльності.

1. Планована діяльність

Плановану діяльність передбачено «Капітальний ремонт магістрального газопроводу «Київ-Брянськ» на ділянці переходу через р. Ірванець в Новгород-Сіверському районі Чернігівської області». Передбачено капітальний ремонт ділянки магістрального газопроводу «Київ-Брянськ» на 281,770 км перехід через річку Ірванець (Рванець) (основна нитка Ду500 та резервна нитка Ду350) із поглибленням трубопроводу в дно водної перешкоди. Довжина ділянки існуючого газопроводу, яка підлягає

Скріншот розміщення оголошення про початок громадського обговорення звіту з оцінки впливу на довкілля на офіційному сайті Новгород-Сіверської районної державної адміністрації у розділі «Консультації з громадськістю – Проєкти для громадського обговорення»

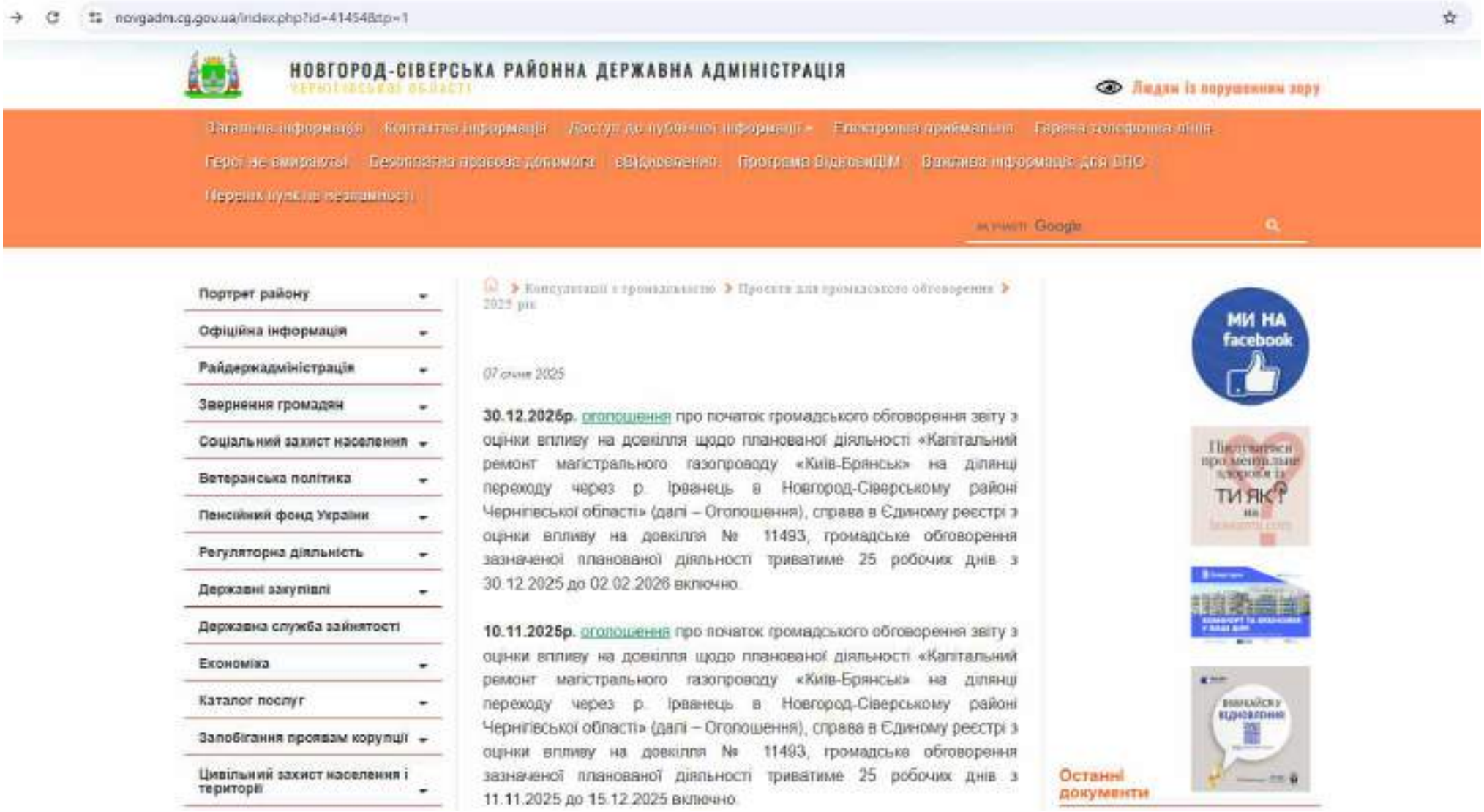

novgadm.cg.gov.ua/web_docs/33/2025/01/docs/оголошення%2011493%2030.12.pdf

оголошення 11493 30.12.pdf 1 / 4 100%

1

2

3

до Порядку передачі документації для надання висновку з оцінки впливу на довкілля та фінансування оцінки впливу на довкілля

Дата:

(дата офіційного опублікування в Єдиному реєстрі з оцінки впливу на довкілля (автоматично генерується програмним засобом ведення Реєстру, не зазначається суб'єктом господарювання))

Реєстраційний номер 11493

(реєстраційний номер справи про оцінку впливу на довкілля планованої діяльності)

ОГОЛОШЕННЯ

про початок громадського обговорення звіту

з оцінки впливу на довкілля

Повідомляємо про початок громадського обговорення звіту з оцінки впливу на довкілля планованої діяльності, зазначеної у пункті 1 цього оголошення, з метою виявлення, збирання та врахування зауважень і пропозицій громадськості до планованої діяльності.

1. Планована діяльність

Планованою діяльністю передбачено «Капітальний ремонт магістрального газопроводу «Київ-Брянськ» на ділянці переходу через р. Іванець в Новгород-Сіверському районі Чернігівської області». Передбачено капітальний ремонт ділянки магістрального газопроводу «Київ-Брянськ» на 281,770 км перехід через річку Іванець (Рванець) (основна нитка Ду500 та резервна нитка Ду350) із поглибленням трубопроводу

АКТ

про неявку представників громадськості на громадські слухання щодо планованої діяльності

«Капітальний ремонт магістрального газопроводу «Київ-Брянськ» на ділянці переходу через р. Ірванець в Новгород-Сіверському районі Чернігівської області»
(вид планованої діяльності)

(реєстраційна справа у Єдиному реєстрі з оцінки впливу на довкілля № 11493)
у режимі відеоконференції
(місце проведення громадських слухань)

від 21 січня 2026 року об 11:00

На виконання вимог статті 7 Закону України «Про оцінку впливу на довкілля» з метою виявлення, збирання та врахування зауважень і пропозицій громадськості до планованої діяльності проведено громадські слухання щодо капітального ремонту магістрального газопроводу «Київ-Брянськ» на ділянці переходу через р. Ірванець в Новгород-Сіверському районі Чернігівської області, номер справи у Єдиному реєстрі з оцінки впливу на довкілля 11493.

Відповідно до пункту 2^2 статті 17 Закону України «Про оцінку впливу на довкілля» громадські слухання проведено у режимі відеоконференції.

Організатор громадських слухань – Департамент екології та природних ресурсів Чернігівської обласної державної адміністрації, головуючий – Валентина Ганжа, заступник начальника управління-начальник відділу оцінки впливу на довкілля управління природних ресурсів та оцінки впливу на довкілля Департаменту екології та природних ресурсів Чернігівської облдержадміністрації.

До громадських слухань приєдналися представники Товариства з обмеженою відповідальністю «ОПЕРАТОР ГАЗОТРАНСПОРТНОЇ СИСТЕМИ УКРАЇНИ», яке є замовником планованої діяльності: Антонова Юлія – начальник сектору декарбонізації, моніторингу та звітності викидів парникових газів відділу охорони навколишнього середовища, Світлана Смирнова – інженер з охорони навколишнього середовища, Рядновська Тетяна – інженер з охорони навколишнього середовища, Мушта Марина – представник ФОП Оксак Ю.Ю. (розробник звіту з оцінки впливу на довкілля).

Представники громадськості до проведення громадських слухань в режимі відеоконференції не приєдналися.

Відповідно до пункту 23 Порядку проведення громадських слухань у процесі оцінки впливу на довкілля, затвердженого постановою Кабінету міністрів України від 13 грудня 2017 року № 989, громадські слухання вважаються такими, що відбулися.

Головуючий _____ (підпис) Валентина ГАНЖА (ім'я, прізвище)

ГРОМАДСЬКА ОРГАНІЗАЦІЯ
«УКРАЇНСЬКА ПРИРОДООХОРОННА ГРУПА»

вул. Гоголя, 40, м. Васильків, Київська область, 08600
ovd@uncg.org.ua, www.uncg.org.ua
Відділ ОВД

№ 82/2026 29.01.2026

Чернігівська обласна державна адміністрація
Департамент екології та природних ресурсів

ЗАУВАЖЕННЯ
до звіту з ОВД проекту
«Капітальний ремонт магістрального газопроводу «Київ-Брянськ» на ділянці переходу через р. Ірванець в Новгород-Сіверському районі Чернігівської області»
№ 11493 в Реєстрі з ОВД

До Вас звертається керівництво громадської організації «Українська природоохоронна група», створеної з метою розвитку мережі природно-заповідного фонду, збереження біорізноманіття та впровадження в Україні міжнародного природоохоронного законодавства.

Відповідно до Закону України «Про оцінку впливу на довкілля», представники громадськості протягом 25 робочих днів з дня офіційного оприлюднення Звіту з оцінки впливу на довкілля планованої діяльності (далі – Звіт) у Реєстрі мають право подавати свої пропозиції та зауваження уповноваженому органу. Керуючись вищенаведеним, надаємо зауваження до Звіту **«Капітальний ремонт магістрального газопроводу «Київ-Брянськ» на ділянці переходу через р. Ірванець в Новгород-Сіверському районі Чернігівської області»**.

Дана справа з ОВД проходить процедуру не вперше. До попередніх двох Звітів, опублікованих в Реєстрі за цим ж номером 11493, ми також надсилали наші Зауваження. Однак в процесі публікації поточної версії, та навіть попередньої, було стерто Звіт першої спроби з Єдиного державного реєстру з оцінки впливу на довкілля, і він більше не є доступним. Хоча Розробник технічно може додавати кілька різних файлів в розділ звіту в Єдиному реєстрі ОВД. Фактично відбулось необгрунтоване знищення/заміщення попереднього Звіту, за яким було видано Відмову. При чому вдруге і з умовою отримання наших Зауважень, де цей пункт теж був першим.

Всі матеріали ОВД, згідно законодавства, мають в обов'язковому порядку зберігатись. *"Звіт з оцінки впливу на довкілля підписується всіма його авторами (виконавцями) із зазначенням їхньої кваліфікації та **зберігається в Єдиному реєстрі з оцінки впливу на довкілля протягом усього часу провадження планованої діяльності, але не менш як п'ять років** з дня отримання рішення про провадження планованої діяльності"* (п. 8 ст. 6 ЗУ "Про ОВД").

Відтак **Розробником було знову порушено ЗУ "Про ОВД"**, на що ми просимо звернути увагу УТО. Видалення попередньої версії Звіту не тільки грубо порушує законодавство, але і ускладнює перевірку виконання внесення змін до нового Звіту та виконання вимог Відмови, що є перешкоджанням роботі уповноваженого органу та громадськості. Хоч цього пункту нема у останній Відмові, але ми ще раз звертаємо увагу на це порушення Закону.

Поточна Відмова у видачі висновку з оцінки впливу на довкілля від Департаменту екології та природних ресурсів Чернігівської ОДА стосується невключення до Звіту усіх пропозицій громадськості.

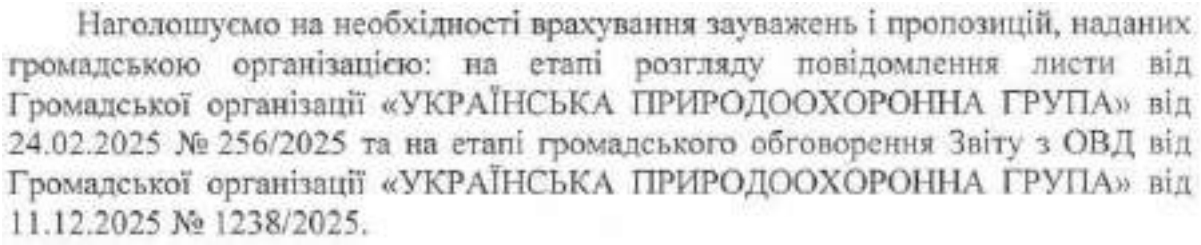
Наголошуємо на необхідності врахування зауважень і пропозицій, наданих громадською організацією: на етапі розгляду повідомлення листи від Громадської організації «УКРАЇНСЬКА ПРИРОДООХОРОННА ГРУПА» від 24.02.2025 № 256/2025 та на етапі громадського обговорення Звіту з ОВД від Громадської організації «УКРАЇНСЬКА ПРИРОДООХОРОННА ГРУПА» від 11.12.2025 № 1238/2025.

Рис. Скріншот з Відмови

Щодо об'єкту Смарагдової мережі. У Звіті знову описано суто належність території провадження ПД, але не оцінено вплив на неї. *"Екологічна якість пропонованих територій Смарагдової мережі повинна бути збережена щойно вони будуть офіційно номіновані Постійним комітетом Бернської конвенції як «території-кандидати Смарагдової мережі» відповідно до Рекомендації Постійного комітету № 157 (2011), яка прийнята 02.12.2011 й переглянута 06.12.2019, про статус територій-кандидатів до Смарагдової мережі та методичні рекомендації щодо критеріїв для їх номінації"* (стор. 79) – ця цитата додатково нагадує що номіновані території Смарагдової мережі мають такі ж обмеження як і затверджені території до моменту їх розгляду Конвенцією, а також підтверджує необхідність збереження території у її початковому стані. Однак без проведення початкового обліку стану довкілля, практично неможливо досягти його збереження.

На цей раз не додаємо фрагменти із законодавства щодо обов'язкового збереження природного стану, але ще раз інформуємо, що згідно Постанови Верховного Суду від 15 листопада 2021 року в справі № 480/2224/19, Розробники Звіту **мають забезпечити дослідження та інші матеріали, щодо впливів діяльності на Смарагдову мережу, її біорізноманіття та охоронювані оселища.** Натомість окремо Смарагдова мережа не виділена дослідженнями, однак з наступної позиції щодо визначення допустимості впливу на об'єкт ПЗФ відомо (стор. 81), що цей показник складається з розрахунку акустичного навантаження та розрахунку розсіювання забруднюючих речовин у повітрі (так, у гідрологічному заказнику оцінювання допустимості діяльності не здійснюється за показниками у водному середовищі!). Зрозуміло, що ці показники не є вичерпними, про що ми вже писали як на етапі подання пропозицій до Звіту, так і уже зауважень. Проте Розробник та суб'єкт досі не вважають за потрібне проводити польові дослідження охоронюваних територій та об'єктів.

Планована діяльність передбачає розповсюдження впливів, що прямо знищують оселища, флору та маломобільні види фауни, а також місця виведення потомства та відпочинку, опосередковано здатні призвести до знищення чи деградації місць виведення потомства та відпочинку навколо території ПД. Також діяльність передбачає навмисне порушення спокою дикої фауни. Отже планована діяльність суперечить міжнародним зобов'язанням України по Бернській конвенції та особливостях обмежень та менеджменту Смарагдової мережі.

Щодо охоронної зони газопроводу. У Звіті зустрічається фрагмент: *"Наголошуємо, що проведення ремонтних робіт передбачено в охоронній зоні існуючого газопроводу"*. Однак існуючий газопровід та його охоронна зона знаходиться в межах та підпорядковується режиму природоохоронної території, конкретно гідрологічного заказнику "Машевський" та територій

Екологічної й Смарагдової мережі. На стор. 99-100 при наведенні інформації щодо особливо цінних земель та особливо цінних груп грунтів виокремлено *землі природно-заповідного та іншого природоохоронного призначення*. Далі наводимо ще фрагменти зі стор 99:

*"**Територія планованої діяльності ТОВ «Оператор ГТС України» входить в межі гідрологічного заказника місцевого значення «Машевський»** площею 333,0 га та охоронною зоною – 937,0 га, створеного рішенням Чернігівського облвиконкому від 24.12.1979 №561 «Про віднесення цінних болотних масивів до категорії заповідних територій».*

*Відповідно до ст. 15 Закону України «Про правовий режим земель охоронних зон об'єктів магістральних трубопроводів» від 17.02.2011 №3041-VI, **підприємства магістральних трубопроводів під час виконання капітальних та інших планових робіт з метою забезпечення безаварійної експлуатації магістральних трубопроводів без оформлення речових прав на земельні ділянки мають право в охоронній зоні магістральних газопроводів** [перелік дозволених видів діяльності]...*

*Окрім того, ТОВ «Оператор ГТС України» отримано **технічні умови для проведення ремонтних робіт в межах гідрологічного заказнику «Машевський»** (лист №01-23/1073 від 16.04.2025 Семенівської міської ради про надання технічних умов - додаток №21)**, дотримання яких забезпечить мінімізацію негативного впливу**".*

Семенівська міська рада не є тим кінцевим держателем інформації та суб'єктом господарювання, який має повноваження надавати технічні умови для провадежння діяльності в межах об'єкту ПЗФ.

Щодо обов'язкового виконання норм ЗУ "Про ПЗФ" при виконанні планованих робіт, як чіткого їх обмеження – висловилася і Семенівська міськрада, в своєму листі №01-23/1073 від 16.04.2025 (додаток 21). Зокрема вони наклали такі вимоги на роботи:

1. Проектну документацію «Капітальний ремонт магістрального газопроводу «Київ-Брянськ» на ділянці переходу через р. Ірванець в Новгород-Сіверському районі Чернігівської області» розробити відповідно до вимог Законів України «Про природно-заповідний фонд України», «Про охорону навилишнього природного середовища», Водного кодексу України, Земельного кодексу України, державних будівельних норм і стандартів, положення про гідрологічний заказник місцевого значення «Машевський».

2. Місце та трасу існуючого газопроводу при переході через річку не змінювати.

3. При виконанні робіт на водному плесі річки неухильно дотримуватись вимог природоохоронного законодавства.

4. Передбачити заходи щодо недопущення забруднення водних об'єктів (річки, прибережних захисних смуг) під час виконання будівельних робіт будівельним та побутовим сміттям, паливно-мастильними матеріалами.

5. Передбачити після закінчення будівельних робіт повну рекультивацію території, яка порушена внаслідок виконання цих робіт.

6. При будівництві забороняються будь-які скиди технічної води без очистки у відкриті водні об'єкти.

8. Проектну документацію погодити в установленому законодавством порядку.

9. Дані умови та рекомендації не дають права на виконання робіт».

Відповідно до картографічних даних, близько 90% території планованої діяльності знаходиться в межах гідрологічного заказника місцевого значення «Машевський» (рис.3.1).

Рис. Скріншот зі стор. 7

Як видно з тексту, виконання обмежень ЗУ "Про ПЗФ" а також Положення заказника "Машівський" встановлюється як обов'язкова умова виконання планованих робіт. Тоді як провадити плановані роботи в поточному вигляді не порушуючи Положення заказника та ЗУ "Про ПЗФ" – неможливо.

Виходячи з ситуації що сталася, і зважаючи на норми статті 6 ЗУ «Про правовий режим земель охоронних зон об'єктів магістральних трубопроводів», плановані роботи

для їх погодження мають бути змінені таким чином, щоб не порушувати Положення заказника та ЗУ "Про ПЗФ". Мають використовуватись природно дружні методи виконання робіт, які не нестимуть загроз та впливів на територію та акваторію ПЗФ. Задача Розробника в такому випадку не сліпо використати без обґрунтування один єдиний метод (з порушенням законодавства), а виконати вимоги законодавства, які йому ставлять аж три закони – "Про ОВД", "Про ПЗФ" та "Про правовий режим земель охоронних зон об'єктів магістральних трубопроводів", розглянути технічні альтернативи і обрати серед них таку технологію, яка забезпечить виконання вимог всіх трьох законів. Але, на жаль, Розробником цього здійснено не було.

Щодо непроведення польових досліджень. Критичним також є визначення позиції суб'єкта щодо проведення польових досліджень. Про це було неодноразово написано нами та колегами з громадського сектору на етапі подання пропозицій перед публікацією Звіту з ОВД та подання зауважень до попередніх Звітів. Але на стор. 9 додаткових матеріалів та по Звіту Розробник знову ж пріоритезує своє повноваження згідно з ЗУ «Про правовий режим земель охоронних зон об'єктів магістральних трубопроводів» та вважає, що не зобов'язаний дослідити довкілля.

Відповідно до ЗУ «Про правовий режим земель охоронних зон об'єктів магістральних трубопроводів» суб'єкт має право на проведення реконструкції (стаття 15). Водночас стаття 6 даного ЗУ серед основних принципів регулювання відносин в охоронних зонах трубопроводів містить наступне:

"1. Основними принципами регулювання відносин в охоронних зонах об'єктів магістральних трубопроводів є:

- *пріоритет безпечної життєдіяльності населення та довкілля".*

Отже, ЗУ «Про правовий режим земель охоронних зон об'єктів магістральних трубопроводів» в спірних питаннях встановлює беззаперечну пріоритетність врахування обмежень, встановлених законодавством з охорони довкілля і природоохоронний режим території, над режимом території охоронних зон трубопроводів і встановленими ним обмеженнями та правами.

Пріоритетність довкілля буде досягнуто зокрема за рахунок врахування усіх природоохоронних обмежень ділянки та її режиму як території ПЗФ.

Тобто наразі діяльність суперечить Положенню про заказник, отже є такою, що може чинити негативний вплив на довкілля та передбачати відповідальність за законодавством.

Крім того, даний заказник є гідрологічним, а плановані роботи в першу чергу порушуватимуть саме гідрологічний режим, тобто наноситимуть шкоду безпосередньо саме охоронюваному аспекту, заради збереження якого заказник і було створено. Тобто шкода від даних робіт що буде наноситись ПЗФ – буде виражено максимальною. Проведення польових досліджень та оцінка впливу на охоронювані об'єкти й території могли б описати та мінімізувати потенційні ризики, але цього всупереч законодавству та проханням громадськості здійснено не було.

Виходячи з цього, при провадженні ПД буде порушено і ЗУ «Про правовий режим земель охоронних зон об'єктів магістральних трубопроводів», і ЗУ "Про ОВД", і природоохоронне законодавство, як і основний серед нього Закон – ЗУ "Про ПЗФ".

Щодо території Екомережі. На стор. 7 одного з документів додаткової інформації (та стор. 145 Звіту) вказано, що території планованої діяльності належить до території Екомережі

– Дніпровсько-Сновсько-Сіверська сполучна територія. Тут ж описано, що будуть дотримані всі необхідні заходи з мінімізації негативного впливу із посиланням на неправильні сторінки (стор. 121-128 замість стор. 107-110). Але, як і у вищеописаній ситуації зі Смарагдовою мережею – будь-які описи впливів на Екомережу відсутні, натомість відповідь Розробника на стор. 150-152 складається зі згадки пріоритету охоронної зони газопроводу, хоча уже тут в тексті вище ми згадали про цей нюанс. Тобто відсутність негативного впливу встановлена не дослідженнями, а теоретично за допомогою майбутніх заходів, які не можуть гарантують повне збереження екосистемної рівноваги. Тим паче заходи щодо зменшення впливу на грунти та рослинний світ складаються з рекультивації, яка буде після розробки грунту. Для етапу ж розробки власне додаткові заходи не передбачені. Так само і не передбачено практичних заходів для мінімізації забруднення водного середовища, окрім як проведення робіт у маловодний період та моніторинг (спостереження), хоча можна було забезпечити територію системою уловлення завислих часток. Заходи відновлення водної біоти схожі на загальні рекомендації, а не на чіткі пункти, які будуть дотримані, адже тут відсутні конкретні види та масштаб виконання запланованих робіт – як суб'єкт відновить спокійні ділянки без течії? які параметри створюваних фітофільтраційних систем? які водорості будуть вводитись в якості бази харчування зоопланктону? та інші питання до наведених заходів.

Згідно зі статтею 4 ЗУ «Про екологічну мережу України» принципами збереження та використання Екомережі зокрема є: *«б) збереження та екологічно збалансоване використання природних ресурсів на території екомережі; в) зупинення втрат природних та напівприродних територій (зайнятих рослинними угрупованнями природного походження та комплексами, зміненими в процесі людської діяльності), розширення площі території екомережі»*. **Планована діяльність суперечить наведеним принципам Екомережі та порушує вимоги цього Закону, тому не може провадитись у законний та природньодружній спосіб на аналізованій території**.

Щодо території ПЗФ. Додаток 21 містить лист із вказанням технічних умов для ПД, серед них вказано дотримання ЗУ "Про ПЗФ". ЗУ "Про ПЗФ" в статті 26 містить пункт про те, що на території заказника **заборонено** діяльність, що суперечить цілям і завданням, передбаченим положенням про заказник. Нижче наводимо скріншот з Положення, який чітко **вказує що планована діяльність є забороненою на даній території і відтак порушує ЗУ "Про ПЗФ"**:

3. Режим території та охорона.

3.1. На території Заказника забороняється діяльність, що суперечить його цілям і завданням :

- проведення такої господарської діяльності, яка може спричинити шкоду Заказнику та порушити екологічну рівновагу;
- проведення меліоративних та будь-яких інших робіт, що можуть призвести до зміни гідрологічного режиму території Заказника;
- розвідувальні, підривні роботи, розробка всіх видів корисних копалин, будь-яке порушення грунтового покриву;
- знищення та суттєві зміни видового складу рослинного покриву, в тому числі: розорювання, заліснення та залужнення ділянок (без відповідних обгрунтувань наукових закладів);
- будь-яке засмічення та забруднення території Заказника та його водних об'єктів;
- застосування та зберігання на території Заказника всіх видів отрутохімікатів та пестицидів;
- пошкодження, заготівля та знищення всіх видів водної та болотної рослинності;
- збір рідкісних та занесених до Червоної книги рослин;
- знищення та відлов всіх видів тварин, розорювання їхніх гнізд, нір, інших сховищ та жител, збір яєць та пуху;
- влаштування пасовищ для худоби ;
- передача у господарське використання окремих ділянок Заказника;
- надання земельних ділянок під забудову.

Рис. Скріншот з Положення про гідрологічний заказник "Машевський"

А також скріншот з охоронного зобов'язання, який підтверджує заборону планованих робіт.

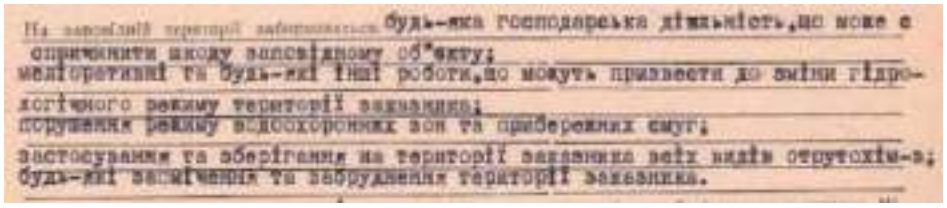

На заповідній території забороняється будь-яка господарська діяльність,що може с
спричинити шкоду заповідному об'єкту;
меліоративні та будь-які інші роботи,що можуть призвести до зміни гідро-
логічного режиму території заказника;
порушення режиму відособлених зон та прибережних смуг;
застосування та зберігання на території заказника всіх видів отрутохім-в;
будь-які засмічення та забруднення території заказника.

Рис. Скріншот з охоронного зобов'язання гідрологічного заказника "Машевський"

Наступний документ є скріншотом з Положення, щодо дозволених на території робіт, і плановані роботи не входять до його переліку:

3.2. На території Заказника дозволяється:

- господарська діяльність , що не суперечить завданням Заказника і проводиться з додержанням загальних вимог щодо охорони навколишнього природного середовища;
- використання території Заказника у науково-дослідних, оздоровчих, рекреаційних, освітньо-виховних та інших цілях може здійснюватись за дозволами Державного управління екології та природних ресурсів в Чернігівській області у межах лімітів використання природних ресурсів, затверджених у встановленому порядку.

Рис. Скріншот Положення про гідрологічний заказник "Машевський"

Разом з цим, завдання Заказника наступні:

2.1. Основним завданням Заказника є:

- збереження в природному стані болотного масиву, що має велике значення в регулюванні водного режиму прилеглих територій;
- охорона умов відтворення, відновлення чисельності рідкісних рослин та тварин;
- проведення наукових досліджень і спостережень на території Заказника;
- підтримання загального екологічного балансу в регіоні;
- поширення екологічних знань тощо.

Рис. Скріншот з Положення про гідрологічний заказник "Машевський"

Враховуючи перелік заборонених діяльностей, серед яких є роботи, що можуть призвести до зміни гідрологічного стану території, порушення грунтового покриву, надання земельних ділянок під забудову тощо, можна свідчити що діяльність з реконструкції суперечить Положенню. Виключень для конкретно трубопроводів або реконструкцій об'єктів немає.

Окрім природоохоронних обмежень, просимо звернути увагу на доцільність виконання планованих робіт на даній території у найближчий час відповідно до безпекової та економічної ситуації.

У зв'язку з вищеописаними порушеннями національного та міжнародного законодавства, допущеними при складанні Звіту та такими що будуть допущені при виконанні планованої діяльності, просимо шановний Департамент екології та природних ресурсів Чернігівської обласної державної адміністрації прийняти рішення про обмеження планованої діяльності шляхом відправки її на повторну ОВД з видачею відмови від висновку, з метою перепрацювання технології планованих робіт, та обов'язкового закладення в проект застосування технологій, які б забезпечували виконання вимог ЗУ "Про ПЗФ" та Положення заказника, а також обмежень Смарагдової мережі при виконанні планованої діяльності. А також з метою виконання невиконаних в даному Звіті досліджень та розрахунків, зокрема біологічних та гідрологічних.

З повагою,
Голова Правління
ГО «Українська природоохоронна група»

Олексій Василюк

Але засобами Єдиного реєстру з оцінки впливу на довкілля були подані *зауваження та пропозиції до планованої діяльності, обсягу досліджень та рівня деталізації інформації, що підлягає включенню до звіту з оцінки впливу на довкілля від Громадської організації «Українська природоохоронна група» від 24.02.2025 № 256/2025 (додаток №27),* а саме:

№ з/п	Зміст зауваження та пропозиції до обсягу досліджень та рівня деталізації інформації в Звіті з ОВД	Враховано / не враховано	Відповідь
1	**Деталізувати місце провадження планованої діяльності та розташування основних об'єктів цієї діяльності на топографічній основі**: 1) На великомасштабній (топографічній) карті; 2) На викопіюванні з генплану території; 3) На супутниковому знімку високої роздільної здатності (рекомендований формат аркуша А2-А3).	Враховано частково	Місце провадження планованої діяльності та розташування основних об'єктів діяльності зазначено на картографічних матеріалах Звіту з оцінки впливу на довкілля (далі – Звіт), а саме: - Ситуаційна карта-схема розташування території планованої діяльності – рис. 1.1.1; - Фотоматеріали по трасі магістрального газопроводу зображені на рисунках 1.4.1-1.4.5; - Топографічна зйомка межі ремонтних робіт – рис. 1.4.6 та додаток №19; - Карта-схема розташування джерел викидів при проведенні підготовчих та будівельних робіт на території планованої діяльності – Рисунок 1.5.1.1 та додаток №8.
2	**На вищезгаданих картах вказати:** 1) Межі заплави річки Ірванець та інших водойм поруч із територією планованої діяльності, розташування першої надзаплавної тераси, а також межі (береги) у меженний, водопільний та паводкові періоди, які встановлені згідно з науковими дослідженнями (навести посилання на використані дослідження із зазначенням дат проведення, локацій та персоналій); 2) Межі водоохоронної зони річки Ірванець, встановленої відповідно до Постанови Кабінету Міністрів України № 486 від 08.05.1996 р., межі прибережної захисної смуги, встановленої відповідно до вимог Водного кодексу України, та межі інших земель водного фонду на території планованої діяльності та поблизу неї відповідно до Земельного та Водного кодексів України. Врахувати статтю 88 Водного кодексу щодо подвоєння ширини прибережної захисної смуги у разі перевищення трьох градусів для крутизни схилів – навести чітке значення цього параметра, отриманого на основі досліджень; 3) Поточний маршрут пролягання ділянки магістрального газопроводу, яка планується до реконструкції в зоні проходження через річку Ірванець – надати план-схему на детальному кресленні та на супутникових знімках;	Враховано частково	1) Ділянка планованої діяльності (проведення будівельних робіт) розміщена в межах охоронної зони газопроводів, в межах прибережної захисної смуги річки Ірванець, а також в межах об'єкта природно-заповідного фонду - гідрологічного заказника місцевого значення «Машевський» (відповідно до листа за №08-08/337 від 11.02.2025 Департаменту екології та природних ресурсів Чернігівської ОДА) та об'єкту, що пропоновано до включення у Смарагдову мережу - UA UA0000466 Revna and Slot rivers (відповідно до листа за №11/11-02/664-25 від 20.02.2025 Міністерства захисту довкілля та природних ресурсів України). Наразі отримано технічні умови Деснянського басейнового управління водних ресурсів на проведення інженерних робіт на землях водного фонду річки Ірванець від 14.02.2025. Інформація про водний об'єкт наведена в розділі 1.4 та 3 цього Звіту. Межі заплави річки Ірванець та інших водойм поруч із територією планованої діяльності, розташування першої надзаплавної тераси, а також межі (береги) у меженний, водопільний та паводкові періоди, які встановлені згідно з науковими дослідженнями – не передбачені; 2) Схема розміщення водних об'єктів відносно території планованої діяльності з нанесенням прибрежної захисної смуги, наведена на рис. 3.4.2. 3) Поточний маршрут пролягання ділянки магістрального газопроводу, яка планується до реконструкції в зоні проходження через річку Ірванець зазначено на картографічних матеріалах Звіт, а саме: - Ситуаційна карта-схема розташування території планованої діяльності – рис. 1.1.1; - Фотоматеріали по трасі магістрального газопроводу зображені на рисунках 1.4.1-1.4.5; - Топографічна зйомка межі ремонтних робіт – рис. 1.4.6 та додаток №19; - Карта-схема розташування джерел викидів при проведенні підготовчих та будівельних робіт на території планованої діяльності – Рисунок 1.5.1.1 та додаток №8. 4) Розміщення планованої діяльності передбачено в межах охоронної зони існуючого газопроводу без зміни його маршруту. Всі роботи передбачено проводити з дотриманням містобудівної документації та технічних умов Деснянського басейнового управління водних ресурсів на проведення інженерних робіт на землях водного фонду річки Ірванець.

№ з/п	Зміст зауваження та пропозиції до обсягу досліджень та рівня деталізації інформації в Звіті з ОВД	Враховано / не враховано	Відповідь
	4) Планований маршрут прокопу траншеї в межах капітального ремонту та як вона співвідноситься з існуючим та майбутнім маршрутом трубопроводу в зоні перетину річки; 5) Точне розташування планованої ділянки (ділянок) для забезпечення технологічних процесів. Навести координати, кадастрові номери та дозвільну документацію на користування цими ділянками; 6) Розташування промислового майданчика: розміщення інвентарних тимчасових приміщень, місце складування сировинних ресурсів, вилученого ґрунту та інших порід річкового дна, стоянка необхідних механізмів, прокладання комунікацій тощо. Навести координати, кадастрові номери та дозвільну документацію на користування цими ділянками; 7) Межі санітарно-захисної зони (СЗЗ) навколо території планованої діяльності згідно з чинними нормативами, а також відстань до найближчої житлової забудови і, за наявності, масиву лісу (враховувати і самосійний ліс), цілинного степу, будь-якої природньої формації, природоохоронної території. Розташування водозаборів міст та сіл, що розташовані поряд з територією планованої діяльності та нижче за течією від неї; 8) Схему всіх постійних та тимчасових доріг, що наявні на місцевості та ті, які тільки плануються до створення задля провадження планованої діяльності на будь-якому з її етапів, і будуть використовуватись у ході провадження цієї діяльності; 9) **Розташування (позначити полігонами, межами, точками тощо виходячи з характеру даних) об'єктів та територій природно-заповідного фонду (ПЗФ), Смарагдової та Екологічної мережі, а також культурної спадщини, які знаходяться в межах та поблизу місця провадження планованої діяльності, у**		5) 6) Інформація про точне розташування планованої ділянки (ділянок), розташування промислового майданчика, а також інформація про координати, кадастрові номери та дозвільну документацію на користування цими ділянками наведена в розділі 1.1 цього Звіту. 7) Інформація про межі охоронної зони навколо газопроводу, а також відстань до найближчої житлової забудови наведена в розділі 1.5.2 та позначена на карті-схемі розташування джерел викидів при проведенні підготовчих та будівельних робіт на території планованої діяльності – рис.1.5.1.1 та додаток №8. Розташування водозаборів міст та сіл, що розташовані поряд з територією планованої діяльності та нижче за течією від неї - не передбачається. 8) Ситуаційну схему розміщення під'їзних шляхів та існуючих доріг наведено в розділі 1.3 цього Звіту та на рис. 1.3.1. 9) Детальна інформація з картографічними матеріалами щодо розташування об'єктів ПЗФ, Смарагдової мережі, водних об'єктів, культурної спадщини тощо, наведена в розділі 3 цього Звіту. 10) Відповідно до Тому 9 – Рибоохоронні заходи №51598 щодо планованої діяльності «Капітальний ремонт магістрального газопроводу «Київ-Брянськ» на ділянці переходу через р. Ірванець в Новгород-Сіверському районі Чернігівсткої області», розробленого АТ «Інститут транспорту нафти» у 2025 році (додаток №20), повідомляємо наступне: Дана ділянка річки може служити для нерестової та кормової міграції. Стабільні місця нагулу риби на даній ділянці не визначені, нерестовища розташовані вище та нижче за течією від ділянки переходу газопроводу. <u>В районі проведення робіт зимувальні ями відсутні, рибоводних підприємств немає, рибогосподарська меліорація та акліматизація риб не проводиться.</u> 11, 12) Розміщення планованої діяльності передбачено в межах охоронної зони існуючого газопроводу, відповідно до: - технічних умов на проведення інженерних робіт на землях водного фонду річки Ірванець, Деснянського басейнового управління водних ресурсів від 14.02.2025; - листа №01-23/1073 від 16.04.2025 Семенівської міської ради про надання технічних умов. За даними Деснянського басейнового управління водних ресурсів (лист №163/3-1/ДС/25-25 від 18.02.2025 – наведено в додатку №18) встановлено, що: «Дозволи на спецводокористування на забір води з водного об'єкта та скид зворотних вод не надавались». 13) Опис впливу на водне середовище надано в розділі 4 цього Звіту, а ситуаційна схема переміщення транспорту до ділянки ремонтних робіт наведена в розділі 1.3 14) Розміщення планованої діяльності передбачено в межах охоронної зони існуючого газопроводу без зміни його маршруту. Зміни русла річки по завершенню планованої діяльності, а також зміни течії – не передбачені. 15) Шляхи сезонної міграції птахів приведені на рис. 3.3 розділу 3 Звіту. Інформація про туристичні маршрути та маршрути міграції інших видів фауни не зазначалася, оскільки плановану діяльність передбачається здійснювати в межах охоронної зони існуючого газопроводу, відповідно до містобудівної документації та технічних умов Деснянського басейнового управління водних ресурсів на проведення інженерних робіт на землях водного

№ з/п	Зміст зауваження та пропозиції до обсягу досліджень та рівня деталізації інформації в Звіті з ОВД	Враховано / не враховано	Відповідь
	тому числі в заплаві річки, та можуть бути зачеплені у ході й внаслідок провадження планованої діяльності. Також вказати території, зарезервовані під створення об'єктів ПЗФ; 10) Зимувальні ями та місця нересту іхтіофауни на території провадження планованої діяльності та на території поширення її впливу; 11) Розташування поблизу місця провадження планованої діяльності об'єктів та/чи діяльностей (існуючих та проектованих), що впливають на водний менеджмент річки (ділянки берегоукріплення, зони розчистки, території, що зазнали спрямлення русла тощо); 12) Розташування поблизу місця провадження планованої діяльності об'єктів та/чи діяльностей (існуючих та проектованих), що чинитимуть сукупний (кумулятивний) вплив на природні комплекси та об'єкти річки (включаючи наявні гідротехнічні споруди, водозабір, а також сільськогосподарську та лісогосподарську діяльність у водоохоронній зоні річки); 13) При складанні Звіту врахувати впливи на водне середовище від логістичних рішень, зокрема наводячи схеми переміщень як транспорту, так і впливів на водойму (схеми розливу палива, поширення шлейфу каламучення, моделювання руйнування берегів, зміни річкового дна тощо); 14) Очікувані зміни русла річки по завершенню планованої діяльності (в тому числі розташування та площа островів тощо), а також поточний напрямок та ймовірні зміни течії; 15) Маршрути міграції видів фауни та туристичні маршрути, що проходять через територію провадження планованої діяльності або в межах її СЗЗ. Врахувати, що міграції можуть бути не тільки сезонними, а й відбуватись протягом доби у відповідь на несезонні фактори, що потребує додаткових досліджень. Позначити як відому у		фонду річки Ірванець. Розмір та конфігурація охоронної зони газопроводу при провадженні планованої діяльності - не змінюються. Зазначена в даному Звіті інформація взята з офіційних джерел інформації, зокрема: - кадастрова карта та карта об'єктів ПЗФ: https://kadastr.live/; - Смарагдова мережа: https://emerald.eea.europa.eu/; - зареєстровані випадки розміщення (перебування) рідкісних або таких, що перебувають під охороною, видів рослин і тварин: вебзастосунк «Biodiversity Viewer» (https://uncg.org.ua/biodiversity-viewer/?gad_source=1&gclid=Cj0KCQiAw6yuBhDrARIsACf94RVEJ0SuBeIznaiqJkN0htIn3Cgx3-OCPPZJK9KP2aXDetna2Bg74M0aAkAUEALw_wcB). Опис методів, які використовувалися для проведення досліджень та оцінки впливу на довкілля, а також плануються до використання в процесі моніторингу довкілля під час провадження планованої діяльності, наведено в розділі 6 Звіту. Джерела інформації, на яких ґрунтуються дані та висновки з них, включені до Звіту та наведені в Списку посилань (розділ 13).

№ з/п	Зміст зауваження та пропозиції до обсягу досліджень та рівня деталізації інформації в Звіті з ОВД	Враховано / не враховано	Відповідь
	відкритих джерелах мапу міграції птахів для всієї країни, так і регіональні маршрути міграції й інших тварин.		
3	У разі наявності територій чи об'єктів ПЗФ, Екологічної та/чи Смарагдової мережі на території планованої діяльності або у водоохоронній зоні усієї річки Ірванець, **оцінити вплив планованої діяльності на їх природні комплекси та об'єкти** (види флори і фауни, їх угруповання та оселища)**, що охороняються**. При оцінці враховувати режим даних територій та всі обмеження їх використання згідно національного та міжнародного законодавства. Наводимо нижче фрагменти з природоохоронного законодавства, які обов'язково мають бути враховані при складанні даного Звіту. Додатково мають бути враховані вимоги ЗУ «Про ПЗФ», «Про тваринний світ», «Про рослинний світ» та «Про ОВД», Водного, Земельного та Лісового кодексів.	Враховано частково	Ділянка планованої діяльності (проведення будівельних робіт) розміщена в межах охоронної зони газопроводу, в межах прибережної захисної смуги річки Ірванець, а також в межах об'єкта природно-заповідного фонду - гідрологічного заказника місцевого значення «Машевський» (відповідно до листа за №08-08/337 від 11.02.2025 Департаменту екології та природних ресурсів Чернігівської ОДА) та об'єкту, що пропоновано до включення у Смарагдову мережу - UA UA0000466 Revna and Slot rivers (відповідно до листа за №11/11-02/664-25 від 20.02.2025 Міністерства захисту довкілля та природних ресурсів України). Влив планованої діяльності на об'єкти ПЗФ та Смарагдової мережі: Відповідно до акту вибору та обстеження земельної ділянки від 13.02.2024 (додаток №1) під ремонт відведено земельну ділянку, яка має рівнинний рельєф вільна від забудови, поросла травою, багаторічні насадження відсутні; вплив на рослинний світ за межами земельного відводу не передбачається. Перед розкриттям газопроводу планується розчищення будівельної смуги від порослі та чагарнику. Відновлення рослинності передбачається після закінчення будівельних робот за рахунок проведення біологічної рекультивації з посівом багаторічних трав. Вплив будівництва на тваринний світ може полягати в ускладненні міграції тварин та організмів між окремими осередками існування, створенні умов розсіювання популяцій. В цілому, запроектовані роботи не призведуть до зменшення популяцій диких тварин. Вплив на рослинний світ та тваринний світ під час експлуатації магістрального трубопроводу відсутній. Запланована діяльність не загрожує видам та популяціям, що перебувають під особливим захистом. В зв'язку з частковим проведенням будівельних робіт на території гідрологічного заказника місцевого значення «Машевський», передбачається встановлення шумоглушників та амортизуючих матеріалів на механізмах та будівельній техніці. Наголошуємо, що проведення ремонтних робіт передбачено в охоронній зоні існуючого газопроводу. Заходи щодо запобігання можливого впливу на заказник наведені в розділі 7 цього Звіту.
4	**Деталізувати технічні характеристики планованої діяльності**, зокрема: 1) Типи та технічні характеристики всього обладнання (у тому числі транспортних засобів), що буде задіяне в процесі провадження планованої діяльності на всіх її етапах. Інформацію про технічний стан (рік введення в експлуатацію, нормативний термін експлуатації, ступінь зносу) та рівень амортизації цього обладнання;	Враховано частково	1) Інформація про типи та кількість обладнання, що передбачено використовувати під час ремонтних робіт, наведена в розділі 1.3. Під час виконання підготовчих і будівельних робіт буде забезпечено використання спеціалізованої та справної техніки. Інформація про технічний стан (рік введення в експлуатацію, нормативний термін експлуатації, ступінь зносу) та рівень амортизації цього обладнання – не передбачена. 2) У Методичних рекоментаціях відсутні вимоги про надання інформації щодо технічних параметрів прокопу. 3) Тривалість підготовчих та будівельних робіт складатиме – 9 місяців. Будівництво передбачено в одну чергу, про що зазначено у розділі 1.3.

№ з/п	Зміст зауваження та пропозиції до обсягу досліджень та рівня деталізації інформації в Звіті з ОВД	Враховано / не враховано	Відповідь
	2) Технічні параметри прокопу: глибина (поточна, планована загальна та рівень планованого поглиблення), довжина, характер субстрату; 3) Графік проведення (підготовчих та будівельних) робіт та чіткі терміни обмежень графіку, накладені відповідно до природоохоронного Законодавства. Зазначити які саме обмеження будуть взяті до уваги та які роботи наскільки будуть обмежені; 4) Опис майданчиків для складування розкривних порід, відвалів ГРШ, матеріалів трубопроводу тощо; 5) Опис всіх технологічних процесів, що будуть відбуватись при проваджені планованої діяльності, та очікувані рівні забруднення (навести розрахунки та результати не лише на межі СЗЗ або найближчої житлової забудови, а і власне на території провадження планованої діяльності; в разі перебування безпосередньо на території провадження планованої діяльності чи впритул до неї природних територій (водойма, ліс, цілинний степ, будь-яка природна формація, природоохоронна територія) – зазначити рівні впливів на ці території та їх біоту) і викидів/скидів забруднюючих речовин (вказати усі забруднюючі речовини із їхніми ГДК) в атмосферу, водойми та ґрунти при цьому. Опис майданчиків для складування розкривних порід, порід річкового дна, наносів, відвалів ГРШ, розташування промислових майданчиків тощо. **Врахувати різницю характеру поширення впливів у повітряному та водному середовищі**; 6) Детальний опис планованої процедури на суші та у водоймі з описами структури ложа річки та перерізами ложа в місцях планованих робіт, отриманими внаслідок наукових досліджень. Відобразити які саме грунтові матеріали, складові порід річкового дна (наноси, пісок, мул, деревні рештки тощо), в яких кількостях, на яку глибину та з яких зон буде вилучено для демонстрації, що		4) Складування грунту та матеріалів передбачені на спеціально відведених місцях (що будуть уточнюватися), які будуть розташовані в межах охоронної зони трубопроводу. 5) Опис всіх технологічних процесів, що будуть відбуватись при проваджені планованої діяльності зазначено в розділі 1.3 та 1.4. В розділі 1.5.1 та 1.5.2 проведена оцінка за видами та кількістю очікуваних відходів, викидів, забруднення води, повітря, ґрунту та надр, шумового, вібраційного, світлового, теплового та радіаційного забруднення, а також випромінення в результаті виконання підготовчих і будівельних робіт, а також під час провадження планованої діяльності. *Повітряне середовище:* вплив на повітряне середовище передбачено лише під час ремонтних робіт. Слід зазначити, що система трубопровідного транспорту – герметична. а викид забруднюючих речовин під час експлуатації газопроводу – відсутній. *Водне середовище:* під час експлуатації газопроводів використання води для виробничих, господарсько-побутових та питних потреб не передбачається. Забруднення води та скиди стічних вод - відсутні. Вплив на водне середовище можливий лише під час ремонтних робіт, який описано в розділі 1.5.1. Компенсаційні рибоохоронні заходи наведено в розділі 7. Також виключається будь-який вплив на водне середовище та нанесення збитків рибним запасам *під час експлуатації газопроводу*, оскільки система трубопровідного транспорту – герметична. Для захисту поверхневих і підземних вод передбачені природоохоронні заходи, наведені в розділі 7 цього Звіту. 6) Розміщення планованої діяльності передбачено в межах охоронної зони існуючого газопроводу (детальна інформація наведена в розділі 1.3 та 1,4). Внаслідок проведення робіт не буде порушено структуру ложа річки та її гідрологічний режим. На проведення інженерних робіт на землях водного фонду ТОВ «Оператор ГТС України» отримано Технічні умови від 14.02.2025, Деснянського басейнового управління водних ресурсів на проведення інженерних робіт на землях водного фонду річки Ірванець. 7) Розміщення планованої діяльності передбачено в межах охоронної зони існуючого газопроводу. Відповідно до Закону України «Про правовий режим земель охоронних зон об'єктів магістральних трубопроводів», в охоронній зоні магістральних газопроводів заборонено висаджувати багаторічні насадження. Відповідно до акту вибору та обстеження земельної ділянки від 13.02.2024 (додаток №1) під ремонт відведено земельну ділянку, яка має рівнинний рельєф вільна від забудови, поросла травою, багаторічні насадження відсутні. Отже, дерева на території планованої діяльності відсутні. Кількість чагарників, які будуть вилучені під час ремонтних робіт, досліджувати не передбачено. 8) Розрахунок параметрів шлейфу каламучення під час провадження планованої діяльності, його вплив на фізичний стан та хімічний склад вод, а також біоту: склад, час перебування, довжина поширення, а також вплив на довкілля наведено в розділі 7 цього Звіту. 9) Заходи щодо пилепригнічення не передбачені. 10) Інженерне забезпечення під час ремонтних робіт та експлуатації наведено в розділах 1.5.1

№ з/п	Зміст зауваження та пропозиції до обсягу досліджень та рівня деталізації інформації в Звіті з ОВД	Враховано / не враховано	Відповідь
	внаслідок проведення робіт не буде порушено структуру ложа річки та її гідрологічний режим; 7) Кількість дерев та чагарників, які будуть вилучені під час провадження планованої діяльності; по деревах вказати породи, вік та діаметр стовбура; 8) Розрахунок параметрів шлейфу каламучення під час провадження планованої діяльності, його вплив на фізичний стан та хімічний склад вод, а також біоту: склад, час перебування, довжина поширення, а також вплив на довкілля; 9) Опис планованих систем та заходів із пилопригнічення (вказати кількість води та джерела поповнення; вказати період та локації для здійснення заходів із пилопригнічення); 10) Потреба в електрозабезпеченні, освітленні, теплозабезпеченні та параметри застосованого обладнання; 11) Гідрологічні розрахунки та моделювання (на основі досліджень), що б підтверджували неушкодження зимувальних ям та місць нересту внаслідок провадження планованої діяльності (збереження параметрів: течія, глибина, прозорість тощо), за їх наявності; 12) Опис тимчасових та постійних доріг, наявних та проектованих, якщо такі будуть створені, що плануються до використання в процесі провадження діяльності (наприклад для проїзду будівельної техніки): їх довжина, ширина, тип покриття, товщина насипу та полотна, обсяг ґрунту, вилучений і переміщений при спорудженні; 13) Детальний опис компенсаційних заходів, що будуть застосовані для зменшення або усунення негативних впливів планованої діяльності на природне середовище, в тому числі на оселища і біорізноманіття річки та її заплави; 14) Опис обмежень у провадженні планованої діяльності на плановаій ділянці, накладених природоохоронним Законодавством;		та 1.5.2 відповідно, а також в розділі 1.4. 11) Відповідно до Тому 9 – Рибоохоронні заходи №51598 щодо планованої діяльності «Капітальний ремонт магістрального газопроводу «Київ-Брянськ» на ділянці переходу через р. Ірванець в Новгород-Сіверському районі Чернігівсткої області», розробленого АТ «Інститут транспорту нафти» у 2025 році (додаток №20), повідомляємо наступне: стабільні місця нагулу риби на даній ділянці не визначені, нерестовища розташовані вище та нижче за течією від ділянки переходу газопроводу. В районі проведення робіт зимувальні ями відсутні, рибоводних підприємств немає, рибогосподарська меліорація та акліматизація риб не проводиться. 12) Ситуаційну схему розміщення під'їзних шляхів та існуючих доріг наведено в розділі 1.3 цього Звіту та на рис. 1.3.1. 13) Детальний опис компенсаційних заходів, що будуть застосовані для зменшення або усунення негативних впливів планованої діяльності на природне середовище наведений в розділі 7 цього Звіту. 14) Відповідно до листа за №07-20/1 від 10.01.2025 Відділу містобудування, архітектури, житлово-комунального господарства Семенівської міської ради щодо містобудівних умов та обмежень (додаток №2), повідомляємо: «По результатам розгляду повідомляємо у відмові у видачі містобудівних умов та обмежень забудови земельної ділянки відповідно до частини 3 статті 29 закону України "Про регулювання містобудівної діяльності": об'єкт будівництва належить до Переліку об'єктів будівництва, для проектування яких містобудівні умови та обмеження не надаються». Відповідно до листа за №LC01:4446-5466-8467-5794 від 13.01.2025 Семенівської міської ради Новгород-Сіверського району Чернігівської області щодо ненадання Містобудівних умов та обмеження (додаток №2), повідомляємо: «згідно пункту 22. Будівництво лінійних інженерних магістралей, мереж та споруд за межами населених пунктів, затвердженого наказом Мінрегіону від 06.11.2017 р. №289 «Про затвердження Переліку об'єктів будівництва, для проектування яких містобудівні умови та обмеження не надаються», видача містобудівних умов та обмежень не передбачена». ТОВ «Оператор ГТС України» отримано технічні умови на проведення інженерних робіт на землях водного фонду річки Ірванець, Деснянського басейнового управління водних ресурсів від 14.02.2025 (додаток №4). Опис технічних умов наведено в розділі 1.4. 15) Вселенню інвазійних видів рослин можливе лише під час рекультивації. Запобігання вселенню інвазійних видів рослин під час рекультивації передбачено шляхом: використання насіння, яке пройшло фіто-санітарний контроль та за посівними якостями відповідає вимогам законодавства у сфері насінництва; догляду за територією, періодичного викошування, а також відмови від висадки видів, які пригнічують місцеві екосистеми. 16) Технічний опис пропонованого процесу рекультивації пошкодженої внаслідок планованої діяльності території наведено в розділі 7 цього Звіту.

№ з/п	Зміст зауваження та пропозиції до обсягу досліджень та рівня деталізації інформації в Звіті з ОВД	Враховано / не враховано	Відповідь
	15) Опис заходів із запобігання вселенню інвазійних видів у річку та на територію, де відбуватимуться інші технологічні процеси, при провадженні планованої діяльності; 16) Технічний опис пропонованого процесу рекультивації пошкодженої внаслідок планованої діяльності території, а також очікуваний вплив на компоненти довкілля при цьому.		
5	**Провести польові дослідження із залученням фахових науковців (гідробіологів, гідрохіміків тощо) та вказати у Звіті наступну** інформацію (в тому числі згідно з вимогами законів «Про рослинний світ», «Про тваринний світ» та «Про оцінку впливу на довкілля»). **Обов'язково надати інформацію про дати, авторів та маршрути проведених польових досліджень:** 1) Кількісні та якісні дані польових досліджень щодо стану видів фауни та флори, їх угруповань та взаємозв'язків між ними на території, що зазнає впливу під час провадження планованої діяльності (на території планованої діяльності, в СЗЗ і безпосередньо поряд з територією планованої діяльності), в тому числі врахувати види, що мігрують через ці території, та види, що користуються зимувальними ямами та нерестовищами нижче місця провадження. Окремо навести перелік видів Червоної книги України (ЧКУ) та Резолюції 6 Бернської конвенції, угруповання Зеленої книги України та оселища Резолюції 4 Бернської конвенції; 2) Видовий та кількісний склад флори, водно-болотних та прибережних птахів, а також амфібій, ссавців, рептилій, риб, комах, молюсків, червів, водоростей, інших одноклітинних організмів та макробіонтів водойми і її водоохоронної зони в районі провадження планованої діяльності та по всій довжині (в тому числі за вже наявними науковими даними) в різні сезони року. Виокремити угруповання, оселища та види під	Враховано частково	1), 2), 3) *Розміщення планованої діяльності (проведення будівельних робіт, рух автотранспорту і тд) буде в межах охоронної зони існуючого газопроводу.* Суб'єкт господарювання зобовязується до початку реалізації планованої діяльності з реконструкції газопроводу провести обстеження флори та фауни території проведення робіт, у тому числі виявлення видів, занесених до Червоної книги України, із залученням відповідних фахівців, з визначенням заходів щодо їх збереження. Результати такого обстеження будуть надані Департаменту екології та природніх ресурсів Чернігівської обласної військової адміністрації. 4) 5) Опис компенсаційних заходів, що будуть застосовані для зменшення або усунення негативних впливів планованої діяльності на природне середовище, наведений в розділі 7 цього Звіту. 6) Детальний опис програми моніторингу наведено в розділі 11 цього Звіту.

№ з/п	Зміст зауваження та пропозиції до обсягу досліджень та рівня деталізації інформації в Звіті з ОВД	Враховано / не враховано	Відповідь
	охороною. Зазначити видовий склад та приблизні розміри популяцій риб, які здійснюють добові та сезонні міграції через територію в різні сезони року, що зазнаватиме впливу від планованої діяльності. Описати видовий склад рослинних угруповань заплави та 1-ї надзаплавної тераси річки; 3) Оцінка зміни популяцій вищезазначених видів гідробіонтів та очікуваних втрат рибних ресурсів в результаті провадження планованої діяльності; 4) Опис компенсаційних заходів, що будуть застосовані для зменшення або усунення негативних впливів планованої діяльності на природне середовище, в першу чергу на біорізноманіття; 5) Оскільки в ході планованої діяльності передбачається проведення робіт на ділянках або поряд з ділянками, де розташовані лісові масиви, водні об'єкти та природні території, провести оцінку екосистемних послуг, що надаються даними територіями, та оцінити вартість таких послуг. Також навести шляхи запланованого компенсування втрати цих екосистемних послуг для населення прилеглих територій; 6) **Детальний опис програми моніторингу** стану навколишнього природного середовища (в тому числі біорізноманіття) в процесі та унаслідок провадження планованої діяльності (у тому числі й на етапі підготовчих та будівельних робіт).		
6	**За даними польових досліджень оцінити впливи планованої діяльності на:** 1) Біорізноманіття, що зустрічається на території планованої діяльності, в її СЗЗ, нижче за течією або у водоохоронній зоні, угруповання цих видів (в тому числі на можливі маршрути міграції таких видів) у тому числі внаслідок шумового, вібраційного, світлового, теплового та радіаційного забруднення. Зокрема на види флори та фауни, занесені до Червоної книги України та	Враховано частково	1) *Розміщення планованої діяльності (проведення будівельних робіт, рух автотранспорту і тд) буде в межах охоронної зони існуючого газопроводу.* Суб'єкт господарювання зобовязується до початку реалізації планованої діяльності з реконструкції газопроводу провести обстеження флори та фауни території проведення робіт, у тому числі виявлення видів, занесених до Червоної книги України, із залученням відповідних фахівців, з визначенням заходів щодо їх збереження. Результати такого обстеження будуть надані Департаменту екології та природніх ресурсів Чернігівської обласної військової адміністрації. 2) Вплив планованої діяльності на природоохоронні території та їх характеристики приведено в розділі 3 Звіту. Оцінка шумового, вібраційного, світлового, теплового та радіаційного впливу внаслідок ремонтних робіт та провадження планованої діяльності приведена в розділі

№ з/п	Зміст зауваження та пропозиції до обсягу досліджень та рівня деталізації інформації в Звіті з ОВД	Враховано / не враховано	Відповідь
	Резолюції 6 Бернської конвенції і оселища Резолюції 4 Бернської конвенції та угруповання Зеленої книги України. У тому числі оцінити впливи внаслідок безпосереднього знищення біорізноманіття при виконанні та внаслідок провадження планованої діяльності; **2) Режим природоохоронних територій (ПЗФ, Смарагдова та Екологічна мережа), їх охоронювані ландшафти, оселища, види, їх стан та умови їх існування у межах та поблизу місця провадження планованої діяльності (у тому числі внаслідок шумового, вібраційного, світлового, теплового та радіаційного забруднення);** 3) Гідрологічний режим річки, її екосистеми, хімічні та фізичні характеристики води в районі провадження планованої діяльності та нижче за течією за різних метеорологічних умов провадження планованої діяльності (наприклад в умовах посухи, паводку тощо). Добову та сезонну міграцію риб та земноводних і стан їх популяцій в межах річки. Параметри дна водойми: порушення структури внаслідок технологічних процесів, активізація рухливості забруднюючих речовин, акумульованих у донних відкладах, що може призводити до вторинного забруднення водойми, ймовірні зміни (порушення) гідравлічного зв'язку масиву поверхневих вод із підземними водами, що розвантажуються у ложі поверхневого водного об'єкта тощо; 4) Ґрунтовий покрив (вилучення і перерозподіл родючого шару, ризик ерозії та мінералізації ґрунтів), водні об'єкти (порушення режиму внаслідок скидання зворотних вод, гідротехнічних заходів, зміни рельєфу у водозбірному басейні, порушення водоносних горизонтів), лісові та інші природні території (бар'єрний ефект) внаслідок потрапляння в них забруднюючих речовин та проїзду техніки в процесі планованої діяльності,		1.5.1 та 1.5.2 Звіту (відповідно). 3) Для розробки Звіту з ОВД отримано лист №163/3-1/ДС/25-25 від 18.02.2025 Деснянського басейнового управління водних ресурсів щодо характеристик річки Ірванець, а також інформацію про інші водні об'єкти, які наявні в районі розташування об'єкта проєктування, інформацію з якого зазначено в розділі 1.4 та 3 цього Звіту. Також основні гідрологічні характеристики річки Ірванець та характеристика об'єкту на ділянці проведення робіт наведені в розділі 1.4 цього Звіту, відповідно до технічних умов на проведення інженерних робіт на землях водного фонду річки. 4) Розміщення планованої діяльності передбачено в межах охоронної зони існуючого газопроводу. Орієнтовний об'єм виїмки ґрунту складатиме 5000 м^3, що буде зберігатися в межах охоронної зони трубопроводу. Вийнятий грунт передбачається використовувати для зворотної засипки траншей. Для складування будівельних матеріалів, виробів, обладнання і конструкцій передбачається влаштування тимчасових майданчиків, організованих на території будівництва в зонах дії вантажопідйомних кранів. Для відновлення стану ґрунтів передбачені заходи з технічної та біологічної рекультивації (наведені в розділі 7 цього Звіту). При виконанні підготовчих і будівельно-монтажних робіт вплив на довкілля буде мати короткостроковий тимчасовий характер та буде екологічно допустимим. 5) На рівні та хімічний склад ґрунтових та підземних вод у територіальній громаді та на доступ місцевого населення до джерел питної води вплив від провадження планованої діяльності не передбачається. 6) При виконанні підготовчих і будівельно-монтажних робіт вплив на довкілля буде мати короткостроковий тимчасовий характер та буде екологічно допустимим. Зміна мікрокліматичних умов в СЗЗ планованої діяльності (зміни теплового режиму, вологості, рух повітряних мас, рельєф тощо) не передбачена. Потенційна зміна та утворення зони підвищених температур на поверхні – не передбачені. 7) Плановану діяльністю передбачено капітальний ремонт існуючого магістрального газопроводу «Київ-Брянськ» на ділянці переходу через р. Ірванець в Новгород-Сіверському районі Чернігівської області. Ділянка планованої діяльності (проведення будівельних робіт) розміщена в межах охоронної зони газопроводів. Після провадження планованої діяльності можливості для водного та інших видів туризму не зазнають змін. 8) Вплив планованої діяльності під час ремонтних робіт та експлуатації на населення описано в розділі 1.5.1, 1.5.2 та 5.4.1. 9) У Методичних рекоментаціях відсутні вимоги про надання у Звіті інформації щодо впливу планованої діяльності на стан місцевих доріг в результаті руху по ним великовантажного транспорту. Ситуаційну схему розміщення під'їзних шляхів та існуючих доріг наведено в розділі 1.3 цього Звіту та на рис. 1.3.1. 10), 11) Під час експлуатації газопроводів використання води для виробничих, господарсько-побутових та питних потреб не передбачається. Забруднення води та скиди стічних вод - відсутні. Вплив на водне середовище можливий лише під час ремонтних робіт, який описано

№ з/п	Зміст зауваження та пропозиції до обсягу досліджень та рівня деталізації інформації в Звіті з ОВД	Враховано / не враховано	Відповідь
	враховуючи обмеження в користуванні, відповідно до Водного, Земельного та Лісового кодексів України; 5) Рівні та хімічний склад ґрунтових і підземних вод у територіальній громаді та доступ місцевого населення до джерел питної води. У тому числі включити до Звіту результати хімічних аналізів зразків підземних вод із території, що планується під розробку в рамках провадження планованої діяльності; 6) Мікрокліматичні умови в СЗЗ планованої діяльності (зміни теплового режиму, вологості, рух повітряних мас, рельєф тощо), в тому числі внаслідок потенційної зміни течій та/або внаслідок утворення зони підвищених температур на поверхні; 7) Можливості для водного та інших видів туризму; 8) Населення внаслідок шумового, вібраційного, світлового, теплового та радіаційного забруднення впливу видобувної діяльності та руху великовантажного транспорту. Зокрема навести дані щодо впливів на здоров'я та добробут населення, включаючи дані впливів щодо економічних втрат населення внаслідок планованої діяльності (падіння вартості житла, падіння якості та відповідно вартості с/г та рибної продукції та вплив на здоров'я внаслідок її вживання, вплив на комфорт проживання тощо); 9) Стан місцевих доріг в результаті руху по ним великовантажного транспорту; 10) Добробут місцевих громад, зокрема залежних від використання водних біоресурсів; 11) Доступність водних ресурсів (у тому числі питної води) для місцевих громад.		в розділі 1.5.1. Також виключається будь-який вплив на водне середовище та нанесення збитків рибним запасам під час експлуатації газопроводу, оскільки система трубопровідного транспорту – герметична. Для захисту поверхневих і підземних вод передбачені природоохоронні заходи, наведені в розділі 7 цього Звіту. Зважаючи на це, оцінка добробуту місцевих громад, зокрема залежних від використання водних біоресурсів – не передбачена, а доступність водних ресурсів (у тому числі питної води) для місцевих громад – не зазнає змін.
7	Відповідно до вимог ч. 2 ст. 6 Закону України «Про оцінку впливу на довкілля» Звіт з ОВД має включати виправдані альтернативи планованої діяльності. Зважаючи на потенційний негативний	Враховано повністю	Альтернативні варіанти провадження планованої діяльності, відповідно до ЗУ «Про оцінку впливу на довкілля» розглядаються на етапі розроблення Повідомлення про плановану діяльність, що підлягає оцінці впливу на довкілля. Опис технічних та територіальних альтернатив приведено в розділі 2 цього Звіту.

№ з/п	Зміст зауваження та пропозиції до обсягу досліджень та рівня деталізації інформації в Звіті з ОВД	Враховано / не враховано	Відповідь
	вплив планованої діяльності на стан флори та фауни, а також інші компоненти довкілля, **пропонуємо розглянути у Звіті з ОВД наступні технічні альтернативи планованої діяльності та аргументувати вибір кінцевого варіанту враховуючи його вплив на навколишнє природне середовище:** 1) Проведення робіт з використанням найкращих доступних технологій (best available technology – BAT), що забезпечують мінімальний вплив на природоохоронні території та водні екосистеми; 2) Відмова від запланованих робіт (нульова альтернатива) у разі, якщо вони можуть пошкодити структуру ложа річки, а також чинитимуть негативний вплив на екосистеми та біорізноманіття, у тому числі на природоохоронні об'єкти та території у межах та поблизу території планованої діяльності.		1) Плановану діяльністю передбачено капітальний ремонт існуючого магістрального газопроводу «Київ-Брянськ» на ділянці переходу через р. Ірванець в Новгород-Сіверському районі Чернігівської області. Ділянка планованої діяльності (проведення будівельних робіт) розміщена в межах охоронної зони газопроводів. Проведені розрахунки впливу підприємства під час ремонтних робіт з використанням описаних у Звіті сучасних методів і технічних засобів показали відсутність перевищень гранично допустимих значень відповідно до законодавства, що забезпечить мінімальний вплив на екосистеми. Слід зазначити, що ТОВ «Оператор ГТС України» обрано технічну альтернативу, що суттєво зменшує час впливу планованої діяльності на водний об'єкт та прилеглі території. 2) Траса газопроводу перетинає р. Ірванець на 281,770 км магістрального газопроводу «Київ-Брянськ». Перехід через р. Ірванець із поглибленням трубопроводу в дно водної перешкоди у відповідності до вимог п.6.6 СНиП 2.05.06-85 «Магістральні трубопроводи» (проектна позначка верху забаластованого трубопроводу на підводних переходах повинна призначатися на 0,5 м нижче за прогнозований граничний профіль розмиву русла річки, що визначається на підставі інженерних вишукувань, з урахуванням можливих деформацій русла протягом 25 років після закінчення будівництва переходу, але не менше 1 м від природних позначок дна водойми. Для забезпечення сталого положення газопроводу на переході через річку передбачається баластування газопроводу залізобетонними привантажувачами, з їх допомогою трубопроводам надається стійке положення. Комплект привантажувачів складається з двох півкілець, що охоплюють трубу, та сталевих кріплень).
8	У обов'язковому порядку **обґрунтувати необхідність проведення запланованих робіт саме в обраному варіанті їх виконання (технічна альтернатива) на планованій ділянці. Обов'язково зважаючи на режим території та законодавчі обмеження в її використанні, так як обрана технічна альтернатива має враховувати всі існуючі обтяження території.** У випадку якщо обрана технічна альтернатива не враховує законодавчі обмеження території – застосувати нульову альтернативу (відмовитись від планованої діяльності) та створити новий звіт, обрані варіанти реалізації діяльності в якому враховуватимуть законодавчі обмеження території.	Враховано повністю	Обґрунтування технічної альтернативи наведено в розділі 2 цього Звіту з ОВД. Обрана технічна альтернатива враховує режим території та передбачена з дотриманням містобудівної документації та технічних умов Деснянського басейнового управління водних ресурсів на проведення інженерних робіт на землях водного фонду річки Ірванець. Детальна інформація щодо містобудівної документації наведена в розділі 1.1, а щодо технічних умов Деснянського басейнового управління водних ресурсів на проведення інженерних робіт на землях водного фонду річки – в розділі 1.4.

№ з/п	Зміст зауваження та пропозиції до обсягу досліджень та рівня деталізації інформації в Звіті з ОВД	Враховано / не враховано	Відповідь
9	Оцінити **сукупний (кумулятивний) вплив** планованої діяльності на природні комплекси та об'єкти річки Ірванець разом із вже існуючими та проектованими об'єктами господарської діяльності на вказаній річці (включаючи наявні гідротехнічні споруди, водозабір, а також сільськогосподарську та лісогосподарську діяльність у водоохоронній зоні річки).	Враховано частково	Для оцінки кумулятивного впливу планованої діяльності на стан довкілля та здоров'я населення, було проведено розрахунки: - розсіювання забруднюючих речовин в атмосферному повітрі при ремонтних роботах з урахуванням величин фонових концентрацій відповідно до Витягу з офіційного реєстру ЕкоСистеми від 24.02.2025, сформованого відповідно до статті 10 Закону України «Про доступ до публічної інформації» (додаток №10); - шумового навантаження з урахуванням фонового шуму, визначеного відповідно до протоколу санітарно-промислової лабораторії ТОВ «ДОВКІЛЛЯ» (додаток №13). Розрахунки приведені в розділах 1.5.1 цього Звіту. Відповідно до результатів розрахунків, перевищення встановлених законодавством нормативів під час виконання підготовчих робіт – відсутні. За даними Деснянського басейнового управління водних ресурсів (лист №163/3-1/ДС/25-25 від 18.02.2025 – наведено в додатку №18) встановлено, що: «Дозволи на спецводокористування на забір води з водного об'єкта та скид зворотних вод не надавались».
10	Зазначити усі **методи**, які використовувались для проведення досліджень та оцінки впливу на довкілля, а також плануються до використання в процесі моніторингу довкілля під час провадження планованої діяльності. Окремо вказати всі **джерела інформації**, на яких ґрунтуються дані та висновки із них, що включені до Звіту.	Враховано повністю	Опис методів, які використовувалися для проведення досліджень та оцінки впливу на довкілля, а також плануються до використання в процесі моніторингу довкілля під час провадження планованої діяльності, наведено в розділі 6 Звіту. Джерела інформації, на яких ґрунтуються дані та висновки з них, включені до Звіту та наведені в Списку посилань (розділ 13).

<u>Інформація щодо врахування зауважень та пропозицій до Звіту з ОВД</u>

1) Нижче наведено інформацію про врахування пропозицій щодо Звіту з оцінки впливу на довкілля, які були надані листом №04.09.2025 від 04.09.2025 ГО «Чернігівська Обласна Організація Українського Товариства Охорони Природи» (додаток №28):

№	Зміст зауваження та пропозиції до Звіту з ОВД	Враховано / не враховано	Відповідь
1	У Звіті ОВД відсутня інформація щодо наявності чи відсутності особливо цінних земель та особливо цінних груп грунтів (відповідно до Наказу №245 06.10.2003 р. «Про затвердження переліку особливо цінних груп грунтів» та ст. 150 Земельного кодексу України).	Враховано повністю	Інформація зазначена на стр. 99, 100 розділу 3. Відповідно до ст. 150 Земельного кодексу України, до особливо цінних земель відносяться: а) у складі земель сільськогосподарського призначення: чорноземи неородовані несолонцюваті на лесових породах; лучно-чорноземні незасолені несолонцюваті суглинкові ґрунти; темно-сірі опідзолені ґрунти та чорноземи опідзолені на лесах і глеюваті; бурі гірсько-лісові та дерново-буроземні глибокі і середньо глибокі ґрунти; дерново-підзолисті суглинкові ґрунти; коричневі ґрунти Південного узбережжя Криму, дернові глибокі ґрунти Закарпаття; б) торфовища з глибиною залягання торфу більше одного метра і осушені незалежно від глибини, торфовища у складі водно-болотних угідь міжнародного значення; в) землі, надані в постійне користування НВАО "Масандра" та підприємствам, що входять до його складу; землі дослідних полів науково-дослідних установ і навчальних закладів; г) *землі природно-заповідного та іншого природоохоронного призначення,* землі історико-культурного призначення. В розділі 3 на стор. 70 Звіту з ОВД вказано, що територія планованої діяльності ТОВ «Оператор ГТС України», входить в межі гідрологічного заказника місцевого значення «Машевський» площею 333,0 га та охоронною зоною – 937,0 га, створеного рішенням Чернігівського облвиконкому від 24.12.1979 №561 «Про віднесення цінних болотних масивів до категорії заповідних територій». Відповідно до ст. 15 Закону України «Про правовий режим земель охоронних зон об'єктів магістральних трубопроводів» від 17.02.2011 №3041-VI, підприємства магістральних трубопроводів під час виконання капітальних та інших планових робіт з метою забезпечення безаварійної експлуатації магістральних трубопроводів без оформлення речових прав на земельні ділянки *мають право в охоронній зоні магістральних газопроводів*: - облаштовувати під'їзні шляхи та пересуватися будь-якими видами транспорту і спеціальної техніки на об'єкти магістральних трубопроводів для їх технічного обслуговування, проведення ремонтних робіт згідно із схемами під'їздів, погодженими з власниками або користувачами земельних ділянок; - копати шурфи на земельних ділянках, розташованих в охоронних зонах об'єктів магістральних трубопроводів, для перевірки якості ізоляції об'єктів магістрального трубопроводу і стану засобів їх електрохімічного захисту від корозії та проводити інші земляні роботи, необхідні для забезпечення нормальної експлуатації об'єктів магістрального трубопроводу, за умови повідомлення про це власників або користувачів земельних ділянок не менш як за три дні до початку робіт та приведення цих земельних ділянок у стан, придатний для подальшого використання за призначенням; - здійснювати технологічну розчистку (облаштовувати просіку) від чагарників та деревостанів лінійної частини магістральних трубопроводів до 10 метрів від їх осі з кожного боку з метою запобігання негативній дії шкідливих факторів на магістральні трубопроводи та з метою захисту лісів без попереднього погодження з лісокористувачами та відповідними органами нагляду і контролю. Окрім того, ТОВ «Оператор ГТС України» отримано технічні умови для проведення ремонтних робіт в

			межах гідрологічного заказнику «Машевський» (лист №01-23/1073 від 16.04.2025 Семенівської міської ради про надання технічних умов - додаток №21 до Звіту з ОВД), дотримання яких забезпечить мінімізацію негативного впливу. *Слід зазначити, що після проведення робіт буде проведено біологічну рекультивацію порушених земель, а саме:* Мінімізація несприятливого впливу планованої діяльності на ґрунтовий покрив забезпечується рекультивацією – комплексом робіт, направлених на відновлення продуктивності і народногосподарської цінності порушених земель. Рекультивацію порушених земель виконують у два послідовних етапи: технічна рекультивація та біологічна. Технічну рекультивацію, спрямовану на збереження ґрунту, виконує будівельна організація, біологічну рекультивацію, спрямовану на відновлення ґрунту, здійснює землекористувач. Технологія технічної рекультивації передбачає знімання ґрунту до початку виконання робіт, переміщення його до місця тимчасового зберігання та повернення ґрунту після закінчення робіт. На технічному етапі рекультивації проводять такі роботи: - збирання будівельного сміття, видалення з меж будівельної смуги всіх тимчасових пристроїв; - засипання траншей трубопроводів ґрунтом з насипанням валика, що забезпечує створення рівної поверхні після ущільнення ґрунту; - покриття площі, що рекультивується, ґрунтом. Після завершення будівельних робіт передбачається планування мінерального шару ґрунту по всій площі будівельного майданчика з вирівнюванням рельєфу. Біологічну рекультивацію здійснюють землекористувачі для відновлення родючості після проведення технічної рекультивації. Біологічна рекультивація включає такі види робіт: - оранку та дискування землі; - посів трав; - прикочування посівів трав котками; - культивацію. До прямих заходів по захисту ґрунтів також належать наступні: - ретельна зворотна засипка всіх траншей з пошаровим трамбуванням; - вертикальне планування поверхні із забезпеченням нормативних ухилів для ефективного відведення поверхневого стоку; - систематичне прибирання робочої зони і безпосередньо прилеглої до неї території від сміття; - забезпечення встановленого порядку безпечного зберігання ТПВ (закриті контейнери, встановлені на майданчику з твердим покриттям). - забезпечення своєчасного вивезення відходів у встановлені місця їх знешкодження або рециклінгу; - постійний контроль дотримання всіх встановлених обмежень при реалізації проектних рішень.
2	У Звіті з ОВД відсутня інформація щодо Регіональної схеми екологічної мережі Чернігівської області.	Враховано повністю	Інформація зазначена на стр. 100-102 розділу 3. Додається Регіональна схема екомережі Чернігівської області, відповідно до офіційної веб-сторінки Департаменту екології та природних ресурсів Чернігівської обласної державної адміністрації (джерело - https://eco.cg.gov.ua/index.php?id=22805&tp=1&pg та https://eco.cg.gov.ua/Econet_chern/).

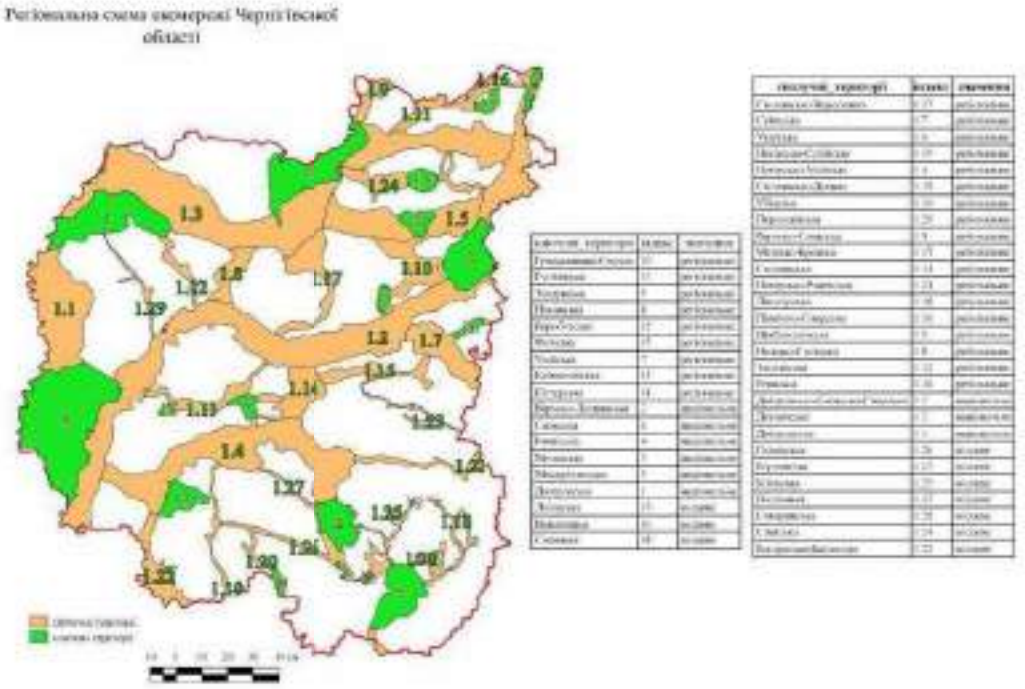

Рисунок 1 – Регіональна схема екомережі Чернігівської області

			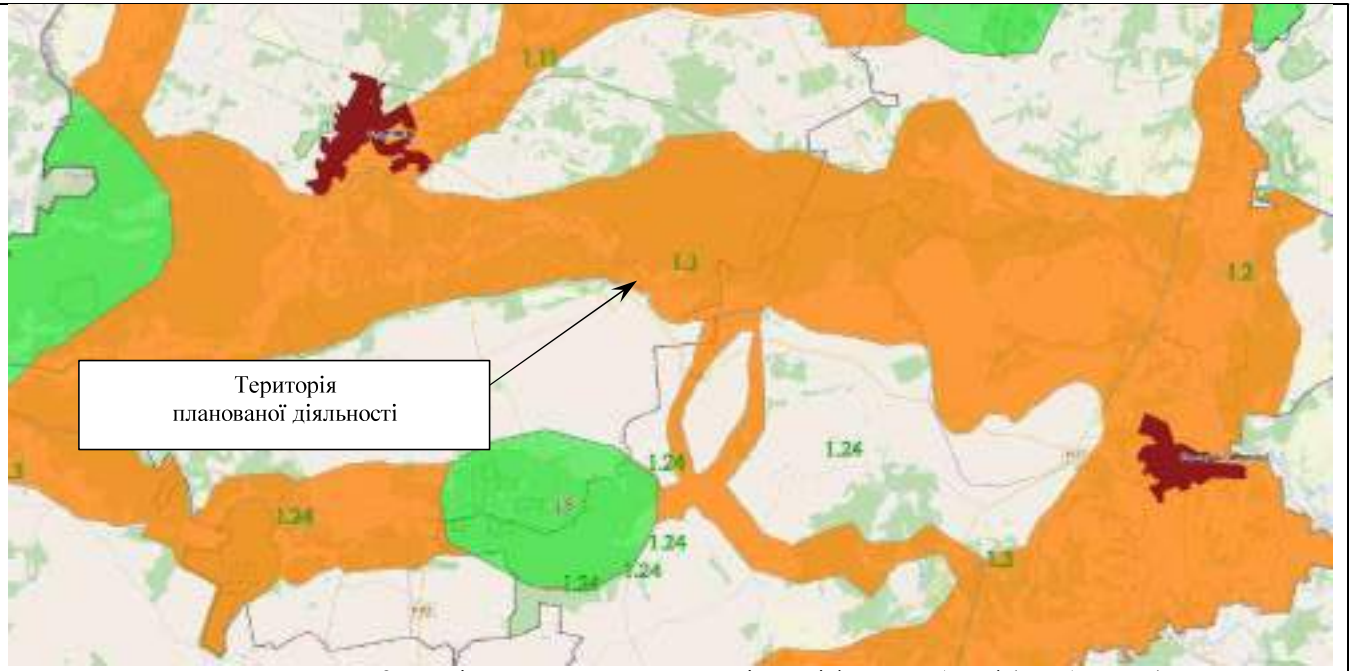 **Рисунок 2 –** Регіональна схема екомережі Чернігівської області (приближена) Відповідно до рисунків вище, територія планованої діяльності відноситься до сполучних територій з індексом *1.3* – Дніпровсько-Сновсько-Сіверська сполучна територія. Сполучні території (екокоридори) поєднують між собою ключові території, забезпечують міграцію тварин та обмін генетичного матеріалу. Під час проведення підготовчих та ремонтних робіт буде впроваджено всі необхідні заходи для мінімізації впливу на природнє середовище, про що зазначено в розділі 7 Звіту з ОВД, включаючи: - виконання робіт лише у відведених місцях; - встановлення шумоглушників та амортизуючих матеріалів на механізмах та будівельній техніці; - виконання дегазації ділянок газопроводу лише в період сприятливих метеорологічних умов; - обмеження переміщень будівельного спецавтотранспорту за встановленими маршрутами в межах існуючих автодоріг і ефективна організація безпеки його руху; - використання при будівництві мінімально необхідної кількості будівельної техніки та механізмів; - розроблення і дотримання графіка роботи будівельної техніки і робочого обладнання в режимах із найменшою кількістю викидів забруднюючих речовин; виключення роботи двигунів і механізмів на форсованих режимах.
3	У Звіті ОВД відсутня інформація щодо наявності чи відсутності біосферних резерватів програми ЮНЕСКО «Людина і біосфера та об сктів всесвітньої спадщини ЮНЕСКО.	Враховано повністю	Інформація зазначена на стр. 102 розділу 3. Програма «Людина і біосфера» (МАБ) - це міжурядова наукова програма, яка має на меті зміцнення співпраці в рамках природничих та соціальних наук, спрямованої на раціональне і стале використання та збереження ресурсів біосфери, а також розвиток наукових досліджень, покликаних покращати управління природними ресурсами та взаємодію людини з її природним оточенням.

			Світова мережа біосферних резерватів ЮНЕСКО нараховує 727 об'єктів, включаючи 22 транскордонний резерват, у 131 країнах світу і виконує такі взаємодоповнювальні функції: - збереження і захист генетичних ресурсів, видів екосистем та ландшафтів; - активне сприяння сталому розвитку на основі відповідного наукового і матеріально-технічного забезпечення; - підтримка освітніх та навчальних проєктів, проведення наукових досліджень і здійснення моніторингу на локальному, регіональному, національному й міжнародному рівнях. Національна мережа біосферних резерватів ЮНЕСКО (Україна) складається з восьми об'єктів, в тому числі чотрьох транскордонних — двох тристоронніх та двох двосторонніх: - Чорноморський біосферний резерват ЮНЕСКО (сертифікат ЮНЕСКО від 15.02.1985 р.). - Степову зону України представляє біосферний резерват ЮНЕСКО «Асканія-Нова» (сертифікат ЮНЕСКО від 15.02.1985 р.). - Територія Карпатського біосферного резервату ЮНЕСКО (сертифікат ЮНЕСКО від 15.02.1993 р.). - Польсько-словацько-український біосферний резерват ЮНЕСКО «Східні Карпати» (сертифікат ЮНЕСКО від 02.02.1999 р.). - Дунайський біосферний заповідник України є складовою частиною транскордонного румунсько-українського біосферного резервату ЮНЕСКО «Дельта Дунаю» (сертифікат ЮНЕСКО від 02.02.1999 р.). - Шацький біосферний резерват ЮНЕСКО входить також до складу тристороннього транскордонного білорусько-польсько-українського біосферного резервату ЮНЕСКО «Західне Полісся» (сертифікат ЮНЕСКО від 11.07.2012 р.). - Деснянський біосферний резерват ЮНЕСКО (сертифікат ЮНЕСКО від 26.05.2009 р.). - Біосферний резерват ЮНЕСКО «Розточчя» (сертифікат ЮНЕСКО від 29.06.2011 р.). Відповідно до вищезазначеного переліку та територіальних меж Національної мережі біосферних резерватів ЮНЕСКО, територія планованої діяльності не відноситься до об'єктів мережі біосферних резерватів ЮНЕСКО.
4	У Звіті зазначено: «проведення польових досліджень не передбачено. У разі виявлення видів Червоної книги України (ЧКУ) та Зеленої книги України, ТОВ «Оператор ГТС України» зобов'язується транспортувати його за межі охоронної зони газопроводу». **Вважаємо це положення неприйнятним з огляду на такі аргументи:** Виявлення видів Червоної книги України та Зеленої книги України потребує проведення спеціалізованих польових досліджень із залученням ботаніків, зоологів та екологів. Значна частина рідкісних видів є морфологічно подібною до поширених,	Враховано повністю	Капітальний ремонт магістрального газопроводу є вкрай важливим для забезпечення безперебійної і надійної експлуатації магістрального газопроводу постачання газу. Всі підготовчі та ремонтні роботи передбачено виконувати в охоронній зоні існуючого магістрального газопроводу, так як відповідно до ст. 15 Закону України «Про правовий режим земель охоронних зон об'єктів магістральних трубопроводів» від 17.02.2011 №3041-VI, підприємства магістральних трубопроводів під час виконання капітальних та інших планових робіт з метою забезпечення безаварійної експлуатації магістральних трубопроводів без оформлення речових прав на земельні ділянки *мають право в охоронній зоні магістральних газопроводів (про що зазначено на стр. 87 розділу 3 Звіту)*: - облаштовувати під'їзні шляхи та пересуватися будь-якими видами транспорту і спеціальної техніки на об'єкти магістральних трубопроводів для їх технічного обслуговування, проведення ремонтних робіт згідно із схемами під'їздів, погодженими з власниками або користувачами земельних ділянок; - копати шурфи на земельних ділянках, розташованих в охоронних зонах об'єктів магістральних трубопроводів, для перевірки якості ізоляції об'єктів магістрального трубопроводу і стану засобів їх електрохімічного захисту від корозії та проводити інші земляні роботи, необхідні для забезпечення нормальної експлуатації об'єктів магістрального трубопроводу, за умови повідомлення про це власників або користувачів земельних ділянок не менш як за три дні до початку робіт та приведення цих земельних ділянок у стан, придатний для подальшого використання за призначенням; - здійснювати технологічну розчистку (облаштовувати просіку) від чагарників та деревостанів лінійної частини магістральних трубопроводів до 10 метрів від їх осі з кожного боку з метою запобігання негативній дії

	ідентифікація неможлива нефахівцями. Відсутність польових досліджень робить оцінку впливу на довкілля неповною. Відповідно до ст. 19 Закону України «Про Червону книгу України», облік і моніторинг рідкісних видів здійснюють наукові установи та уповноважені органи, а не суб'єкти господарювання. Будь-яке вилучення чи переміщення таких видів можливе лише за спеціальним дозволом (ст. 20 Закону У країни «Про Червону книгу України»). Запропоноване у звіті «транспортування» є неприпустимим. Наукова практика доводить, що примусове переселення видів не гарантує їх виживання. Основним методом охорони є збереження природних місць існування, а не вилучення особин. Виконання робіт без врахування цих факторів може призвести до незворотної втрати популяцій. У рразі виявлення охоронюваних видів передбачити коригування проєктних рішень (зміну технології, строків чи маршруту робіт) для мінімізації негативного впливу.		шкідливих факторів на магістральні трубопроводи та з метою захисту лісів без попереднього погодження з лісокористувачами та відповідними органами нагляду і контролю. Відповідно до розділу 1 Звіту з ОВД, ТОВ «Оператор ГТС України» отримано: - технічні умови на проведення інженерних робіт на землях водного фонду річки Ірванець, Деснянського басейнового управління водних ресурсів від 14.02.2025 (додаток №3 до Звіту з ОВД); - технічні умови (лист) для проведення ремонтних робіт в межах гідрологічного заказнику «Машевський» за №01-23/1073 від 16.04.2025 Семенівської міської ради, повідомляємо (додаток №21 до Звіту з ОВД). Зі своєї сторони, суб'єкт господарювання зобовязується до початку реалізації планованої діяльності з реконструкції газопроводу провести обстеження флори та фауни території проведення робіт, у тому числі виявлення видів, занесених до Червоної книги України, із залученням відповідних фахівців, з визначенням заходів щодо їх збереження. Результати такого обстеження будуть надані Департаменту екології та природніх ресурсів Чернігівської обласної військової адміністрації.
5	Розрахунки шумового навантаження не враховують біологічних циклів дикої фауни (період гніздування птахів, нерест риб, сезонні міграції). Пропонуємо встановити часові обмеження на проведення робіт у період гніздування птахів, нересту риб та масових міграцій диких тварин.	Враховано повністю	Розрахунок шумового навантаження, що зазначений у Звіті з ОВД (розділ 1.5.1) визначає максимальний негативний акустичний вплив на прилеглу територію. В розділі 1.5.1 на стор. 67 Звіту з ОВД зазначено: «За результатами акустичних розрахунків рівень звуку на межі найближчої житлової забудови та межі об'єкта ПЗФ при виконанні підготовчих і будівельних робіт на проммайданчику з урахування фонового забруднення не перевищить нормативних значень для прибудинкових територій (45 дБА – вночі, 55 дБА - вдень) згідно з дод. №16 ДСП 173-96, ДСН 463-19 «Державні санітарні норми допустимих рівнів шуму в приміщеннях житлових та громадських будинків і на території житлової забудови». Для зменшення негативного впливу, буде встановлено часові обмеження на проведення робіт у період гніздування птахів, нересту риб та масових міграцій диких тварин, а саме: непроведення/припинення робіт з квітня по червень (про що зазначено, на стор. 106, 124 Звіту з ОВД).

2) Нижче наведено інформацію про врахування зауважень до Звіту з оцінки впливу на довкілля, що були надані під час громадського обговорення Звіту з оцінки впливу на довкілля листом №942/2025 від 09.09.2025 Громадської організації «Українська природоохоронна група» (додаток №29), а саме:

№	Зміст зауваження та пропозиції до Звіту з ОВД	Враховано / не враховано	Відповідь
1	Звіт був підготовлений із грубими порушеннями ч. 2 ст. 6 ЗУ «Про оцінку впливу на довкілля». Зокрема, відповідно до вимог цієї статті: «Звіт з оцінки впливу на довкілля включає: 1) опис планованої діяльності, зокрема: опис місця провадження планованої діяльності; ... оцінку за видами та кількістю очікуваних відходів, викидів (скидів), забруднення води, повітря, ґрунту та надр, шумового, вібраційного, світлового, теплового та радіаційного забруднення, а також випромінення, які виникають у результаті виконання підготовчих і будівельних робіт та провадження планованої діяльності; ... 3) опис поточного стану довкілля (базовий сценарій) та опис його ймовірної зміни без здійснення планованої діяльності в межах того, наскільки природні зміни від базового сценарію можуть бути оцінені на основі доступної екологічної інформації та наукових знань; 4) опис факторів довкілля, які ймовірно зазнають впливу з боку планованої діяльності та її альтернативних варіантів, у тому числі здоров'я населення, стан фауни, флори, біорізноманіття, землі (у тому числі вилучених земельних ділянок), ґрунтів, води, повітря, кліматичні фактори (у тому числі зміна клімату та викиди парникових газів), матеріальні об'єкти, включаючи архітектурну, археологічну та культурну спадщину, ландшафт, соціально-економічні умови та взаємозв'язки між цими факторами; 5) опис і оцінку можливого впливу на довкілля планованої діяльності, зокрема величини та масштабів такого впливу (площа території та чисельність населення, які можуть зазнати впливу), характеру (за наявності - транскордонного), інтенсивності і складності, ймовірності, очікуваного початку, тривалості, частоти і невідворотності впливу (включаючи прямий і будь-який опосередкований, побічний, кумулятивний, транскордонний, короткостроковий, середньостроковий та довгостроковий, постійний і тимчасовий, позитивний і негативний вплив), зумовленого: виконанням підготовчих і будівельних робіт та провадженням планованої діяльності, включаючи (за потреби) роботи з демонтажу після завершення такої діяльності; ... викидами та скидами забруднюючих речовин, шумовим, вібраційним, світловим, тепловим та радіаційним забрудненням, випроміненням та іншими факторами впливу, а також здійсненням операцій у сфері управління відходами; ... впливом планованої діяльності на клімат, у тому числі характер і масштаби викидів парникових газів, та чутливістю діяльності до зміни клімату ... 11) стислий зміст програм моніторингу та контролю щодо впливу на довкілля під час провадження планованої діяльності, а також (за потреби) планів післяпроектного моніторингу…».	Враховано частково	Даний Звіт з ОВД відповідає вимогам та містить всю необхідну інформації, зазначену у част. 2 ст. 6 ЗУ «Про оцінку впливу на довкілля».
2	**Природоохоронні території** *"Ділянка планованої діяльності (проведення будівельних робіт) розміщена в межах охоронної зони газопроводів,* ***в межах прибережної захисної смуги річки Ірванець****, а також* ***в межах об'єкта природно-заповідного фонду - гідрологічного заказника місцевого значення***	Враховано частково	***Інформація щодо елементів екомережі зазначена на стр. 100-102 розділу 3.*** ***Інформація щодо впливу планованої діяльності на об'єкти ПЗФ та Смарагдової мережі наведена в***

	«Машевський» *(відповідно до листа за №08-08/337 від 11.02.2025 Департаменту екології та природних ресурсів Чернігівської ОДА)* ***та об'єкту, що пропоновано до включення у Смарагдову мережу - UA UA0000466 Revna and Slot rivers*** *(відповідно до листа за №11/11-02/664-25 від 20.02.2025 Міністерства захисту довкілля та природних ресурсів України)"* (стор. 6). У Звіті випущено факт існування такої природоохоронної території як Екомережа. Цей аспект був згаданий у наших Пропозиціях, але жодного разу у тексті Звіту. Якщо описана територія таки входить до Екомережі – неврахування природоохоронних обмежень по Екомережі стало би суттєвим порушенням як процедури ОВД, так і природоохоронного законодавства. Щодо об'єкту Смарагдової мережі – у Звіті описано суто належність території провадження ПД, але не оцінено вплив на неї. *"«Екологічна якість пропонованих територій Смарагдової мережі повинна бути збережена щойно вони будуть офіційно номіновані Постійним комітетом Бернської конвенції як «території-кандидати Смарагдової мережі» відповідно до Рекомендації Постійного комітету № 157 (2011), яка прийнята 02.12.2011 й переглянута 06.12.2019, про статус територій-кандидатів до Смарагдової мережі та методичні рекомендації щодо критеріїв для їх номінації"* (стор. 71) – ця цитата додатково нагадує що номіновані території Смарагдової мережі мають такі ж обмеження як і затверджені території до моменту їх розгляду Конвенцією, а також підтверджує необхідність збереження території у її початковому стані. Однак без проведення початкового обліку стану довкілля, практично неможливо досягти його збереження. Вимоги та обмеження щодо Смарагдової мережі описані зокрема у **п. 2 ст. 3 Конвенції про охорону дикої флори та фауни і природних середовищ існування в Європі (Бернська Конвенція)**, що зобов'язує Україну виконувати таку норму: *"Кожна Договірна Сторона зобов'язується враховувати у своїй політиці планування забудови і розвитку територій та у своїх заходах, спрямованих на боротьбу із забрудненням, необхідність охорони дикої флори та фауни"*. **Стаття 4:** *"Кожна Договірна Сторона вживає відповідних і необхідних законодавчих та адміністративних заходів для забезпечення охорони середовищ існування видів дикої флори та фауни, особливо тих, які зазначені у додатках I і II, а також охорони природних середовищ існування, яким загрожує зникнення… Договірні Сторони у своїй політиці планування забудови і розвитку територій враховують потреби охорони природних територій, що охороняються згідно із попереднім пунктом, для того* ***щоб уникнути будь-якої деградації таких територій або у міру можливості звести її до мінімуму****… Договірні Сторони зобов'язуються приділяти особливу увагу охороні територій, що мають значення для мігруючих видів, зазначених у додатках II і III, і що належним чином розташовані по відношенню до міграційних шляхів, таких територій, як місця зимівлі, скупчення, годівлі, виведення потомства чи линяння…"*. **Стаття 5:** *"Кожна Договірна Сторона вживає відповідних і необхідних законодавчих та* ***адміністративних заходів*** *для забезпечення особливої охорони видів дикої флори, зазначених у додатку I. Навмисно зривати, збирати, зрізати чи виривати з корінням такі рослини забороняється. Кожна Договірна Сторона у разі необхідності забороняє володіння такими видами чи їх продаж"*. [Процедура ОВД та заборони накладені на діяльність що порушує вимоги Конвенції - якраз і є частиною таких адміністративних заходів.] **Стаття 6:** *"Кожна Договірна сторона вживає відповідних і необхідних законодавчих та адміністративних заходів для забезпечення особливої охорони видів дикої фауни, зазначених у додатку II. Стосовно цих видів, зокрема, забороняється таке:*		***розділі 3 (ст.81)*** **.** Всі підготовчі та ремонтні роботи передбачено виконувати в охоронній зоні існуючого магістрального газопроводу, так як відповідно до ст. 15 Закону України «Про правовий режим земель охоронних зон об'єктів магістральних трубопроводів» від 17.02.2011 №3041-VI, підприємства магістральних трубопроводів під час виконання капітальних та інших планових робіт з метою забезпечення безаварійної експлуатації магістральних трубопроводів без оформлення речових прав на земельні ділянки *мають право в охоронній зоні магістральних газопроводів*: - облаштовувати під'їзні шляхи та пересуватися будь-якими видами транспорту і спеціальної техніки на об'єкти магістральних трубопроводів для їх технічного обслуговування, проведення ремонтних робіт згідно із схемами під'їздів, погодженими з власниками або користувачами земельних ділянок; - копати шурфи на земельних ділянках, розташованих в охоронних зонах об'єктів магістральних трубопроводів, для перевірки якості ізоляції об'єктів магістрального трубопроводу і стану засобів їх електрохімічного захисту від корозії та проводити інші земляні роботи, необхідні для забезпечення нормальної експлуатації об'єктів магістрального трубопроводу, за умови повідомлення про це власників або користувачів земельних ділянок не менш як за три дні до початку робіт та приведення цих земельних ділянок у стан, придатний для подальшого використання за призначенням; - здійснювати технологічну розчистку (облаштовувати просіку) від чагарників та деревостанів лінійної частини магістральних трубопроводів до 10 метрів від їх осі з кожного боку з метою запобігання негативній дії шкідливих факторів на магістральні трубопроводи та з метою захисту лісів без попереднього погодження з лісокористувачами та відповідними органами нагляду і контролю. *Відповідно до стор. 7 розділу 1 Звіту з ОВД, ТОВ «Оператор ГТС України» отримано:* - технічні умови на проведення інженерних робіт на землях водного фонду річки Ірванець, Деснянського

	a) всі форми навмисного вилову, утримання та навмисного знищення; *b)* ***навмисне зашкодження місцям виведення потомства або відпочинку чи їхнє знищення****;* *c)* ***навмисне порушення спокою дикої фауни*** *особливо у період виведення та вирощування потомства і зимівлі, якщо таке порушення є істотним з точки зору цілей цієї Конвенції;* *d) навмисне знищення яєць або їх вилучення з середовищ існування диких тварин чи зберігання цих яєць, навіть якщо вони порожні;* *e) володіння цими тваринами або внутрішня торгівля ними, живими чи мертвими, включаючи чучела тварин і будь-яку частину чи похідні від них, які можна легко розпізнати, якщо це сприяє ефективному виконанню положень цієї статті”.* Також інформуємо, що згідно Постанови Верховного Суду від 15 листопада 2021 року в справі № 480/2224/19, Розробники Звіту **мають забезпечити дослідження та інші матеріали, щодо впливів діяльності на Смарагдову мережу, її біорізноманіття та охоронювані оселища.** **Планована діяльність передбачає розповсюдження впливів, що прямо знищують оселища, флору та маломобільні види фауни, а також місця виведення потомства та відпочинку, опосередковано здатні призвести до знищення чи деградації місць виведення потомства та відпочинку навколо території ПД. Також діяльність передбачає навмисне порушення спокою дикої фауни. Отже планована діяльність суперечить міжнародним зобов’язанням України по Бернській конвенції та особливостях обмежень та менеджменту Смарагдової мережі**. **Щодо території ПЗФ.** Додаток 21 містить лист із вказанням технічних умов для ПД, серед них вказано дотримання ЗУ “Про ПЗФ”. ЗУ “Про ПЗФ” в статті 26 містить пункт про те, що на території заказника **заборонено** діяльність, що суперечить цілям і завданням, передбаченим положенням про заказник. Нижче наводимо скріншот з Положення, який чітко **вказує що планована діяльність є забороненою на даній території і відтак порушує ЗУ “Про ПЗФ”**:		басейнового управління водних ресурсів від 14.02.2025 (додаток №3 до Звіту з ОВД); - технічні умови (лист) для проведення ремонтних робіт в межах гідрологічного заказнику «Машевський» за №01-23/1073 від 16.04.2025 Семенівської міської ради, повідомляємо (додаток №21 до Звіту з ОВД). Слід зазначити, що магістральний газопровід «Київ-Брянськ» побудований у 1952 році, а гідрологічний заказник місцевого значення «Машевський» створений рішенням Чернігівського облвиконкому від 24.12.1979 №561 «Про віднесення цінних болотних масивів до категорії заповідних територій». Тобто газопровід прокладено до створення заказника. Суб’єкт господарювання зобовязується до початку реалізації планованої діяльності з реконструкції газопроводу провести обстеження флори та фауни території проведення робіт, у тому числі виявлення видів, занесених до Червоної книги України, із залученням відповідних фахівців, з визначенням заходів щодо їх збереження. Результати такого обстеження будуть надані Департаменту екології та природніх ресурсів Чернігівської обласної військової адміністрації. ***Інформація щодо обраної альтернативи наведена в розділі 2.*** *До початку прийняттття рішення щодо методу проведення ремонтних робіт було розглянуто декілька альтернативних варіатів, таких як:* *Горизонтально направлене буріння (ГНБ)* Технологія ГНБ передбачає прокладання трубопроводу під руслом річки без відкритого розкриття ґрунту у водній зоні, що, на перший погляд, може сприйматися екологічно безпечним, проте, для його реалізації необхідно виконати низку технічно складних і просторово обмежених робіт, що суттєво впливають на природне середовище, а саме: • Необхідність створення стартового та приймального котлованів на обох берегах річки. Їх глибина може сягати 4–6 м, що призводить до

3. Режим території та охорона.

3.1 На території Заказника забороняється діяльність, що суперечить його цілям і завданням :

- проведення такої господарської діяльності, яка може спричинити шкоду Заказнику та порушити екологічну рівновагу;
- проведення меліоративних та будь-яких інших робіт, що можуть призвести до зміни гідрологічного режиму території Заказника;
- розвідувальні, підривні роботи, розробка всіх видів корисних копалин, будь-яке порушення грунтового покриву;
- знищення та суттєві зміни видового складу рослинного покриву, в тому числі розорювання, залісення та заліснення ділянок (без відповідних обґрунтувань наукових закладів);
- будь-яке засмічення та забруднення території Заказника та його водних об'єктів;
- застосування та зберігання на території Заказника всіх видів агрохімікатів та пестицидів;
- полювання, загибель та знищення всіх видів живої та біологічної рослинності;
- збір рідкісних та занесених до Червоної книги рослин;
- знищення та відлов всіх видів тварин, розорювання їхніх гнізд, нір, інших сховищ та жител, збір яєць та пуху;
- влаштування пасовищ для худоби ;
- передача у господарське використання окремих ділянок Заказника;
- надання земельних ділянок під забудову.

Рис. Скріншот з Положення про гідрологічний заказник "Машевський"

А також скріншот з охоронного зобов'язання, який підтверджує заборону ПД.

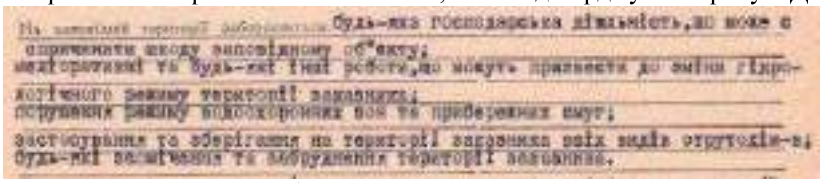
На земельній території забороняється будь-яка господарська діяльність,що може є
спричинити шкоду вищезазначеному об"єкту;
меліоративні та будь-які інші роботи,що можуть призвести до зміни гідро-
логічного режиму території заказника;
порушення режиму водоохоронних зон та прибережних смуг;
застосування та зберігання на території заказника всіх видів агрохіміка-в;
будь-які забудування території заказника.

Рис. Скріншот з охоронного зобов'язання гідрологічного заказника "Машевський"

Наступний документ є скріншотом з Положення, щодо дозволених на території робіт, і плановані роботи не входять до його переліку:

3.2. На території Заказника дозволяється:

- господарська діяльність , що не суперечить завданням Заказника і проводиться з додержанням загальних вимог щодо охорони навколишнього природного середовища;
- використання території Заказника у науково-дослідних, оздоровчих, рекреаційних, освітньо-виховних та інших цілях може здійснюватись за дозволами Державного управління екології та природних ресурсів в Чернігівській області у межах лімітів використання природних ресурсів, затверджених у встановленому порядку.

Рис. Скріншот Положення про гідрологічний заказник "Машевський"

Разом з цим, завдання Заказника наступні:

порушення берегової рослинності та кореневих систем дерев, а також змінює мікрорельєф берегів.

- Використання бурових розчинів (зазвичай на основі бентоніту) потребує організації систем збору та видаленню. У разі розгерметизації або витоку бурового розчину існує ризик потрапляння суспензії у водне середовище, що може призвести до замулення, зниження рівня кисню у воді та загибелі гідробіонтів.
- Під'їзди для важкої техніки (значних розмірів бурова установка, насосне та допоміжне обладнання) вимагають розширення будівельного майданчика і тимчасового зняття родючого шару ґрунту, що є неприпустимим у межах охоронної зони заказника.
- Складність контролю траєкторії буріння у неоднорідних ґрунтах може призвести до відхилень осі трубопроводу або виходу бурового інструменту у товщу води, що потребуватиме аварійного втручання.
- Значна вартість і тривалість виконання робіт, а також потреба у спеціалізованому обладнанні й висококваліфікованому персоналі.

З урахуванням перелічених факторів, метод ГНБ, хоч і зменшує прямий контакт з руслом, створює суттєве антропогенне навантаження на берегову смугу та може призвести до локальних змін гідрологічного і біогеохімічного режимів заказника.

Надземний перехід через річку

Надземне прокладання трубопроводу передбачає встановлення опор і фундаментів через водотік із закріпленням трубопроводу вище рівня повені. Такий спосіб технічно можливий, однак має низку недоліків як технічного, так і екологічного характеру:

- Необхідність улаштування опор і фундаментів у безпосередній близькості до русла, що порушує структуру берегових схилів, викликає ерозійні процеси та змінює напрямок поверхневого стоку.
- Складність доступу для обслуговування – періодичні огляди, фарбування, ремонт кріплень потребуватимуть під'їзду техніки до берегів, що призводить до тривалого антропогенного впливу на територію заказника.
- Візуальний вплив на природний ландшафт –

2.1. Основним завданням Заказника є:

- збереження в природному стані болотного масиву, що має велике значення в регулюванні водного режиму прилеглих територій;
- охорона умов відтворення, відновлення чисельності рідкісних рослин та тварин;
- проведення наукових досліджень і спостережень на території Заказника;
- підтримання загального екологічного балансу в регіоні;
- поширення екологічних знань тощо.

Рис. Скріншот з Положення про гідрологічний заказник "Машевський"

Враховуючи перелік заборонених діяльностей, серед яких є роботи, що можуть призвести до зміни гідрологічного стану території, порушення грунтового покриву, надання земельних ділянок під забудову тощо, можна свідчити що діяльність з реконструкції суперечить Положенню. Виключень для конкретно трубопроводів або реконструкцій об'єктів немає.

У Звіті неодноразово зустрічається фрагмент: *"Наголошуємо, що проведення ремонтних робіт передбачено в охоронній зоні існуючого газопроводу"*. Однак існуючий газопровід та його охоронна зона знаходиться в межах та підпорядковується режиму природоохоронної території, конкретно гідрологічного заказнику "Машевський". Тобто діяльність все ще суперечить Положенню про заказник, отже є такою, що може чинити негативний вплив на довкілля та передбачати відповідальність за законодавством.

Крім того, даний заказник є гідрологічним, а плановані роботи в першу чергу порушуватимуть саме гідрологічний режим, тобто наноситимуть шкоду безпосередньо саме охоронюваному аспекту, заради збереження якого заказник і було створено. Тобто шкода від даних робіт що буде наноситись ПЗФ – буде виражено максимальною.

Відповідно до ЗУ «Про правовий режим земель охоронних зон об'єктів магістральних трубопроводів» суб'єкт має право на проведення реконструкції (стаття 15). Водночас стаття 6 даного ЗУ серед основних принципів регулювання відносин в охоронних зонах трубопроводів містить наступне:

"1. Основними принципами регулювання відносин в охоронних зонах об'єктів магістральних трубопроводів є:

• пріоритет безпечної життєдіяльності населення та довкілля".

Отже, ЗУ «Про правовий режим земель охоронних зон об'єктів магістральних трубопроводів» в спірних питаннях встановлює беззаперечну пріоритетність врахування обмежень, встановлених законодавством з охорони довкілля і природоохоронний режим території, над режимом території охоронних зон трубопроводів і встановленими ним обмеженнями та правами.

Пріоритетність довкілля буде досягнуто зокрема за рахунок врахування усіх природоохоронних обмежень ділянки та її режиму як території ПЗФ. Виходячи з цього, при провадженні ПД буде порушено і ЗУ «Про правовий режим земель охоронних зон об'єктів магістральних трубопроводів», і природоохоронне законодавство, як і основний серед нього Закон – ЗУ "Про ПЗФ".

наявність металевої конструкції через річку змінює естетичний вигляд охоронної території, що суперечить завданням збереження природного середовища.

• Ризик утворення льодових та рослинних заторів під час паводків або весняного водопілля, оскільки опори створюють перешкоду для природного потоку.

• Підвищений рівень шуму та вібрацій під час монтажу опор, що може негативно вплинути на птахів і водних організмів у період розмноження.

• Корозійна небезпека та вплив погодних умов — відкриті металеві конструкції підлягають атмосферній корозії, що потребує постійного технічного догляду і створює додаткове екологічне навантаження.

В результаті аналізу зазначено, що надземний перехід створює постійний техногенний та візуальний вплив, у тому числі в період експлуатації, тому його використання у межах гідрологічного заказника є з екологічної точки зору недоцільним.

Щодо обов'язкового виконання норм ЗУ "Про ПЗФ" при виконанні планованих робіт, як чіткого їх обмеження – висловилася і Семенівська міськрада, в своєму листі №01-23/1073 від 16.04.2025 (див. стор. 71 та додаток 21). Зокрема вони наклали такі вимоги на роботи:

1. Проектну документацію «Капітальний ремонт магістрального газопроводу «Київ-Брянськ» на ділянці переходу через р. Ірванець в Новгород-Сіверському районі Чернігівської області» розробити відповідно до вимог Законів України «Про природно-заповідний фонд України», «Про охорону навколишнього природного середовища», Водного кодексу України, Земельного кодексу України, державних будівельних норм і стандартів, положення про гідрологічний заказник місцевого значення «Машевський».

2. Місце та трасу існуючого газопроводу при переході через річку не змінювати.

3. При виконанні робіт на водному плесі річки неухильно дотримуватись вимог природоохоронного законодавства.

4. Передбачити заходи щодо недопущення забруднення водних об'єктів (річки, прибережних захисних смуг) під час виконання будівельних робіт будівельним та побутовим сміттям, паливно-мастильними матеріалами.

5. Передбачити після закінчення будівельних робіт повну рекультивацію території, яка порушена внаслідок виконання цих робіт.

6. При будівництві забороняються будь-які скиди технічної води без очистки у відкриті водні об'єкти.

8. Проектну документацію погодити в установленому законодавством порядку.

9. Дані умови та рекомендації не дають права на виконання робіт».

Відповідно до картографічних даних, близько 90% території планованої діяльності знаходиться в межах гідрологічного заказника місцевого значення «Машевський» (рис.3.1).

Рис. Скріншот зі стор. 71

Як видно з тексту, виконання обмежень ЗУ "Про ПЗФ" а також Положення заказника "Машівський" встановлюється як обов'язкова умова виконання планованих робіт. Тоді як провадити плановані роботи в поточному вигляді не порушуючи Положення заказника та ЗУ "Про ПЗФ" – неможливо.

Виходячи з ситуації що сталася, і зважаючи на норми статті 6 ЗУ «Про правовий режим земель охоронних зон об'єктів магістральних трубопроводів», плановані роботи для їх погодження мають бути змінені таким чином, щоб не порушувати Положення заказника та ЗУ "Про ПЗФ". Мають використовуватись природно дружні методи виконання робіт, які не нестимуть загроз та впливів на територію та акваторію ПЗФ. Такі методи мали бути розглянуті але в порушення вимог ЗУ "Про ПЗФ" не були розглянуті серед технічних альтернатив планованої діяльності. Існує цілий перелік альтернативних методів проведення трубопроводу через водні перешкоди. Наприклад, в свіжих кейсах ОВД АТ "Укрнафта" (див. кейс 14111 https://my.eco.gov.ua/ovd-citizen-app?docNumber=14111) планує проводити трубопроводи через річки надземним методом на опорах. Неодноразово в переліках кейсів зустрічалися варіанти з використання методу горизонтально-направленого буріння під дном водних об'єктів, що виключають необхідність проведення масштабного розкопування та пошкодження русла ріки і значно зменшують можливу шкоду. Існують і інші методи, наприклад мікротунелювання, яке якраз застосовується для трубопроводів великого діаметру в умовах коли необхідно нанести мінімальну шкоду поверхні та

	пройти складні геологічні середовища. Також існує метод проколу/продавлювання, коли ведуча труба або болванка протягує за собою основну трубу, і навіть метод “труба в трубі”. **Задача Розробника в такому випадку не сліпо використати без обгрунтування один єдиний метод (з порушенням законодавства), а виконати вимоги законодавства, які йому ставлять аж три закони – “Про ОВД”, “Про ПЗФ” та “Про правовий режим земель охоронних зон об'єктів магістральних трубопроводів”, розглянути технічні альтернативи і обрати серед них таку технологію, яка забезпечить виконання вимог всіх трьох законів. Але, на жаль, Розробником цього здійснено не було.**		
3	Флора та фауна. Біодослідження *“Ділянка річки, що може зазнати впливу під час ремонтних робіт **може служити для нерестової та кормової міграції**. Стабільні місця нагулу риби та зимувальні ями на даній ділянці не визначені, нерестовища розташовані вище та нижче за течією від ділянки переходу газопроводу”* (стор. 88). Також тут сказано що один вид риб в районі проведення робіт занесений до ЧКУ, **що також може вказувати на порушення роботами ще одного Закону – “Про ЧКУ”**. Наводячи цю інформацію, у Звіті водночас відсутні результати та свідчення про проведення біологічних досліджень. Тобто при тому, що територія проведення ПД є під охороною і безпосередньо у водоймі наявний вид з ЧКУ, ділянка не була обстеження задля ухвалення рішення про допустимість впливів на довкілля. ЗУ “Про ОВД” чітко містить пункт у статті 6 про наявність у Звіті з ОВД опису поточного стану довкілля та опису факторів довкілля, які ймовірно зазнають впливу, включно з флорою та фауною. Відсутність оцінки впливу на біорізноманіття робить оцінку впливу на довкілля неповноцінною. Це також помітно в частині оцінок впливу світлового, шумового, вібраційного тощо навантаження на біоту – вони відсутні. Що в свою чергу є порушенням вимог статті 6 ЗУ “Про ОВД”. Ця інформація містилась у Пропозиціях громадськості, але фактично була проігнорована, що призвело до порушення вимог статті 5 ЗУ “Про ОВД”. Частина запитуваної нами інформації, наприклад щодо розрахунків шлейфу каламутності, наведена у невідповідний спосіб. При проведенні робіт на території водного дзеркала утворюватиметься шлейф каламутності, що поширюватиметься нижче за течією та чинитиме негативний вплив на біоту, гідрогеологію тощо. На стор. 112 згадано про цей ефект – “Під час роботи будівельної техніки на акваторії водних об’єктів внаслідок швидкості течії виникає «шлейф» або зона мутності (протяжністю 3 ширини водного дзеркала = 30 м), що також негативно впливає на гідробіонтів” – тобто це і є всі наведені розрахунки, а необхідні формули розрахунків не використовувались. І відповідно такі розрахунки є неповними та непрофесійними. Щодо наведення моделювань руйнувань берегів та переміщень твердих частинок – ця частина впринципі випущена з тексту. Як і склад та час перебування цих частинок у воді.	Враховано частково	***Інформація наведена в розділі 3.*** Суб’єкт господарювання зобовязується до початку реалізації планованої діяльності з реконструкції газопроводу провести обстеження флори та фауни території проведення робіт, у тому числі виявлення видів, занесених до Червоної книги України, із залученням відповідних фахівців, з визначенням заходів щодо їх збереження. Результати такого обстеження будуть надані Департаменту екології та природніх ресурсів Чернігівської обласної військової адміністрації. ***Також на стр. 106 розділу 7 Звіту зазначено наступне:*** З метою зниження негативних наслідків для рибогосподарського водного об’єкта – р. Ірванець (Рванець) Новгород-Сіверського району Чернігівської області - при проведенні ремонту магістрального газопроводу «Київ - Брянськ» на ділянці переходу через р. Ірванець, необхідно дотримуватися вимог ЗУ «Про рибне господарство, промислове рибальство та охорону водних біоресурсів», ЗУ «Про охорону навколишнього природного середовища», ЗУ «Про тваринний світ» та інших законодавчих актів: – не проводити роботи в нерестовий період (квітень – червень, або інші терміни, згідно наказу місцевих органів рибоохорони); – терміни проведення робіт узгодити з територіальними органами рибоохорони; – роботи закінчити у встановлені терміни проведення робіт; – під час роботи механізмів у воду та на прибережно-захисну смугу не повинні попадати паливно-мастильні матеріали, виробничі та побутові відходи;

			– при обладнанні будівельно-монтажного майданчика необхідно передбачити спеціальні зони для технічного устаткування, заправки машин та механізмів; – після закінчення робіт ділянки, на яких вони проводились, необхідно очистити від залишків будівельних матеріалів; – по можливості передбачити заходи з берегоукріплення місця переходу трубопроводу через р. Ірванець. Дотримання вимог законодавства дасть можливість зменшити негативний вплив на рибогосподарський водний об'єкт - р. Ірванець (Рванець) - при проведенні робіт з капітального ремонту магістрального газопроводу магістрального газопроводу «Київ - Брянськ». ***Також на стр. 17 розділу 1.3 зазначено,*** що у процесі прокладання трубопроводу можливі тимчасові зміни руслових процесів, зокрема: незначний перерозподіл течії, поява локальних зон розмиву або замулення дна. Такі процеси мають обмежений просторовий характер і проявляються лише в межах будівельного майданчика. Для запобігання негативним наслідкам передбачено комплекс інженерно-технічних заходів, серед яких: - укріплення берегів геотекстильними матеріалами, для зменшення ерозії; - стабілізація русла шляхом укладання фільтраційного шару з митого щебеню; - поетапне виконання робіт у періоди низької водності, *щоб уникнути підйому мутності води.* *Після завершення робіт проводитиметься відновлення берегових укосів і природного профілю русла, що унеможливлює тривалу деформацію дна.*

3) Нижче наведено інформацію про врахування зауважень до Звіту з оцінки впливу на довкілля, що були надані під час громадського обговорення Звіту з оцінки впливу на довкілля листом №1238/2025 від 11.12.2025 Громадської організації «Українська природоохоронна група» (додаток №30), а саме:

№ з/п	Зауваження до звіту з ОВД проекту «Капітальний ремонт магістрального газопроводу «Київ-Брянськ» на ділянці переходу через р. Ірванець в Новгород-Сіверському районі Чернігівської області» № 11493 в Реєстрі з ОВД, наданих листом №1238/2025 від 11.12.2025 ГО «Українська природоохоронна група»	Враховано / не враховано	Відповідь
1	Звіт був підготовлений із грубими порушеннями ч. 2 ст. 6 ЗУ «Про оцінку впливу на довкілля». Зокрема, відповідно до вимог цієї статті: «Звіт з оцінки впливу на довкілля включає: 1) опис планованої діяльності, зокрема: опис місця провадження планованої діяльності; ... оцінку за видами та кількістю очікуваних відходів, викидів (скидів), забруднення води, повітря, ґрунту та надр, шумового, вібраційного, світлового, теплового та радіаційного забруднення, а також випромінення, які виникають у результаті виконання підготовчих і будівельних робіт та провадження планованої діяльності; ... 4) опис факторів довкілля, які ймовірно зазнають впливу з боку планованої діяльності та її альтернативних варіантів, у тому числі здоров'я населення, стан фауни, флори, біорізноманіття, землі (у тому числі вилучених земельних ділянок), ґрунтів, води, повітря, кліматичні фактори (у тому числі зміна клімату та викиди парникових газів), матеріальні об'єкти, включаючи архітектурну, археологічну та культурну спадщину, ландшафт, соціально-економічні умови та взаємозв'язки між цими факторами; 5) опис і оцінку можливого впливу на довкілля планованої діяльності, зокрема величини та масштабів такого впливу (площа території та чисельність населення, які можуть зазнати впливу), характеру (за наявності - транскордонного), інтенсивності і складності, ймовірності, очікуваного початку, тривалості, частоти і невідворотності впливу (включаючи прямий і будь-який опосередкований, побічний, кумулятивний, транскордонний, короткостроковий, середньостроковий та довгостроковий, постійний і тимчасовий, позитивний і негативний вплив), зумовленого: ... викидами та скидами забруднюючих речовин, шумовим, вібраційним, світловим, тепловим та радіаційним забрудненням, випроміненням та іншими факторами впливу, а також здійсненням операцій у сфері управління відходами…».	Враховано частково	Даний Звіт з ОВД відповідає вимогам та містить всю необхідну інформації, зазначену у част. 2 ст. 6 ЗУ «Про оцінку впливу на довкілля».

2	• Порушення вимог ЗУ “Про ОВД” Дана справа розглядається повторно – перша ітерація отримала Відмову у видачі Висновку. Після цього було опубліковано Звіт з ідентичним номером, за цим ж посиланням, і в процесі публікації було стерто Звіт попередньої спроби з Єдиного державного реєстру з оцінки впливу на довкілля, і він більше не є доступним. Хоча Розробник технічно може додавати кілька різних файлів в розділ звіту в Єдиному реєстрі ОВД. Фактично відбулось необгрунтоване знищення/заміщення попереднього Звіту, за яким було видано Відмову. Всі матеріали ОВД, згідно законодавства, мають в обов’язковому порядку зберігатись. “Звіт з оцінки впливу на довкілля підписується всіма його авторами (виконавцями) із зазначенням їхньої кваліфікації та зберігається в Єдиному реєстрі з оцінки впливу на довкілля протягом усього часу провадження планованої діяльності, але не менш як п’ять років з дня отримання рішення про провадження планованої діяльності” (п. 8 ст. 6 ЗУ “Про ОВД”). Відтак Розробником було порушено ЗУ “Про ОВД”, на що ми просимо звернути увагу УТО. Видалення попередньої версії Звіту не тільки грубо порушує законодавство, але і ускладнює перевірку виконання внесення змін до нового Звіту та виконання вимог Відмови, що є перешкоджанням роботі уповноваженого органу та громадськості.	Враховано повністю	Відповідно до ст. 12 ЗУ «Про оцінку впливу на довкілля», в Єдиному реєстрі з оцінки впливу на довкілля формується реєстраційна справа із зазначенням реєстраційного номера. Реєстраційний номер справи в Єдиному реєстру з ОВД не змінюється, так як доповненню та коригуванню підлягає виключно Звіт з ОВД. Натомість, слід зазначити, що самостійне «видалення» або «знищення» матеріалів, які були завантажені до Єдиного реєстру з оцінки впливу на довкілля (що розміщенно на Єдиній екологічній платформі «ЕкоСистема») – ***є технічно неможливим!*** Під час завантаження оновленого Звіту з ОВД (повторна процедура) система автоматично видаляє попередні файли (без участі суб’єкта господарювання, розробника чи УТО/УЦО). Окрім того, відповідно до ЗУ «Про оцінку впливу на довкілля», є виключно «Звіт з ОВД» (тобто, поняття поточний/попередній відсутні).
3	• Виконання умов Відмови Одразу зауважимо, що між отриманням Відмови та публікацією нового Звіту пройшло трохи більше місяця, що виключає можливість проведення усіх запитуваних нами та УТО досліджень, які є обов’язковими до виконання, так як це зазначено в тексті Рішення про відмову. А також не виправивши помилки та не виконавши умови зазначені уповноваженим органом в Рішенні про відмову, Розробник не може розраховувати на інше рішення відмінне від попереднього. *п. 1* – Відсутня оцінка змін гідрологічного балансу внаслідок застосування іглофільтрів для водозниження. Відсутній опис технології перекриття чи відведення руслового потоку р. Ірванець. Відсутній опис потенційних негативних руслових процесів. Пункт не виконано повною мірою. На стор. 14-16 більш широко описано принцип роботи іглофільтрів, ніж у попередній ітерації Звіту. Однак тут на початку і в кінці пункту наведено суперечливу інформацію.	Враховано повністю	Інформація наведена в розділі 1.3. Під час виконання робіт передбачається застосування системи іглофільтрів для тимчасового пониження рівня ґрунтових вод у зоні траншеї, виключно в тій частині , яка розташована на відстані 10 м від берегу р. Ірванець та виключно в період демонтажних робіт, який складає 2,5 місяці для двох ниток. Іглофільтри встановлюються по обидва боки траншеї з кроком приблизно 4,5 м, на глибині 3 м, з підключенням до загальної колекторної труби, що з’єднана з вакуумною насосною установкою (максимальна потужність системи іглофільтрів становитиме 30,12 м³/год). При водопониженні скидання води передбачається у два тимчасові резервуари для води ємністю по 200 $м^3$ кожний, розміщені на правому та лівому берегах річки. По мірі заповнення зазначених резервуарів вода, буде вивозитись автоцистернами на очисні каналізаційні споруди м. Новгород-Сіверський. Тобто, використання іглофільтрів призводить до локального та короткочасного зниження рівня ґрунтових вод на 1,2 м, що зумовлює частковий перерозподіл фільтраційних потоків у прилеглих шарах ґрунту та не використовується для пониження води в р.Ірванець. Після завершення водопониження система іглофільтрів демонтується, а рівень ґрунтових вод поступово відновлюється до природних показників, завдяки

	“Тобто, використання іглофільтрів призводить до локального та короткочасного зниження рівня ґрунтових вод на 1,2 м, що зумовлює частковий перерозподіл фільтраційних потоків у прилеглих шарах ґрунту та не використовується для пониження води в р.Ірванець” (стор. 14). “Отже, враховуючи технологію використання іглофільтрів та типу живлення річки, зниження рівня води у річці можливе лише за рахунок короткотривалого зниження рівня ґрунтових вод” (стор. 16). Перед останнім реченням у Звіті сказано, що живлення річки змішане, переважно дощове. Але ж не було проведено розрахунків чи дощове живлення на час виконання водопониження зможе компесувати зниження грунтових вод на 1,2 м для траншеї на відстані 10 м від берегу річки, враховуючи ще й те, що дощові потоки перерозподілятимуться між рікою та субстратом, моделювання цих процесів також має бути у Звіті, для демонстрації чи обґрунтованим є твердження Розробника. Без наведення такого моделювання дане твердження виглядає сумнівним. Щодо поводження з русловим потоком при виконанні планованих робіт – Звіт вказує на виконанні укладання трубопроводу шляхом протягування в заповнену водою траншею. Зміни в гідрології описано як можливі, тимчасові, незначні, локальні, однак замість цих прикметників мало би бути наведено моделювання, чіткі терміни та площа поширення, конкретні числа тощо. Без такого моделювання дані твердження є необґрунтованими і виглядають відверто сумнівно. Просимо додатково представників УТО особливо звернути увагу на рівень виконання цього пункту Відмови.		відсутності постійного дренажу. Таким чином, гідрологічний баланс ділянки не порушується, а зміни мають тимчасовий, оборотний і локальний характер. Роботи виконуються під контролем технічного та екологічного нагляду із дотриманням екологічних норм щодо охорони вод і запобігання її вторинному забрудненню. Застосування системи іглофільтрів (водопониження) під час земляних і монтажних робіт має низку важливих технічних та екологічних переваг, які роблять цей метод оптимальним для робіт у прибережних і руслових зонах, зокрема, під час прокладання трубопроводів через річки. *Технічні переваги водопониження за допомогою іглофільтрів* - Ефективне водопониження Іглофільтри дозволяють оперативно знизити рівень ґрунтових вод у зоні траншеї, забезпечуючи сухі або напівсухі умови для земляних робіт. Це значно спрощує розробку ґрунту, монтаж трубопроводу та ущільнення зворотної засипки. - Стабілізація ґрунту Пониження рівня води призводить до зменшення порового тиску у ґрунті, що підвищує його стійкість і знижує ризик обвалів стінок траншеї. Це особливо важливо на слабких або водонасичених ґрунтах. - Керованість процесу Рівень зниження води можна регулювати, змінюючи кількість і глибину встановлення іглофільтрів, а також потужність насосів. Це дозволяє адаптувати систему під конкретні гідрогеологічні умови. - Простота монтажу та демонтажу Система іглофільтрів монтується швидко і без великих земляних робіт, не потребує капітальних споруд. Після завершення робіт обладнання демонтується без залишкових слідів у ґрунті. *Екологічні переваги водопониження за допомогою іглофільтрів* - Локальний і короткочасний вплив Іглофільтри впливають лише на обмежену ділянку навколо траншеї, не змінюючи водний режим на сусідніх територіях, в тому числі річки Ірванець. Після завершення робіт рівень ґрунтових вод поступово відновлюється до природного стану. - Відсутність потреби у відкритому дренажі На відміну від традиційних методів відкачування, іглофільтри не потребують відкритих канав або відстійників великого об’єму, що зменшує ризик замулення, ерозії та забруднення водних об’єктів. - Мінімальне порушення гідрологічного балансу Зміни водного режиму мають тимчасовий, оборотний характер і не призводять до деградації прилеглих екосистем. Після демонтажу системи природні фільтраційні потоки відновлюються протягом короткого часу. *Таким чином, іглофільтри не будуть прямо впливати на рівень води у річці Ірванець, так як водозниження передбачено лише для траншеї, що не доходить до*

			річки (на відстані 10 м). Окрім того, в листі Деснянського басейнового управління водних ресурсів (лист №163/3-1/ДС/25-25 від 18.02.2025 – наведено в додатку №18) зазначено наступне: «...Річка Ірванець (Рванець) та її притоки належать до рівнинного типу зі змішаним живленням, переважно дощовим, з часткою ґрунтових вод (снігове, дощове та підземне живлення)...». *Отже, враховуючи технологію використання іглофільтрів та типу живлення річки, зниження рівня води у річці можливе лише за рахунок короткотривалого зниження рівня грунтових вод.* Укладання трубопроводу виконується методом протягування в траншею, заповнену водою, що мінімізує ризик розмиву ґрунту й зменшує турбулентність потоку. *Переваги методу протягування* 1.Мінімальне порушення природного стану русла - не потрібно повністю осушувати або перекривати річку; 2.Зменшення обсягу робіт під водою - основна частина монтажу виконується на суші; 3.Висока точність укладання трубопроводу у проектне положення; 4.Скорочення тривалості робіт у водній зоні, що знижує вплив на річку; 5.Зменшення обсягів замулення та розмиву дна в порівнянні з відкритими роботами у воді. Після завершення монтажу трубопроводу проводиться зворотна засипка траншеї з ущільненням ґрунту та відновленням руслової частини річки. Русло відновлюється до проєктних відміток шляхом укладання шару щебеню та гравію, що забезпечуватиме стабільність дна і природне відновлення гідродинамічного режиму. 1) У процесі прокладання трубопроводу можливі тимчасові зміни руслових процесів, зокрема: незначний перерозподіл течії, поява локальних зон розмиву або замулення дна. Такі процеси мають обмежений просторовий характер і проявляються лише в межах будівельного майданчика. Для запобігання негативним наслідкам передбачено комплекс інженерно-технічних заходів, серед яких: - укріплення берегів геотекстильними матеріалами, для зменшення ерозії; - стабілізація русла шляхом укладання фільтраційного шару з митого щебеню; - поетапне виконання робіт у періоди низької водності, щоб уникнути підйому мутності води. Після завершення робіт проводитиметься відновлення берегових укосів і природного профілю русла, що унеможливлює тривалу деформацію дна. .
4	*п. 2* – Неточність в термінології. Виправлено.	Враховано	Випробування трубопроводів передбачено виконувати пневматичним способом.

		повністю	Розділ 1.4 прибедено у відповідність.
5	*п. 3* – Відсутня оцінка впливу на об'єкт ПЗФ та територію Смарагдової мережі, а також на види під охороною Червоної книги України. Не виконано. На стор. 135 Розробник позначив що саме він має на увазі під проведенням досліджень з оцінки впливу на заказник – розрахунок шумового навантаження відносно нормативного рівня для прибудинкових території та розсіювання забруднюючих речовин з нормативів для повітря населених місць. Що очевидно абсолютно не є дослідженнями міри впливу на заказник, так як він не відноситься до населених місць та прибудинкових територій. Необхідних нових досліджень не проведено. Про червонокнижні види сказано лише, що суб'єкт господарювання перед провадженням ПД зобов'язується провести обстеження і визначити заходи щодо їх збереження. Тобто на етапі публікації Звіту з ОВД цього обстеження і цих заходів нема. Хоча це є чи не центральним об'єктом проведення процедури. Закон України "Про ОВД" в статті 6 вимагає проводити біодослідження ДО публікації Звіту з ОВД і включати їх матеріали в Звіт, і така позиція Розробника є прямим порушенням даного Закону, а також відвертим ігноруванням Пропозицій та Зауважень громадськості та уповноваженого територіального органу, а також ігноруванням вимог Рішення про відмову. Зауважимо також, що наші Зауваження до попереднього Звіту з ОВД стосувались по більшій мірі неврахування очевидних обмежень природоохоронних територій та відповідно національного та міжнародного природоохоронного законодавства, але очевидно що і наш текст, і Відмова УТО була проігнорована. Жодних нових досліджень, даних чи ширшого розуміння Розробником впливів на ПЗФ, Смарагдову та Екологічну мережі у Звіті немає. Нагадуємо, заплановані роботи в поточному форматі є забороненими на даній території Законом України "Про ПЗФ", порушують вимоги Бернської конвенції та іншого законодавства (докладно див. у відповідних розділах). І Розробник мав би гармонізувати плановану діяльність щоб усунути заплановані порушення, проте цього не сталося, або ж застосувати нульову альтернативу в зв'язку з порушенням діяльністю законодавства, проте цього не сталося також.	Враховано повністю	Інформація наведена в розділі 3. Для визначення впливу на гідрологічний заказник, на межі охоронної зони газопроводу, що є територією заказника місцевого значення «Машевський» проведено (розділ 1.5.1): - розрахунок шумового навантаження, який показав, що сумарний рівень звуку (41,7186 дБА) не перевищить нормативних значень для прибудинкових територій (45 дБА – вночі, 55 дБА - вдень) згідно з дод. №16 ДСП 173-96, ДСН 463-19 «Державні санітарні норми допустимих рівнів шуму в приміщеннях житлових та громадських будинків і на території житлової забудови»); - розрахунок розсіювання забруднюючих речовин в атмосферному повітрі з урахуванням фонового забруднення показав, що створювані максимальні значення приземних концентрацій не перевищують Державні медико-санітарні нормативи допустимого вмісту хімічних і біологічних речовин в атмосферному повітрі населених місць, затверджені Наказом МОЗ від 10.05.2024 №813, зареєстрованим в Мін'юсті 24.05.2024 за №763/42108). Всі підготовчі та ремонтні роботи передбачено виконувати в охоронній зоні існуючого магістрального газопроводу, так як відповідно до ст. 15 Закону України «Про правовий режим земель охоронних зон об'єктів магістральних трубопроводів» від 17.02.2011 №3041-VI, підприємства магістральних трубопроводів під час виконання капітальних та інших планових робіт з метою забезпечення безаварійної експлуатації магістральних трубопроводів без оформлення речових прав на земельні ділянки *мають право в охоронній зоні магістральних газопроводів*: - облаштовувати під'їзні шляхи та пересуватися будь-якими видами транспорту і спеціальної техніки на об'єкти магістральних трубопроводів для їх технічного обслуговування, проведення ремонтних робіт згідно із схемами під'їздів, погодженими з власниками або користувачами земельних ділянок; - копати шурфи на земельних ділянках, розташованих в охоронних зонах об'єктів магістральних трубопроводів, для перевірки якості ізоляції об'єктів магістрального трубопроводу і стану засобів їх електрохімічного захисту від корозії та проводити інші земляні роботи, необхідні для забезпечення нормальної експлуатації об'єктів магістрального трубопроводу, за умови повідомлення про це власників або користувачів земельних ділянок не менш як за три дні до початку робіт та приведення цих земельних ділянок у стан, придатний для подальшого використання за призначенням; - здійснювати технологічну розчистку (облаштовувати просіку) від чагарників та деревостанів лінійної частини магістральних трубопроводів до 10 метрів від їх осі з кожного боку з метою запобігання негативній дії шкідливих факторів на магістральні трубопроводи та з метою захисту лісів без попереднього погодження з лісокористувачами та відповідними органами нагляду і контролю. Відповідно до стор. 6-7 розділу 1 Звіту з ОВД, ТОВ «Оператор ГТС України» отримано:

			- технічні умови на проведення інженерних робіт на землях водного фонду річки Ірванець, Деснянського басейнового управління водних ресурсів від 14.02.2025 (додаток №3 до Звіту з ОВД); - технічні умови (лист) для проведення ремонтних робіт в межах гідрологічного заказнику «Машевський» за №01-23/1073 від 16.04.2025 Семенівської міської ради, повідомляємо (додаток №21 до Звіту з ОВД). Слід зазначити, що магістральний газопровід «Київ-Брянськ» побудований у 1952 році, а гідрологічний заказник місцевого значення «Машевський» створений рішенням Чернігівського облвиконкому від 24.12.1979 №561 «Про віднесення цінних болотних масивів до категорії заповідних територій». Тобто газопровід прокладено до створення заказника. Суб'єкт господарювання зобовязується до початку реалізації планованої діяльності з реконструкції газопроводу провести обстеження флори та фауни території проведення робіт, у тому числі виявлення видів, занесених до Червоної книги України, із залученням відповідних фахівців, з визначенням заходів щодо їх збереження. Результати такого обстеження будуть надані Департаменту екології та природніх ресурсів Чернігівської обласної військової адміністрації.
6	*п. 4* – Відсутній опис впливів на болотний осоково-злаковий масив, що входить до заказника "Машевський". Не виконано. Наведене на стор. 136-139 Звіту знову схоже на формальне висвітлення запитуваного. Адже на прохання надати дослідження впливів на цінні оселища, надавати відповідь про повноваження в межах охоронної зони існуючого газопроводу – це не є врахування вимоги УТО. Невідомо чи Розробник розуміє, що оприлюднене ним все ще не дозволяє УТО видати справедливе рішення для планованої діяльності, але зазначене ним точно не демонструє пошуку природньодружнього способу проведення планованої діяльності.	Враховано повністю	Інформація наведена в розділі 3. Євтрофний осоково-злаковий болотний масив — це тип водно-болотного угіддя, що характеризується багатим на поживні речовини ґрунтом та переважанням рослинності з осок та злаків. Вплив планованої діяльності можливий за рахунок зниження води у місці проведення робіт, що впливає на осоково-злакову рослинність. Розміщення планованої діяльності передбачено *в межах охоронної зони існуючого газопроводу*, так як відповідно до ст. 15 Закону України «Про правовий режим земель охоронних зон об'єктів магістральних трубопроводів» від 17.02.2011 №3041-VI, підприємства магістральних трубопроводів під час виконання капітальних та інших планових робіт з метою забезпечення безаварійної експлуатації магістральних трубопроводів без оформлення речових прав на земельні ділянки мають право в охоронній зоні магістральних газопроводів: - облаштовувати під'їзні шляхи та пересуватися будь-якими видами транспорту і спеціальної техніки на об'єкти магістральних трубопроводів для їх технічного обслуговування, проведення ремонтних робіт згідно із схемами під'їздів, погодженими з власниками або користувачами земельних ділянок; - копати шурфи на земельних ділянках, розташованих в охоронних зонах об'єктів магістральних трубопроводів, для перевірки якості ізоляції об'єктів магістрального трубопроводу і стану засобів їх електрохімічного захисту від корозії та проводити інші земляні роботи, необхідні для забезпечення нормальної експлуатації об'єктів магістрального трубопроводу, за умови повідомлення про це власників або користувачів земельних ділянок не менш як за три дні до початку робіт та приведення цих земельних ділянок у стан, придатний для подальшого використання за призначенням;

			- здійснювати технологічну розчистку (облаштовувати просіку) від чагарників та деревостанів лінійної частини магістральних трубопроводів до 10 метрів від їх осі з кожного боку з метою запобігання негативній дії шкідливих факторів на магістральні трубопроводи та з метою захисту лісів без попереднього погодження з лісокористувачами та відповідними органами нагляду і контролю. Під час виконання робіт передбачається застосування системи іглофільтрів для тимчасового пониження рівня ґрунтових вод у зоні траншеї, виключно в тій, яка розташована на відстані 10 м від берегу р. Ірванець та виключно в період демонтажних робіт, який складає 2,5 місяці для двох ниток. Іглофільтри встановлюються по обидва боки траншеї з кроком приблизно 4,5 м, на глибині 3 м, з підключенням до загальної колекторної труби, що з'єднана з вакуумною насосною установкою (максимальна потужність системи іглофільтрів становитиме 30,12 м³/год). При водопониженні скидання води передбачається у два тимчасові резервуари для води ємністю по 200 м^3 кожний, розміщені на правому та лівому берегах річки. По мірі заповнення зазначених резервуарів вода, буде вивозитись автоцистернами на очисні каналізаційні споруди м. Новгород-Сіверський. Тобто, використання іглофільтрів призводить до локального та короткочасного зниження рівня ґрунтових вод на 1,2 м, що зумовлює частковий перерозподіл фільтраційних потоків у прилеглих шарах ґрунту та не використовується для пониження води в р.Ірванець. Після завершення водопониження система іглофільтрів демонтується, а рівень ґрунтових вод поступово відновлюється до природних показників, завдяки відсутності постійного дренажу. Таким чином, гідрологічний баланс ділянки не порушується, а зміни мають тимчасовий, оборотний і локальний характер. Роботи виконуються під контролем технічного та екологічного нагляду із дотриманням екологічних норм щодо охорони вод і запобігання її вторинному забрудненню. Застосування системи іглофільтрів (водопониження) під час земляних і монтажних робіт має низку важливих технічних та екологічних переваг, які роблять цей метод оптимальним для робіт у прибережних і руслових зонах, зокрема, під час прокладання трубопроводів через річки. *Таким чином, іглофільтри не будуть прямо впливати на рівень води у річці Ірванець, так як водозниження передбачено лише для траншеї, що не доходить до річки (на відстані 10 м).* Окрім того, в листі Деснянського басейнового управління водних ресурсів (лист №163/3-1/ДС/25-25 від 18.02.2025 – наведено в додатку №18) зазначено наступне: «...Річка Ірванець (Рванець) та її притоки належать до рівнинного типу зі змішаним живленням, переважно дощовим, з часткою ґрунтових вод (снігове, дощове та підземне живлення)...». *Для відновлення грунтового покриву та рослинності проектом передбачено рекультивацію (комплексом робіт, направлених на відновлення продуктивності і народногосподарської цінності порушених земель. Рекультивацію порушених земель виконують у два послідовних етапи: технічна рекультивація та біологічна).* Отже, враховуючи, що водозниження має локальний та короткотривалий

			характер, а після проведння робіт передбачено рекультивацію, вплив планованої діяльності буде мінімальний та оборотний з відновленням до природного стану. Також слід зазначити, що відповідно до відкритих картографічних матеріалів, р.Гаркавка протікає на значній віддаленості від межі планованої дільності, близько 17 км.
7	*п. 5* – Відсутня інформація щодо впливів на водоохоронну зону і прибережну захисну смугу р. Ірванець. Не виконано. Фактично на стор. 140 викладено наступну думку про вплив на прибережну захисну смугу – вплив наявний. Але в тексті знов не йдеться про моделювання, оборотність, значущість цього впливу як для стійкості водоохоронної зони, так і для її оселищ, режиму річки, охоронюваних територій тощо. Невідомо чи планована рекультивація враховує усі порушені аспекти та здатна повноцінно відновити пошкоджене.	Враховано повністю	Інформація наведена в розділі 3. Необхідність проведення капітального ремонту магістрального газопроводу обумовлена його технічним станом, який може призвести до аварійних ситуацій. Всі підготовчі та ремонтні роботи передбачено виконувати в охоронній зоні існуючого магістрального газопроводу, так як відповідно до ст. 15 Закону України «Про правовий режим земель охоронних зон об'єктів магістральних трубопроводів» від 17.02.2011 №3041-VI, підприємства магістральних трубопроводів під час виконання капітальних та інших планових робіт з метою забезпечення безаварійної експлуатації магістральних трубопроводів без оформлення речових прав на земельні ділянки *мають право в охоронній зоні магістральних газопроводів*: - облаштовувати під'їзні шляхи та пересуватися будь-якими видами транспорту і спеціальної техніки на об'єкти магістральних трубопроводів для їх технічного обслуговування, проведення ремонтних робіт згідно із схемами під'їздів, погодженими з власниками або користувачами земельних ділянок; - копати шурфи на земельних ділянках, розташованих в охоронних зонах об'єктів магістральних трубопроводів, для перевірки якості ізоляції об'єктів магістрального трубопроводу і стану засобів їх електрохімічного захисту від корозії та проводити інші земляні роботи, необхідні для забезпечення нормальної експлуатації об'єктів магістрального трубопроводу, за умови повідомлення про це власників або користувачів земельних ділянок не менш як за три дні до початку робіт та приведення цих земельних ділянок у стан, придатний для подальшого використання за призначенням; - здійснювати технологічну розчистку (облаштовувати просіку) від чагарників та деревостанів лінійної частини магістральних трубопроводів до 10 метрів від їх осі з кожного боку з метою запобігання негативній дії шкідливих факторів на магістральні трубопроводи та з метою захисту лісів без попереднього погодження з лісокористувачами та відповідними органами нагляду і контролю. Відповідно до розділу 1 Звіту з ОВД, ТОВ «Оператор ГТС України» отримано: - технічні умови на проведення інженерних робіт на землях водного фонду річки Ірванець, Деснянського басейнового управління водних ресурсів від 14.02.2025 (додаток №3 до Звіту з ОВД); - технічні умови (лист) для проведення ремонтних робіт в межах гідрологічного заказнику «Машевський» за №01-23/1073 від 16.04.2025 Семенівської міської ради, повідомляємо (додаток №21 до Звіту з ОВД). За даними Деснянського басейнового управління водних ресурсів (лист №163/3-1/ДС/25-25 від 18.02.2025 – наведено в додатку №18 до Звіту з ОВД)

			встановлено, що: «...З урахуванням вимог ст. 88 Водного кодексу України ширина прибережних захисних смуг для малих річок становить 25 м. Якщо крутизна схилів перевищує три градуси, мінімальна ширина прибережної захисної смуги подвоюється...». Вплив на прибережну захисну смугу наявний при порушенні грунтового покриву (створення траншеї) та невисокої рослинності, а також використання іглофільтрів. Для відновлення грунтового покриву проектом передбачено рекультивацію: комплекс робіт, направлених на відновлення продуктивності і народногосподарської цінності порушених земель. Рекультивацію порушених земель виконують у два послідовних етапи: технічна рекультивація та біологічна.
8	*п. 6* – Відсутня інформація про заходи щодо збереження структури ґрунту, у тому числі шару, що містить торф. Частково враховано. На стор. 140 зазначено, що зберігання грунту буде під плівкою для попередження пересихання шарів. Що за плівка, які її характеристики, наскільки вона придатна для запланованих робіт – невідомо. Безпечність даної плівки для довкілля, строк її використання, можливий вплив її деградації і забруднення грунту та вод мікропластиком фрагментів плівки, утилізація плівки – це все лишилось невисвітленим. Яким чином буде забезпечено повернення в натуру вийнятого різнорідного грунту – теж невідомо, як і наслідки такого повернення за умов порушення ложа річки та цілісності грунтових шарів.	Враховано повністю	Інформація наведена в розділах 1.5.1 та 3. Під час проведення земляних робіт очікується вплив на ґрунти в межах відведеної в тимчасове користування ділянки. Орієнтовний об'єм виїмки ґрунту (у тому числі шар, що містить торф) під час ремонтних робіт складатиме до 5000 м^3. Вийнятий грунт передбачено складувати насипом біля траншеї (до 3 м восотою) в межах охоронної зони трубопроводу. Вийнятий грунт передбачається використовувати для зворотної засипки траншей, а також для благоустрою території при виконанні підготовчих та будівельних робіт. Для збереження структури ґрунту, у тому числі шару, що містить торф передбачено його тимчасове зберігання протягом проведення робіт під плівкою для збереження його фізико-хімічних властивостей (попередження пересихання).
9	*п. 7-9* – Відсутні аналізи та описи впливів, пов'язані з витоками паливно-мастильних матеріалів та кумулятивного ефекту від інших газопроводів. Частково враховано. Звіт містить опис передбачених заходів, достатність яких має оцінювати УТО.	Враховано повністю	- *п.7* Інформація наведена в розділах 5.4.2. Планованою діяльністю передбачені інженерно-технічні заходи цивільного захисту та створено Проект «Інженерно-технічні заходи цивільного захисту», том 4 (шифр: 4600009887.00.ООП.004-ІТЗ), розроблений АТ «Інститут транспорту нафти» у 2025 році (додано в розділ 1.4, 5.4.2 Звіту з ОВД та додаток №24 до Звіту з ОВД), відповідно до якого: - «4.1.1. Визначення меж зони можливого ураження Об'єкт капітального ремонту розміщується за межами населених пунктів поблизу с. Машеве Семенівської міської громади Новгород-Сіверського району Чернігівської області. Відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 29 вересня 2021 р. №1021-21 дану територію не віднесено до будь-якої групи з цивільного захисту. Згідно з переліком, наведеним у ДБН В.1.2-4:2019, об'єкт капітального ремонту розміщується у зоні можливого хімічного забруднення у разі виникнення аварій під час перевезення небезпечних хімічних речовин автомобільним транспортом (на відстані приблизно 1,7 км на захід від об'єкта будівництва знаходиться автодорога Р-65 Миколаївка-Глухів-Катеринівка, по якій можливий рух транспорту з НХР).

			Згідно вимог по районуванню територій, визначених в ДБН В.1.2-4:2019 об’єкт розташований позами межами: - зони значних (сильних) руйнувань та зони сильного радіоактивного забруднення від категорованих міст з ЦЗ; - зони значних (сильних) руйнувань та зони сильного радіоактивного забруднення від категорованих об’єктів з ЦЗ; - зони хімічного забруднення від стаціонарних ХНО; - зони катастрофічного затоплення; - зони радіоактивного забруднення від АЕС. 4.1.2 Обґрунтування віддалення об’єкта від суб’єктів господарювання, віднесених до категорій з цивільного захисту, та міст, віднесених до відповідних груп з цивільного захисту Об’єкт розташований на території, яку не віднесено до групи з цивільного захисту. ТОВ «Оператор ГТС України», якому належить об’єкт капітального ремонту, не віднесено до категорії з цивільного захисту. Поблизу об’єкта капітального ремонту немає міст та об’єктів, які віднесені до груп і категорій з цивільного захисту. 4.1.3 Дані про вогнестійкість Ступінь вогнестійкості – не визначена. Гасіння можливої пожежі забезпечується улаштуванням окремих проїздів і під’їзних шляхів для пожежних машин або суміщених з функціональними проїздами та під’їздами. 4.1.4 Обґрунтування умов функціонування об’єкта в особливий період В особливий період підприємство функціонує в звичайному режимі. Припинення функціонування об'єкта в особливий період може здійснюватися за обставин, пов’язаних з веденням воєнних (бойових) дій, що унеможливлюють його подальшу експлуатацію. 4.1.5 Обґрунтування чисельності найбільшої працюючої зміни, чергового і обслуговуючого персоналу підприємств, що забезпечують життєдіяльність населених пунктів, віднесених до груп з цивільного захисту, та об’єктів, віднесених до категорій з цивільного захисту На об’єкті відсутній працюючий персонал. Згідно завдання на розробку проєкту проєктований об’єкт без будівель і споруд, а також без постійного персоналу...». - «... 4.2.1 Рішення, спрямовані на попередження пожеж Пожежна безпека забезпечуватиметься системами запобігання пожежі і організаційно-технічними заходами. Протипожежний захист досягається наступним: - постійним контролем за концентрацією газу в повітрі (використання газоаналізаторів);

			- обмеженням вогневих робіт та їх проведенням лише за спеціальними нарядамидопусками; - наявністю засобів пожежогасіння (переносні вогнегасники, пісок, пожежні щити); - підготовкою персоналу до дій у разі загоряння газу або вибуху (інструктажі, тренування); - організацією взаємодії з пожежно-рятувальними службами, зокрема визначенням оперативного доступу до об'єкта. 4.2.2 Проєктні рішення щодо запобігання виникненню надзвичайної ситуації у разі ймовірної аварії на об'єкті Проєктом передбачено заходи, спрямовані на запобігання виникненню надзвичайних ситуацій (НС) на ділянці магістрального газопроводу. *Система технічного контролю та диспетчеризації* Контроль за станом ділянки магістрального газопроводу здійснюється за допомогою автоматизованої системи управління технологічними процесами (АСУ ТП), що забезпечує: - безперервний моніторинг технологічних параметрів газопроводу; - фіксацію відхилень технологічних параметрів та подачу аварійних сигналів; - централізоване управління об'єктом диспетчером ТОВ «Оператор ГТС України» в цілодобовому режимі. *Інженерно-технічні рішення щодо запобігання аваріям* У проєктних рішеннях капітального ремонту передбачено: - застосування сучасних труб із антикорозійним покриттям та надійною ізоляцією з урахуванням категорії корозійної активності ґрунтів; - улаштування контрольно-вимірювальних пунктів для періодичного технічного огляду та діагностики стану трубопроводу; - влаштування засобів електрохімічного захисту (ЕХЗ) згідно з чинними вимогами ДСТУ та галузевих норм; - забезпечення вимог охоронної зони газопроводу для виключення несанкціонованого втручання в інфраструктуру. *Організаційні заходи та аварійна готовність* - робота диспетчерської служби ТОВ «Оператор ГТС України» здійснюється безперервно. - у разі виникнення аварійної ситуації задіюються аварійно-відновлювальні бригади, які мають відповідне оснащення та проходять планові навчання. - передбачено проведення регламентного обстеження зварних швів, огляду камери пуску-приймання ПІГ тощо. *Матеріальний резерв* Відповідно до постанови КМУ від 30.09.2015 №775, для об'єкта підвищеної небезпеки формується об'єктовий матеріальний резерв для запобігання і ліквідації НС, а також для виконання невідкладних ремонтно-відновлювальних робіт. Номенклатура, обсяги та місце зберігання резерву визначаються ТОВ

			«Оператор ГТС України» на підставі нормативних документів, з урахуванням специфіки експлуатації ділянки магістрального газопроводу. 4.2.3 Проєктні рішення щодо мінімізації наслідків надзвичайних ситуацій, у разі ймовірних аварій на розташованих поблизу об'єктах підвищеної небезпеки (потенційно небезпечних об'єктах) та внаслідок аварій на транспорті В межах району проектування відсутні промислові підприємства, що відносяться до ОПН, аварії на яких можуть привести до утворення зон НС. Об'єкт капітального ремонту розташований у межах зони можливого хімічного забруднення — приблизно на відстані 1,7 км на схід від автомобільної дороги Р-65 (Миколаївка – Глухів – Катеринівка), по якій може здійснюватися транзитне перевезення хімічно небезпечних речовин (НХР) (згідно з даними Укртрансбезпеки). Розрахунок радіусу можливої зони ураження у випадку аварії з викидом хімічно небезпечної речовини здійснено згідно з методикою, викладеною у «Методичних рекомендаціях з ідентифікації потенційно небезпечних об'єктів» (затверджено наказом МНС України від 23.02.2006 № 98). *За попередніми оцінками, умовна зона хімічного зараження І ступеня ураження може становити до 1000 м при несприятливих метеоумовах.* Постійно працюючий персонал в зоні можливого ураження відсутній. У разі виникнення загрози — персонал буде евакуйовано згідно з планом реагування на надзвичайні ситуації. Для зменшення ймовірних наслідків надзвичайних ситуацій та відповідно до Постанови Кабінету Міністрів України від 19 серпня 2002 р. № 1200 «Про затвердження Порядку забезпечення населення і працівників формувань та спеціалізованих служб цивільного захисту засобами індивідуального захисту, приладами радіаційної та хімічної розвідки, дозиметричного і хімічного контролю», на підприємстві передбачається: - завчасне накопичення та підтримання в готовності засобів індивідуального захисту органів дихання (протиаерозольні фільтрувальні маски, респіратори) для працівників, які можуть перебувати на території під час аварійної ситуації; - підготовка персоналу щодо дій у разі виникнення надзвичайної ситуації; - оснащення об'єкта системою оповіщення; - укладання угод з відповідними службами ДСНС щодо оперативного реагування у разі виникнення аварії. Таким чином, прийняті проєктні рішення спрямовані на зниження потенційних ризиків і забезпечення безпеки персоналу у випадку виникнення аварій на транспорті з викидом НХР...». *Висновок: враховуючи всі передбачені заходи щодо запобігання аварійних ситуацій, а також заходи реагування та підготовки до таких ситуацій, можна зробити висновок, що імовірність винекнення аварійної ситуації – досить низька.*

			-п.8 Інформація наведена в розділах 5.4.3. В режимі експлуатації газопроводи можуть впливати на довкілля за рахунок викидів зарудніючих речовин через свічки стравлювання газу. Натомість, поруч з ділянкою планованої реконструкції, такі джерела викиду відсутні. В районі проведення ремонтних робіт відсутні інші газопроводи. *-п.9* Інформація наведена в розділі 7. Для запобігання замуленню русла р. Ірванець під час виконання будівельних робіт передбачено комплекс профілактичних та моніторингових заходів: 1. Організаційні заходи: - виконання робіт у період низької водності, щоб зменшити збурення донних відкладень; -своєчасне видалення ґрунту з прибережної смуги, недопущення його потрапляння у воду; 2. Технічні заходи: -укріплення берегів і схилів траншеї щебенем для запобігання ерозії; - використання митих інертних матеріалів (щебеню, гравію) без дрібнодисперсних фракцій. 3. Контроль і моніторинг: - спостереження за мутністю води вище та нижче місця робіт; - візуальний контроль і фотофіксація стану русла; - після завершення будівництва очищення русла від наносів, проведення періодичного моніторингу та, за потреби, локальне розчищення. Передбачені наступні заходи запобігання потрапляння паливо-мастильних матеріалів: - використання спеціалізованої та справної техніки; - проведення заправки, мийки, техобслуговування та ремонту транспортних та вантажопідйомних механізмів (у тому числі регулярні профілактичні ремонти) для запобігання втрат паливо-мастильних матеріалів у спеціально обладнаних місцях за межами території об'єкту планованої діяльності; - недопущення змішування відходів, забезпечення належного зберігання та складування відходів.
	п. 10 – Відсутні технічні альтернативи. Враховано формально. Звіт має альтернативу, окрім основної, ще й влаштування надземного переходу, але недоліки цієї альтернативи описані голослівно, без аргументації та фактажу, відсутні чіткі дані чисельного порівняння впливів різних методів на довкілля, відсутні моделювання – що робить таке наведення альтернативи	Враховано повністю	Інформація наведена в розділі 2. *<u>До початку прийняттття рішення щодо методу проведення ремонтних робіт було розглянуто декілька альтернативних варіатів, таких як:</u>* *<u>Горизонтально направлене буріння (ГНБ)</u>* Технологія ГНБ передбачає прокладання трубопроводу під руслом річки без відкритого розкриття ґрунту у водній зоні, що, на перший погляд, може

	суто формальним, а обрання робочого варіанту необгрунтованим. Також у наших попередніх Зауваженнях були пропоновані численні інші альтернативи, які чинять менший негативний вплив на довкілля за розглянуті, однак Розробник цілком проігнорував можливість їх розглянути, що додатково може вказувати на його підхід у вигляді формального наведення абстрактного тексту який би маніпулятивно вказував на безальтернативність вже обраного зручного Розробнику методу замість повноцінного розгляду альтернатив та обрання серед них таких, що б мали найменший вплив на довкілля, з огляду на те що роботи необхідно вести на природоохоронних територіях, і такі роботи порушують законодавство.		сприйматися екологічно безпечним, проте, для його реалізації необхідно виконати низку технічно складних і просторово обмежених робіт, що суттєво впливають на природне середовище, а саме: • Необхідність створення стартового та приймального котлованів на обох берегах річки. Їх глибина може сягати 4–6 м, що призводить до порушення берегової рослинності та кореневих систем дерев, а також змінює мікрорельєф берегів. • Використання бурових розчинів (зазвичай на основі бентоніту) потребує організації систем збору та видаленню. У разі розгерметизації або витоку бурового розчину існує ризик потрапляння суспензії у водне середовище, що може призвести до замулення, зниження рівня кисню у воді та загибелі гідробіонтів. • Під'їзди для важкої техніки (значних розмірів бурова установка, насосне та допоміжне обладнання) вимагають розширення будівельного майданчика і тимчасового зняття родючого шару ґрунту, що є неприпустимим у межах охоронної зони заказника. • Складність контролю траєкторії буріння у неоднорідних ґрунтах може призвести до відхилень осі трубопроводу або виходу бурового інструменту у товщу води, що потребуватиме аварійного втручання. • Значна вартість і тривалість виконання робіт, а також потреба у спеціалізованому обладнанні й висококваліфікованому персоналі. *З урахуванням перелічених факторів, метод ГНБ, хоч і зменшує прямий контакт з руслом, створює суттєве антропогенне навантаження на берегову смугу та може призвести до локальних змін гідрологічного і біогеохімічного режимів заказника.* *<u>Надземний перехід через річку</u>* Надземне прокладання трубопроводу передбачає встановлення опор і фундаментів через водотік із закріпленням трубопроводу вище рівня повені. Такий спосіб технічно можливий, однак має низку недоліків як технічного, так і екологічного характеру: • Необхідність улаштування опор і фундаментів у безпосередній близькості до русла, що порушує структуру берегових схилів, викликає ерозійні процеси та змінює напрямок поверхневого стоку. • Складність доступу для обслуговування – періодичні огляди, фарбування, ремонт кріплень потребуватимуть під'їзду техніки до берегів, що призводить до тривалого антропогенного впливу на територію заказника. • Візуальний вплив на природний ландшафт – наявність металевої конструкції через річку змінює естетичний вигляд охоронної території, що суперечить завданням збереження природного середовища. • Ризик утворення льодових та рослинних заторів під час паводків або весняного водопілля, оскільки опори створюють перешкоду для природного потоку.

			• Підвищений рівень шуму та вібрацій під час монтажу опор, що може негативно вплинути на птахів і водних організмів у період розмноження. • Корозійна небезпека та вплив погодних умов — відкриті металеві конструкції підлягають атмосферній корозії, що потребує постійного технічного догляду і створює додаткове екологічне навантаження. *В результаті аналізу зазначено, що надземний перехід створює постійний техногенний та візуальний вплив, у тому числі в період експлуатації, тому його використання у межах гідрологічного заказника є з екологічної точки зору недоцільним.*
10	*п.11* – Не виконано. Необхідність врахування пропозицій та зауважень наданих нами чітко зазначена в третьому з кінця абзаці Рішення про відмову. Проте такого врахування не відбулося.	Враховано повністю	Інформація наведена в розділі 10 даного Звіту з ОВД.
11	• Актуальні зауваження з нашого попереднього листа По-перше, відсутнє повноцінне врахування статусу природоохоронних територій. З пунктів 3 та 4 Відмови очевидно, що це хвилює не лише громадськість, а й УТО. По-друге, лишаються актуальними й наші зауваження в частині досліджень біорізноманіття – вони не були проведені не те що повторно, а й впринципі.	Враховано повністю	Інформація наведена на сторінках 150-157 у розділі 10 додано таблицю з інформацією про повне врахування, часткове врахування чи обґрунтоване відхилення зауважень на етапі громадського обговорення Звіту з ОВД наданих листом №942/2025 від 09.09.2025 ГО «Українська природоохоронна група».

<u>Інформація щодо врахування зауважень, що стали підставою для відмови у видачі висновку з оцінки вливу на довкілля</u>

1) ТОВ «ОПЕРАТОР ГТС УКРАЇНИ» проходить процедуру оцінки впливу на довкілля (реєстраційний номер справи №11493), під час якої було отримано перелік та опис причин, що стали підставою для відмови у видачі висновку з оцінки вливу на довкілля, відповідно до ***Наказу про відмову у видачі висновку з оцінки вливу на довкілля ТОВ «ОПЕРАТОР ГТС УКРАЇНИ» №64 від 01.10.2025 Департаменту екології та природних ресурсів Чернігівської обласної державної адміністрації*** (наведений в додатку №25).

У даному Звіті з ОВД враховано зауваження Департаменту екології та природних ресурсів Чернігівської обласної державної адміністрації, а саме:

№ з/п	Перелік та опис причин, що стали підставою для відмови у видачі висновку з оцінки вливу на довкілля, відповідно до Наказу про відмову у видачі висновку з оцінки вливу на довкілля ТОВ «ОПЕРАТОР ГТС УКРАЇНИ» №64 від 01.10.2025 Департаменту екології та природних ресурсів Чернігівської обласної державної адміністрації	Враховано / не враховано	Відповідь
1	Водозниження для траншеї газопроводів планується здійснити методом вакуумного водозниження за допомогою іглофільтрів. Однак у Звіті з ОВД не оцінено зміни гідрологічного балансу внаслідок застосування іглофільтрів. Також Звіт ОВД не містить опису технології перекриття чи відведення руслового потоку р. Ірванець під час виконання робіт, тобто відсутній проєкт або опис тимчасових водопропускних споруд (перемички, обвідне русло, шандори), що унеможливлює здійснення оцінки впливів планованої діяльності на водойму, її гідрологічний режим і живлення. Відсутній опис руслових процесів в результаті здійснення планованої діяльності, таких як зміна течії, ерозія, замулення.	Враховано повністю	Інформація наведена в розділі 1.3. Під час виконання робіт передбачається застосування системи іглофільтрів для тимчасового пониження рівня ґрунтових вод у зоні траншеї, виключно в тій частині , яка розташована на відстані 10 м від берегу р. Ірванець та виключно в період демонтажних робіт, який складає 2,5 місяці для двох ниток. Іглофільтри встановлюються по обидва боки траншеї з кроком приблизно 4,5 м, на глибині 3 м, з підключенням до загальної колекторної труби, що з'єднана з вакуумною насосною установкою (максимальна потужність системи іглофільтрів становитиме 30,12 м³/год). При водопониженні скидання води передбачається у два тимчасові резервуари для води ємністю по 200 м^3 кожний, розміщені на правому та лівому берегах річки. По мірі заповнення зазначених резервуарів вода, буде вивозитись автоцистернами на очисні каналізаційні споруди м. Новгород-Сіверський. Тобто, використання іглофільтрів призводить до локального та короткочасного зниження рівня ґрунтових вод на 1,2 м, що зумовлює частковий перерозподіл фільтраційних потоків у прилеглих шарах ґрунту та не використовується для пониження води в р.Ірванець. Після завершення водопониження система іглофільтрів демонтується, а рівень ґрунтових вод поступово відновлюється до природних показників, завдяки відсутності постійного дренажу. Таким чином, гідрологічний баланс ділянки не порушується, а зміни мають тимчасовий, оборотний і локальний характер. Роботи виконуються під контролем технічного та екологічного нагляду із дотриманням екологічних норм щодо охорони вод і запобігання її вторинному забрудненню. Застосування системи іглофільтрів (водопониження) під час земляних і монтажних робіт має низку важливих технічних та екологічних переваг, які роблять цей метод оптимальним для робіт у прибережних і руслових зонах, зокрема, під час прокладання трубопроводів через річки.

№ з/п	Перелік та опис причин, що стали підставою для відмови у видачі висновку з оцінки вливу на довкілля, відповідно до Наказу про відмову у видачі висновку з оцінки вливу на довкілля ТОВ «ОПЕРАТОР ГТС УКРАЇНИ» №64 від 01.10.2025 Департаменту екології та природних ресурсів Чернігівської обласної державної адміністрації	Враховано / не враховано	Відповідь
			Технічні переваги водопониження за допомогою іглофільтрів - Ефективне водопониження Іглофільтри дозволяють оперативно знизити рівень ґрунтових вод у зоні траншеї, забезпечуючи сухі або напівсухі умови для земляних робіт. Це значно спрощує розробку ґрунту, монтаж трубопроводу та ущільнення зворотної засипки. - Стабілізація ґрунту Пониження рівня води призводить до зменшення порового тиску у ґрунті, що підвищує його стійкість і знижує ризик обвалів стінок траншеї. Це особливо важливо на слабких або водонасичених ґрунтах. - Керованість процесу Рівень зниження води можна регулювати, змінюючи кількість і глибину встановлення іглофільтрів, а також потужність насосів. Це дозволяє адаптувати систему під конкретні гідрогеологічні умови. - Простота монтажу та демонтажу Система іглофільтрів монтується швидко і без великих земляних робіт, не потребує капітальних споруд. Після завершення робіт обладнання демонтується без залишкових слідів у ґрунті. *Екологічні переваги водопониження за допомогою іглофільтрів* - Локальний і короткочасний вплив Іглофільтри впливають лише на обмежену ділянку навколо траншеї, не змінюючи водний режим на сусідніх територіях, в тому числі річки Ірванець. Після завершення робіт рівень ґрунтових вод поступово відновлюється до природного стану. - Відсутність потреби у відкритому дренажі На відміну від традиційних методів відкачування, іглофільтри не потребують відкритих канав або відстійників великого об’єму, що зменшує ризик замулення, ерозії та забруднення водних об’єктів. - Мінімальне порушення гідрологічного балансу Зміни водного режиму мають тимчасовий, оборотний характер і не призводять до деградації прилеглих екосистем. Після демонтажу системи природні фільтраційні потоки відновлюються протягом короткого часу. *Таким чином, іглофільтри не будуть прямо впливати на рівень води у річці Ірванець, так як водозниження передбачено лише для траншеї, що не доходить до річки (на відстані 10 м).* Окрім того, в листі Деснянського

№ з/п	Перелік та опис причин, що стали підставою для відмови у видачі висновку з оцінки вливу на довкілля, відповідно до Наказу про відмову у видачі висновку з оцінки вливу на довкілля ТОВ «ОПЕРАТОР ГТС УКРАЇНИ» №64 від 01.10.2025 Департаменту екології та природних ресурсів Чернігівської обласної державної адміністрації	Враховано / не враховано	Відповідь
			басейнового управління водних ресурсів (лист №163/3-1/ДС/25-25 від 18.02.2025 – наведено в додатку №18) зазначено наступне: «...Річка Ірванець (Рванець) та її притоки належать до рівнинного типу зі змішаним живленням, переважно дощовим, з часткою ґрунтових вод (снігове, дощове та підземне живлення)...». *Отже, враховуючи технологію використання іглофільтрів та типу живлення річки, зниження рівня води у річці можливе лише за рахунок короткотривалого зниження рівня грунтових вод.* Укладання трубопроводу виконується методом протягування в траншею, заповнену водою, що мінімізує ризик розмиву ґрунту й зменшує турбулентність потоку. *Переваги методу протягування* 1.Мінімальне порушення природного стану русла - не потрібно повністю осушувати або перекривати річку; 2.Зменшення обсягу робіт під водою - основна частина монтажу виконується на суші; 3.Висока точність укладання трубопроводу у проектне положення; 4.Скорочення тривалості робіт у водній зоні, що знижує вплив на річку; 5.Зменшення обсягів замулення та розмиву дна в порівнянні з відкритими роботами у воді. Після завершення монтажу трубопроводу проводиться зворотна засипка траншеї з ущільненням ґрунту та відновленням руслової частини річки. Русло відновлюється до проєктних відміток шляхом укладання шару щебеню та гравію, що забезпечуватиме стабільність дна і природне відновлення гідродинамічного режиму. 2) У процесі прокладання трубопроводу можливі тимчасові зміни руслових процесів, зокрема: незначний перерозподіл течії, поява локальних зон розмиву або замулення дна. Такі процеси мають обмежений просторовий характер і проявляються лише в межах будівельного майданчика. Для запобігання негативним наслідкам передбачено комплекс інженерно-технічних заходів, серед яких: - укріплення берегів геотекстильними матеріалами, для зменшення ерозії; - стабілізація русла шляхом укладання фільтраційного шару з митого щебеню; - поетапне виконання робіт у періоди низької водності, щоб уникнути

№ з/п	Перелік та опис причин, що стали підставою для відмови у видачі висновку з оцінки вливу на довкілля, відповідно до Наказу про відмову у видачі висновку з оцінки вливу на довкілля ТОВ «ОПЕРАТОР ГТС УКРАЇНИ» №64 від 01.10.2025 Департаменту екології та природних ресурсів Чернігівської обласної державної адміністрації	Враховано / не враховано	Відповідь
			підйому мутності води. Після завершення робіт проводитиметься відновлення берегових укосів і природного профілю русла, що унеможливлює тривалу деформацію дна.
2	В описі технічної інформації щодо випробувань наводиться суперечлива інформація щодо випробування трубопроводу після закінчення виконаних робіт: у розділі 1.3 « пневматичні випробування», а в розділі 1.4 «гідравлічне випробування».	Враховано повністю	Випробування трубопроводів передбачено виконувати пневматичним способом. Розділ 1.4 прибедено у відповідність.
3	Ділянка планової діяльності (проведення будівельних робіт) розміщена в межах охоронної зони газопроводів, у межах прибережного захисної смуги р. Ірванець, а також у межах об'єкта природно-заповідного фонду - гідрологічного заказника місцевого значення «Машевський» площею 333,0 га та охороною зоною - 937,0 га, створено рішенням Чернігівського облвиконкому від 24.12.1979 № 561» Про віднесення цінних болотних масивів до категорія заповідних територій». Також територія планової діяльності відносяться до сполучних територій з індексом 1.3 - Дніпровсько-Сновсько- Сіверської сполучною території екологічної мережі та об'єкта, що запропоновано для включення до Смарагдової мережі, Revna and Slot rivers (код UA UA0000466). Звіт ОВД не містить аналізу впливу на гідрологічний заказник місцевого значення «Машевський», не розглянуто питання збереження флори та фауни у тому числі видів занесених до Червоної книги України, про яких згадується у Звіті з ОВД.	Враховано повністю	Інформація наведена в розділі 3. Для визначення впливу на гідрологічний заказник, на межі охоронної зони газопроводу, що є територією заказника місцевого значення «Машевський» проведено (розділ 1.5.1): - розрахунок шумового навантаження, який показав, що сумарний рівень звуку (41,7186 дБА) не перевищить нормативних значень для прибудинкових територій (45 дБА – вночі, 55 дБА - вдень) згідно з дод. №16 ДСП 173-96, ДСН 463-19 «Державні санітарні норми допустимих рівнів шуму в приміщеннях житлових та громадських будинків і на території житлової забудови»); - розрахунок розсіювання забруднюючих речовин в атмосферному повітрі з урахуванням фонового забруднення показав, що створювані максимальні значення приземних концентрацій не перевищують Державні медико-санітарні нормативи допустимого вмісту хімічних і біологічних речовин в атмосферному повітрі населених місць, затверджені Наказом МОЗ від 10.05.2024 №813, зареєстрованим в Мін'юсті 24.05.2024 за №763/42108). Всі підготовчі та ремонтні роботи передбачено виконувати в охоронній зоні існуючого магістрального газопроводу, так як відповідно до ст. 15 Закону України «Про правовий режим земель охоронних зон об'єктів магістральних трубопроводів» від 17.02.2011 №3041-VI, підприємства магістральних трубопроводів під час виконання капітальних та інших планових робіт з метою забезпечення безаварійної експлуатації магістральних трубопроводів без оформлення речових прав на земельні ділянки *мають право в охоронній зоні магістральних газопроводів*: - облаштовувати під'їзні шляхи та пересуватися будь-якими видами транспорту і спеціальної техніки на об'єкти магістральних трубопроводів для їх технічного обслуговування, проведення ремонтних робіт згідно із схемами під'їздів, погодженими з власниками або користувачами земельних ділянок; - копати шурфи на земельних ділянках, розташованих в охоронних зонах

№ з/п	Перелік та опис причин, що стали підставою для відмови у видачі висновку з оцінки вливу на довкілля, відповідно до Наказу про відмову у видачі висновку з оцінки вливу на довкілля ТОВ «ОПЕРАТОР ГТС УКРАЇНИ» №64 від 01.10.2025 Департаменту екології та природних ресурсів Чернігівської обласної державної адміністрації	Враховано / не враховано	Відповідь
			об'єктів магістральних трубопроводів, для перевірки якості ізоляції об'єктів магістрального трубопроводу і стану засобів їх електрохімічного захисту від корозії та проводити інші земляні роботи, необхідні для забезпечення нормальної експлуатації об'єктів магістрального трубопроводу, за умови повідомлення про це власників або користувачів земельних ділянок не менш як за три дні до початку робіт та приведення цих земельних ділянок у стан, придатний для подальшого використання за призначенням; - здійснювати технологічну розчистку (облаштовувати просіку) від чагарників та деревостанів лінійної частини магістральних трубопроводів до 10 метрів від їх осі з кожного боку з метою запобігання негативній дії шкідливих факторів на магістральні трубопроводи та з метою захисту лісів без попереднього погодження з лісокористувачами та відповідними органами нагляду і контролю. Відповідно до стор. 6-7 розділу 1 Звіту з ОВД, ТОВ «Оператор ГТС України» отримано: - технічні умови на проведення інженерних робіт на землях водного фонду річки Ірванець, Деснянського басейнового управління водних ресурсів від 14.02.2025 (додаток №3 до Звіту з ОВД); - технічні умови (лист) для проведення ремонтних робіт в межах гідрологічного заказнику «Машевський» за №01-23/1073 від 16.04.2025 Семенівської міської ради, повідомляємо (додаток №21 до Звіту з ОВД). Слід зазначити, що магістральний газопровід «Київ-Брянськ» побудований у 1952 році, а гідрологічний заказник місцевого значення «Машевський» створений рішенням Чернігівського облвиконкому від 24.12.1979 №561 «Про віднесення цінних болотних масивів до категорії заповідних територій». Тобто газопровід прокладено до створення заказника. Суб'єкт господарювання зобовязується до початку реалізації планованої діяльності з реконструкції газопроводу провести обстеження флори та фауни території проведення робіт, у тому числі виявлення видів, занесених до Червоної книги України, із залученням відповідних фахівців, з визначенням заходів щодо їх збереження. Результати такого обстеження будуть надані Департаменту екології та природніх ресурсів Чернігівської обласної військової адміністрації.
4	До гідрологічного заказника місцевого значення «Машевський» входить евтрофний осоково-злаковий болотний масив, який має значення для живлення та регулювання водного режиму р.Гаркавка, але у Звіті з ОВД	Враховано повністю	Інформація наведена в розділі 3. Євтрофний осоково-злаковий болотний масив — це тип водно-болотного угіддя, що характеризується багатим на поживні речовини ґрунтом та переважанням рослинності з осок та злаків. Вплив планованої діяльності

№ з/п	Перелік та опис причин, що стали підставою для відмови у видачі висновку з оцінки вливу на довкілля, відповідно до Наказу про відмову у видачі висновку з оцінки вливу на довкілля ТОВ «ОПЕРАТОР ГТС УКРАЇНИ» №64 від 01.10.2025 Департаменту екології та природних ресурсів Чернігівської обласної державної адміністрації	Враховано / не враховано	Відповідь
	відсутня інформація щодо впливів на болотний масив.		можливий за рахунок зниження води у місці проведення робіт, що впливає на осоково-злакову рослинність. Розміщення планованої діяльності передбачено *в межах охоронної зони існуючого газопроводу*, так як відповідно до ст. 15 Закону України «Про правовий режим земель охоронних зон об'єктів магістральних трубопроводів» від 17.02.2011 №3041-VI, підприємства магістральних трубопроводів під час виконання капітальних та інших планових робіт з метою забезпечення безаварійної експлуатації магістральних трубопроводів без оформлення речових прав на земельні ділянки мають право в охоронній зоні магістральних газопроводів: - облаштовувати під'їзні шляхи та пересуватися будь-якими видами транспорту і спеціальної техніки на об'єкти магістральних трубопроводів для їх технічного обслуговування, проведення ремонтних робіт згідно із схемами під'їздів, погодженими з власниками або користувачами земельних ділянок; - копати шурфи на земельних ділянках, розташованих в охоронних зонах об'єктів магістральних трубопроводів, для перевірки якості ізоляції об'єктів магістрального трубопроводу і стану засобів їх електрохімічного захисту від корозії та проводити інші земляні роботи, необхідні для забезпечення нормальної експлуатації об'єктів магістрального трубопроводу, за умови повідомлення про це власників або користувачів земельних ділянок не менш як за три дні до початку робіт та приведення цих земельних ділянок у стан, придатний для подальшого використання за призначенням; - здійснювати технологічну розчистку (облаштовувати просіку) від чагарників та деревостанів лінійної частини магістральних трубопроводів до 10 метрів від їх осі з кожного боку з метою запобігання негативній дії шкідливих факторів на магістральні трубопроводи та з метою захисту лісів без попереднього погодження з лісокористувачами та відповідними органами нагляду і контролю. Під час виконання робіт передбачається застосування системи іглофільтрів для тимчасового пониження рівня ґрунтових вод у зоні траншеї, виключно в тій, яка розташована на відстані 10 м від берегу р. Ірванець та виключно в період демонтажних робіт, який складає 2,5 місяці для двох ниток. Іглофільтри встановлюються по обидва боки траншеї з кроком приблизно 4,5 м, на глибині 3 м, з підключенням до загальної колекторної труби, що з'єднана з вакуумною насосною установкою (максимальна потужність системи іглофільтрів становитиме 30,12 м³/год). При водопониженні скидання води

№ з/п	Перелік та опис причин, що стали підставою для відмови у видачі висновку з оцінки вливу на довкілля, відповідно до Наказу про відмову у видачі висновку з оцінки вливу на довкілля ТОВ «ОПЕРАТОР ГТС УКРАЇНИ» №64 від 01.10.2025 Департаменту екології та природних ресурсів Чернігівської обласної державної адміністрації	Враховано / не враховано	Відповідь
			передбачається у два тимчасові резервуари для води ємністю по 200 м^3 кожний, розміщені на правому та лівому берегах річки. По мірі заповнення зазначених резервуарів вода, буде вивозитись автоцистернами на очисні каналізаційні споруди м. Новгород-Сіверський. Тобто, використання іглофільтрів призводить до локального та короткочасного зниження рівня ґрунтових вод на 1,2 м, що зумовлює частковий перерозподіл фільтраційних потоків у прилеглих шарах ґрунту та не використовується для пониження води в р.Ірванець. Після завершення водопониження система іглофільтрів демонтується, а рівень ґрунтових вод поступово відновлюється до природних показників, завдяки відсутності постійного дренажу. Таким чином, гідрологічний баланс ділянки не порушується, а зміни мають тимчасовий, оборотний і локальний характер. Роботи виконуються під контролем технічного та екологічного нагляду із дотриманням екологічних норм щодо охорони вод і запобігання її вторинному забрудненню. Застосування системи іглофільтрів (водопониження) під час земляних і монтажних робіт має низку важливих технічних та екологічних переваг, які роблять цей метод оптимальним для робіт у прибережних і руслових зонах, зокрема, під час прокладання трубопроводів через річки. *Таким чином, іглофільтри не будуть прямо впливати на рівень води у річці Ірванець, так як водозниження передбачено лише для траншеї, що не доходить до річки (на відстані 10 м).* Окрім того, в листі Деснянського басейнового управління водних ресурсів (лист №163/3-1/ДС/25-25 від 18.02.2025 – наведено в додатку №18) зазначено наступне: «...Річка Ірванець (Рванець) та її притоки належать до рівнинного типу зі змішаним живленням, переважно дощовим, з часткою ґрунтових вод (снігове, дощове та підземне живлення)...». *Для відновлення грунтового покриву та рослинності проектом передбачено рекультивацію (комплексом робіт, направлених на відновлення продуктивності і народногосподарської цінності порушених земель. Рекультивацію порушених земель виконують у два послідовних етапи: технічна рекультивація та біологічна).* Отже, враховуючи, що водозниження має локальний та короткотривалий характер, а після проведння робіт передбачено рекультивацію, вплив планованої діяльності буде мінімальний та оборотний з відновленням до природного стану. Також слід зазначити, що відповідно до відкритих картографічних матеріалів, р.Гаркавка протікає на значній віддаленості від межі планованої дільності, близько 17 км.

№ з/п	Перелік та опис причин, що стали підставою для відмови у видачі висновку з оцінки вливу на довкілля, відповідно до Наказу про відмову у видачі висновку з оцінки вливу на довкілля ТОВ «ОПЕРАТОР ГТС УКРАЇНИ» №64 від 01.10.2025 Департаменту екології та природних ресурсів Чернігівської обласної державної адміністрації	Враховано / не враховано	Відповідь
5	Відповідно до статті 19 Водного кодексу України суб'єкт господарювання зобов'язаний забезпечити збереження водоохоронних зон і прибережних захисних смуг. Звідси з ОВД не містить інформацію щодо впливів на водоохоронну зону і прибережних захисних смугу р. Ірванець.	Враховано повністю	Інформація наведена в розділі 3. Необхідність проведення капітального ремонту магістрального газопроводу обумовлена його технічним станом, який може призвести до аварійних ситуацій. Всі підготовчі та ремонтні роботи передбачено виконувати в охоронній зоні існуючого магістрального газопроводу, так як відповідно до ст. 15 Закону України «Про правовий режим земель охоронних зон об'єктів магістральних трубопроводів» від 17.02.2011 №3041-VI, підприємства магістральних трубопроводів під час виконання капітальних та інших планових робіт з метою забезпечення безаварійної експлуатації магістральних трубопроводів без оформлення речових прав на земельні ділянки *мають право в охоронній зоні магістральних газопроводів*: - облаштовувати під'їзні шляхи та пересуватися будь-якими видами транспорту і спеціальної техніки на об'єкти магістральних трубопроводів для їх технічного обслуговування, проведення ремонтних робіт згідно із схемами під'їздів, погодженими з власниками або користувачами земельних ділянок; - копати шурфи на земельних ділянках, розташованих в охоронних зонах об'єктів магістральних трубопроводів, для перевірки якості ізоляції об'єктів магістрального трубопроводу і стану засобів їх електрохімічного захисту від корозії та проводити інші земляні роботи, необхідні для забезпечення нормальної експлуатації об'єктів магістрального трубопроводу, за умови повідомлення про це власників або користувачів земельних ділянок не менш як за три дні до початку робіт та приведення цих земельних ділянок у стан, придатний для подальшого використання за призначенням; - здійснювати технологічну розчистку (облаштовувати просіку) від чагарників та деревостанів лінійної частини магістральних трубопроводів до 10 метрів від їх осі з кожного боку з метою запобігання негативній дії шкідливих факторів на магістральні трубопроводи та з метою захисту лісів без попереднього погодження з лісокористувачами та відповідними органами нагляду і контролю. Відповідно до розділу 1 Звіту з ОВД, ТОВ «Оператор ГТС України» отримано: - технічні умови на проведення інженерних робіт на землях водного фонду річки Ірванець, Деснянського басейнового управління водних ресурсів від 14.02.2025 (додаток №3 до Звіту з ОВД); - технічні умови (лист) для проведення ремонтних робіт в межах

№ з/п	Перелік та опис причин, що стали підставою для відмови у видачі висновку з оцінки вливу на довкілля, відповідно до Наказу про відмову у видачі висновку з оцінки вливу на довкілля ТОВ «ОПЕРАТОР ГТС УКРАЇНИ» №64 від 01.10.2025 Департаменту екології та природних ресурсів Чернігівської обласної державної адміністрації	Враховано / не враховано	Відповідь
			гідрологічного заказнику «Машевський» за №01-23/1073 від 16.04.2025 Семенівської міської ради, повідомляємо (додаток №21 до Звіту з ОВД). За даними Деснянського басейнового управління водних ресурсів (лист №163/3-1/ДС/25-25 від 18.02.2025 – наведено в додатку №18 до Звіту з ОВД) встановлено, що: «...З урахуванням вимог ст. 88 Водного кодексу України ширина прибережних захисних смуг для малих річок становить 25 м. Якщо крутизна схилів перевищує три градуси, мінімальна ширина прибережної захисної смуги подвоюється...». Вплив на прибережну захисну смугу наявний при порушенні грунтового покриву (створення траншеї) та невисокої рослинності, а також використання іглофільтрів. Для відновлення грунтового покриву проектом передбачено рекультивацію: комплекс робіт, направлених на відновлення продуктивності і народногосподарської цінності порушених земель. Рекультивацію порушених земель виконують у два послідовних етапи: технічна рекультивація та біологічна.
6	У Звіті з ОВД зазначено, що відповідно до технічного звіту з інженерно-геологічних вишукувань, розроблено АТ « Інститут транспорту нафти» у 2023 році , за результатами камерального опрацювання матеріалів польових інженерно-геологічних та лабораторних робіт в геологічному розрізі території вишукувань виділено 4 інженерно-геологічних елементів (ІГЕ) та один шар грунту: Шар-А (eH) - Грунтово-рослинний шар - пісок пилувати, сірий, темно- сірий та суглинок легкий пилуватий , темно-сірий, чорний, з домішкою органічних речовин та заторфований ; ІГЕ-1 (aH)- Пісок пилувати, жовтий, світло-жовтий , середньої щільності, з прошарками пухкого, середнього ступеню водонасичення, з прошарками та лінзами піску мілкого та супіску 15-20%; ІГЕ-2 (abH) - Торф , коричневий , чорний, чорно-коричневий слабо- та середньорозкладений (Середнє значення ступеню розкладання торфу Ddp = 20,4%), стійкої консистенції, подекуди нестійкої консистенції, з прошарками і лінзами піску та суглинку 15-20%, подекуди з включенням нерозкладених решток рослин;- ІГЕ-3 (abHI) - Пісок мілкий, сірий , темно-сірий, пухкий середнього ступеню водонасичення та насичений водою, з прошарками	Враховано повністю	Інформація наведена в розділах 1.5.1 та 3. Під час проведення земляних робіт очікується вплив на ґрунти в межах відведеної в тимчасове користування ділянки. Орієнтовний об’єм виїмки ґрунту (у тому числі шар, що містить торф) під час ремонтних робіт складатиме до 5000 м^3. Вийнятий грунт передбачено складувати насипом біля траншеї (до 3 м восотою) в межах охоронної зони трубопроводу. Вийнятий грунт передбачається використовувати для зворотної засипки траншей, а також для благоустрою території при виконанні підготовчих та будівельних робіт. Для збереження структури ґрунту, у тому числі шару, що містить торф передбачено його тимчасове зберігання протягом проведення робіт під плівкою для збереження його фізико-хімічних властивостей (попередження пересихання).

№ з/п	Перелік та опис причин, що стали підставою для відмови у видачі висновку з оцінки вливу на довкілля, відповідно до Наказу про відмову у видачі висновку з оцінки вливу на довкілля ТОВ «ОПЕРАТОР ГТС УКРАЇНИ» №64 від 01.10.2025 Департаменту екології та природних ресурсів Чернігівської обласної державної адміністрації	Враховано / не враховано	Відповідь
	та лінзами піску пилуватого 5-10% , подекуди з тонкими прошарками торфу , з домішкою органічних речовин; ІГЕ-4 (aPlll-H)- Пісок мілкий, сірий, світло-сірий, середньої щільності, з прошарками щільного , середнього ступеню водонасичення та насичений водою, з прошарками та лінзами піску пилуватого та середньої крупності 10-15% . Відповідно у Звіті з ОВД необхідно зазначити заходи щодо збереження структури ґрунту в місці проведення планованої діяльності, у тому числі шару, що містить торф.		
7	У розділі 5.4.2 Звіту з ОВД згадується про можливі аварії, але аналіз наслідків витоку газу чи паливно-мастильних матеріалів на довкілля не проведено.	Враховано повністю	Інформація наведена в розділах 5.4.2. Плановану діяльністю передбачені інженерно-технічні заходи цивільного захисту та створено Проект «Інженерно-технічні заходи цивільного захисту», том 4 (шифр: 4600009887.00.ООП.004-ІТЗ), розроблений АТ «Інститут транспорту нафти» у 2025 році (додано в розділ 1.4, 5.4.2 Звіту з ОВД та додаток №24 до Звіту з ОВД), відповідно до якого: - «4.1.1. Визначення меж зони можливого ураження Об'єкт капітального ремонту розміщується за межами населених пунктів поблизу с. Машеве Семенівської міської громади Новгород-Сіверського району Чернігівської області. Відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 29 вересня 2021 р. №1021-21 дану територію не віднесено до будь-якої групи з цивільного захисту. Згідно з переліком, наведеним у ДБН В.1.2-4:2019, об'єкт капітального ремонту розміщується у зоні можливого хімічного забруднення у разі виникнення аварій під час перевезення небезпечних хімічних речовин автомобільним транспортом (на відстані приблизно 1,7 км на захід від об'єкта будівництва знаходиться автодорога Р-65 Миколаївка-Глухів-Катеринівка, по якій можливий рух транспорту з НХР). Згідно вимог по районуванню територій, визначених в ДБН В.1.2-4:2019 об'єкт розташований позами межами: - зони значних (сильних) руйнувань та зони сильного радіоактивного забруднення від категорованих міст з ЦЗ; - зони значних (сильних) руйнувань та зони сильного радіоактивного забруднення від категорованих об'єктів з ЦЗ; - зони хімічного забруднення від стаціонарних ХНО; - зони катастрофічного затоплення;

№ з/п	Перелік та опис причин, що стали підставою для відмови у видачі висновку з оцінки вливу на довкілля, відповідно до Наказу про відмову у видачі висновку з оцінки вливу на довкілля ТОВ «ОПЕРАТОР ГТС УКРАЇНИ» №64 від 01.10.2025 Департаменту екології та природних ресурсів Чернігівської обласної державної адміністрації	Враховано / не враховано	Відповідь
			- зони радіоактивного забруднення від АЕС. 4.1.2 Обґрунтування віддалення об'єкта від суб'єктів господарювання, віднесених до категорій з цивільного захисту, та міст, віднесених до відповідних груп з цивільного захисту Об'єкт розташований на території, яку не віднесено до групи з цивільного захисту. ТОВ «Оператор ГТС України», якому належить об'єкт капітального ремонту, не віднесено до категорії з цивільного захисту. Поблизу об'єкта капітального ремонту немає міст та об'єктів, які віднесені до груп і категорій з цивільного захисту. 4.1.3 Дані про вогнестійкість Ступінь вогнестійкості – не визначена. Гасіння можливої пожежі забезпечується улаштуванням окремих проїздів і під'їзних шляхів для пожежних машин або суміщених з функціональними проїздами та під'їздами. 4.1.4 Обґрунтування умов функціонування об'єкта в особливий період В особливий період підприємство функціонує в звичайному режимі. Припинення функціонування об'єкта в особливий період може здійснюватися за обставин, пов'язаних з веденням воєнних (бойових) дій, що унеможливлюють його подальшу експлуатацію. 4.1.5 Обґрунтування чисельності найбільшої працюючої зміни, чергового і обслуговуючого персоналу підприємств, що забезпечують життєдіяльність населених пунктів, віднесених до груп з цивільного захисту, та об'єктів, віднесених до категорій з цивільного захисту На об'єкті відсутній працюючий персонал. Згідно завдання на розробку проєкту проєктований об'єкт без будівель і споруд, а також без постійного персоналу...». - «... 4.2.1 Рішення, спрямовані на попередження пожеж Пожежна безпека забезпечуватиметься системами запобігання пожежі і організаційно-технічними заходами. Протипожежний захист досягається наступним: - постійним контролем за концентрацією газу в повітрі (використання газоаналізаторів); - обмеженням вогневих робіт та їх проведенням лише за спеціальними нарядамидопусками;

№ з/п	Перелік та опис причин, що стали підставою для відмови у видачі висновку з оцінки вливу на довкілля, відповідно до Наказу про відмову у видачі висновку з оцінки вливу на довкілля ТОВ «ОПЕРАТОР ГТС УКРАЇНИ» №64 від 01.10.2025 Департаменту екології та природних ресурсів Чернігівської обласної державної адміністрації	Враховано / не враховано	Відповідь
			- наявністю засобів пожежогасіння (переносні вогнегасники, пісок, пожежні щити); - підготовкою персоналу до дій у разі загоряння газу або вибуху (інструктажі, тренування); - організацією взаємодії з пожежно-рятувальними службами, зокрема визначенням оперативного доступу до об'єкта. 4.2.2 Проєктні рішення щодо запобігання виникненню надзвичайної ситуації у разі ймовірної аварії на об'єкті Проєктом передбачено заходи, спрямовані на запобігання виникненню надзвичайних ситуацій (НС) на ділянці магістрального газопроводу. *Система технічного контролю та диспетчеризації* Контроль за станом ділянки магістрального газопроводу здійснюється за допомогою автоматизованої системи управління технологічними процесами (АСУ ТП), що забезпечує: - безперервний моніторинг технологічних параметрів газопроводу; - фіксацію відхилень технологічних параметрів та подачу аварійних сигналів; - централізоване управління об'єктом диспетчером ТОВ «Оператор ГТС України» в цілодобовому режимі. *Інженерно-технічні рішення щодо запобігання аваріям* У проєктних рішеннях капітального ремонту передбачено: - застосування сучасних труб із антикорозійним покриттям та надійною ізоляцією з урахуванням категорії корозійної активності ґрунтів; - улаштування контрольно-вимірювальних пунктів для періодичного технічного огляду та діагностики стану трубопроводу; - влаштування засобів електрохімічного захисту (ЕХЗ) згідно з чинними вимогами ДСТУ та галузевих норм; - забезпечення вимог охоронної зони газопроводу для виключення несанкціонованого втручання в інфраструктуру. *Організаційні заходи та аварійна готовність* - робота диспетчерської служби ТОВ «Оператор ГТС України» здійснюється безперервно. - у разі виникнення аварійної ситуації задіюються аварійно-відновлювальні бригади, які мають відповідне оснащення та проходять планові навчання. - передбачено проведення регламентного обстеження зварних швів,

№ з/п	Перелік та опис причин, що стали підставою для відмови у видачі висновку з оцінки вливу на довкілля, відповідно до Наказу про відмову у видачі висновку з оцінки вливу на довкілля ТОВ «ОПЕРАТОР ГТС УКРАЇНИ» №64 від 01.10.2025 Департаменту екології та природних ресурсів Чернігівської обласної державної адміністрації	Враховано / не враховано	Відповідь
			огляду камери пуску-приймання ПІГ тощо. *Матеріальний резерв* Відповідно до постанови КМУ від 30.09.2015 №775, для об'єкта підвищеної небезпеки формується об'єктовий матеріальний резерв для запобігання і ліквідації НС, а також для виконання невідкладних ремонтно-відновлювальних робіт. Номенклатура, обсяги та місце зберігання резерву визначаються ТОВ «Оператор ГТС України» на підставі нормативних документів, з урахуванням специфіки експлуатації ділянки магістрального газопроводу. 4.2.3 Проєктні рішення щодо мінімізації наслідків надзвичайних ситуацій, у разі ймовірних аварій на розташованих поблизу об'єктах підвищеної небезпеки (потенційно небезпечних об'єктах) та внаслідок аварій на транспорті В межах району проектування відсутні промислові підприємства, що відносяться до ОПН, аварії на яких можуть привести до утворення зон НС. Об'єкт капітального ремонту розташований у межах зони можливого хімічного забруднення — приблизно на відстані 1,7 км на схід від автомобільної дороги Р-65 (Миколаївка – Глухів – Катеринівка), по якій може здійснюватися транзитне перевезення хімічно небезпечних речовин (НХР) (згідно з даними Укртрансбезпеки). Розрахунок радіусу можливої зони ураження у випадку аварії з викидом хімічно небезпечної речовини здійснено згідно з методикою, викладеною у «Методичних рекомендаціях з ідентифікації потенційно небезпечних об'єктів» (затверджено наказом МНС України від 23.02.2006 № 98). *За попередніми оцінками, умовна зона хімічного зараження І ступеня ураження може становити до 1000 м при несприятливих метеоумовах.* Постійно працюючий персонал в зоні можливого ураження відсутній. У разі виникнення загрози — персонал буде евакуйовано згідно з планом реагування на надзвичайні ситуації. Для зменшення ймовірних наслідків надзвичайних ситуацій та відповідно до Постанови Кабінету Міністрів України від 19 серпня 2002 р. № 1200 «Про затвердження Порядку забезпечення населення і працівників формувань та спеціалізованих служб цивільного захисту засобами індивідуального захисту, приладами радіаційної та хімічної розвідки, дозиметричного і хімічного контролю», на підприємстві передбачається: - завчасне накопичення та підтримання в готовності засобів

№ з/п	Перелік та опис причин, що стали підставою для відмови у видачі висновку з оцінки вливу на довкілля, відповідно до Наказу про відмову у видачі висновку з оцінки вливу на довкілля ТОВ «ОПЕРАТОР ГТС УКРАЇНИ» №64 від 01.10.2025 Департаменту екології та природних ресурсів Чернігівської обласної державної адміністрації	Враховано / не враховано	Відповідь
			індивідуального захисту органів дихання (протиаерозольні фільтрувальні маски, респіратори) для працівників, які можуть перебувати на території під час аварійної ситуації; - підготовка персоналу щодо дій у разі виникнення надзвичайної ситуації; - оснащення об'єкта системою оповіщення; - укладання угод з відповідними службами ДСНС щодо оперативного реагування у разі виникнення аварії. Таким чином, прийняті проєктні рішення спрямовані на зниження потенційних ризиків і забезпечення безпеки персоналу у випадку виникнення аварій на транспорті з викидом НХР...». *Висновок: враховуючи всі передбачені заходи щодо запобігання аварійних ситуацій, а також заходи реагування та підготовки до таких ситуацій, можна зробити висновок, що імовірність винекнення аварійної ситуації – досить низька.*
8	У розділі 5.4.3 Звіту з ОВД зазначається про кумулятивний вплив планової діяльності, але не розглянуто сукупний вплив від інших газопроводів, які проходять по даній території, що суперечить вимогам пункту 7 частини 2 статті 6 Закону України «Про оцінку впливу на довкілля».	Враховано повністю	Інформація наведена в розділах 5.4.3. В режимі експлуатації газопроводи можуть впливати на довкілля за рахунок викидів зарудніючих речовин через свічки стравлювання газу. Натомість, поруч з ділянкою планованої реконструкції, такі джерела викиду відсутні. В районі проведення ремонтних робіт відсутні інші газопроводи.
9	Також відсутній опис заходів із контролю замулення та запобіганню потрапляння паливно- мастильних матеріалів до водойми.	Враховано повністю	Інформація наведена в розділі 7. Для запобігання замуленню русла р. Ірванець під час виконання будівельних робіт передбачено комплекс профілактичних та моніторингових заходів: 1. Організаційні заходи: - виконання робіт у період низької водності, щоб зменшити збурення донних відкладень; -своєчасне видалення ґрунту з прибережної смуги, недопущення його потрапляння у воду; 2. Технічні заходи: -укріплення берегів і схилів траншеї щебенем для запобігання ерозії; - використання митих інертних матеріалів (щебеню, гравію) без дрібнодисперсних фракцій. 3. Контроль і моніторинг: - спостереження за мутністю води вище та нижче місця робіт; - візуальний контроль і фотофіксація стану русла; - після завершення будівництва очищення русла від наносів, проведення

№ з/п	Перелік та опис причин, що стали підставою для відмови у видачі висновку з оцінки вливу на довкілля, відповідно до Наказу про відмову у видачі висновку з оцінки вливу на довкілля ТОВ «ОПЕРАТОР ГТС УКРАЇНИ» №64 від 01.10.2025 Департаменту екології та природних ресурсів Чернігівської обласної державної адміністрації	Враховано / не враховано	Відповідь
			періодичного моніторингу та, за потреби, локальне розчищення. Передбачені наступні заходи запобігання потрапляння паливо-мастильних матеріалів: - використання спеціалізованої та справної техніки; - проведення заправки, мийки, техобслуговування та ремонту транспортних та вантажопідйомних механізмів (у тому числі регулярні профілактичні ремонти) для запобігання втрат паливо-мастильних матеріалів у спеціально обладнаних місцях за межами території об'єкту планованої діяльності; - недопущення змішування відходів, забезпечення належного зберігання та складування відходів.
10	Зазначена у Звіті з ОВД одна технічна альтернатива , а саме розробка траншеї для заміни існуючої газової труби на ділянці переходу через р. Ірванець вручну також матиме значний вплив на гідрологічний заказник місцевого значення «Машевський». Рекомендуємо розглянути інші технічні альтернативи прокладання трубопроводу через річку, які мали б мінімальний вплив на гідрологічний заказник місцевого значення «Машевський».	Враховано повністю	Інформація наведена в розділі 2. *До початку прийняття рішення щодо методу проведення ремонтних робіт було розглянуто декілька альтернативних варіатів, таких як:* *Горизонтально направлене буріння (ГНБ)* Технологія ГНБ передбачає прокладання трубопроводу під руслом річки без відкритого розкриття ґрунту у водній зоні, що, на перший погляд, може сприйматися екологічно безпечним, проте, для його реалізації необхідно виконати низку технічно складних і просторово обмежених робіт, що суттєво впливають на природне середовище, а саме: • Необхідність створення стартового та приймального котлованів на обох берегах річки. Їх глибина може сягати 4–6 м, що призводить до порушення берегової рослинності та кореневих систем дерев, а також змінює мікрорельєф берегів. • Використання бурових розчинів (зазвичай на основі бентоніту) потребує організації систем збору та видаленню. У разі розгерметизації або витоку бурового розчину існує ризик потрапляння суспензії у водне середовище, що може призвести до замулення, зниження рівня кисню у воді та загибелі гідробіонтів. • Під'їзди для важкої техніки (значних розмірів бурова установка, насосне та допоміжне обладнання) вимагають розширення будівельного майданчика і тимчасового зняття родючого шару ґрунту, що є неприпустимим у межах охоронної зони заказника. • Складність контролю траєкторії буріння у неоднорідних

№ з/п	Перелік та опис причин, що стали підставою для відмови у видачі висновку з оцінки вливу на довкілля, відповідно до Наказу про відмову у видачі висновку з оцінки вливу на довкілля ТОВ «ОПЕРАТОР ГТС УКРАЇНИ» №64 від 01.10.2025 Департаменту екології та природних ресурсів Чернігівської обласної державної адміністрації	Враховано / не враховано	Відповідь
			ґрунтах може призвести до відхилень осі трубопроводу або виходу бурового інструменту у товщу води, що потребуватиме аварійного втручання. • Значна вартість і тривалість виконання робіт, а також потреба у спеціалізованому обладнанні й висококваліфікованому персоналі. *З урахуванням перелічених факторів, метод ГНБ, хоч і зменшує прямий контакт з руслом, створює суттєве антропогенне навантаження на берегову смугу та може призвести до локальних змін гідрологічного і біогеохімічного режимів заказника.* <u>*Надземний перехід через річку*</u> Надземне прокладання трубопроводу передбачає встановлення опор і фундаментів через водотік із закріпленням трубопроводу вище рівня повені. Такий спосіб технічно можливий, однак має низку недоліків як технічного, так і екологічного характеру: • Необхідність улаштування опор і фундаментів у безпосередній близькості до русла, що порушує структуру берегових схилів, викликає ерозійні процеси та змінює напрямок поверхневого стоку. • Складність доступу для обслуговування – періодичні огляди, фарбування, ремонт кріплень потребуватимуть під'їзду техніки до берегів, що призводить до тривалого антропогенного впливу на територію заказника. • Візуальний вплив на природний ландшафт – наявність металевої конструкції через річку змінює естетичний вигляд охоронної території, що суперечить завданням збереження природного середовища. • Ризик утворення льодових та рослинних заторів під час паводків або весняного водопілля, оскільки опори створюють перешкоду для природного потоку. • Підвищений рівень шуму та вібрацій під час монтажу опор, що може негативно вплинути на птахів і водних організмів у період розмноження. • Корозійна небезпека та вплив погодних умов — відкриті металеві конструкції підлягають атмосферній корозії, що потребує постійного технічного догляду і створює додаткове екологічне навантаження. *В результаті аналізу зазначено, що надземний перехід створює постійний техногенний та візуальний вплив, у тому числі в період експлуатації, тому його використання у межах гідрологічного заказника є з екологічної точки зору недоцільним.*

2) ТОВ «ОПЕРАТОР ГТС УКРАЇНИ» проходить процедуру оцінки впливу на довкілля (реєстраційний номер справи №11493), під час якої було отримано перелік та опис причин, що стали підставою для відмови у видачі висновку з оцінки вливу на довкілля, відповідно до ***Наказу про відмову у видачі висновку з оцінки вливу на довкілля ТОВ «ОПЕРАТОР ГТС УКРАЇНИ» №75 від 25.12.2025 Департаменту екології та природних ресурсів Чернігівської обласної державної*** адміністрації (наведений в додатку №26).

У даному Звіті з ОВД враховано зауваження Департаменту екології та природних ресурсів Чернігівської обласної державної адміністрації, а саме:

№ з/п	Перелік та опис причин, що стали підставою для відмови у видачі висновку з оцінки вливу на довкілля, відповідно до Наказу про відмову у видачі висновку з оцінки вливу на довкілля ТОВ «ОПЕРАТОР ГТС УКРАЇНИ» №75 від 25.12.2025 Департаменту екології та природних ресурсів Чернігівської обласної державної адміністрації	Враховано / не враховано	Відповідь
1	Відповідно до частини десятої статті 5 Закону суб'єкт господарювання при підготовці звіту з оцінки впливу на довкілля враховує повністю, враховує частково або обґрунтовано відхиляє зауваження і пропозиції громадськості, надані в процесі громадського обговорення обсягу досліджень та рівня деталізації інформації, що підлягає включенню до звіту з оцінки впливу на довкілля. Відповідно до абзацу десятого частини другої статті 6 Закону та Порядку передачі документації для надання висновку з оцінки впливу на довкілля та фінансування оцінки впливу на довкілля, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 13.12.2017 № 1026, звіт з оцінки впливу на довкілля включає усі зауваження і пропозиції громадськості до планованої діяльності, обсягу досліджень та рівня деталізації інформації, що підлягає включенню до звіту з оцінки впливу на довкілля (додається таблиця з інформацією про повне врахування, часткове врахування чи обґрунтоване відхилення суб'єктом господарювання зауважень і пропозицій громадськості, наданих у процесі громадського обговорення обсягу досліджень та рівня деталізації інформації). Засобами Єдиного реєстру з оцінки впливу на довкілля були подані зауваження та пропозиції до планованої діяльності, обсягу досліджень та рівня деталізації інформації, що підлягає включенню до звіту з оцінки впливу на довкілля від Громадської організації «Українська природоохоронна група» від 24.02.2025 № 256/2025. У листі Департаменту від 28.02.2025 № 06-07/494 засобами Єдиного реєстру з оцінки впливу на довкілля були подані зауваження та пропозиції до планованої діяльності, обсягу досліджень та рівня деталізації інформації, що підлягає включенню до звіту з оцінки впливу на довкілля від Громадської організації «Українська природоохоронна група» від 24.02.2025 №256/2025. Зазначений лист Департаменту включено до звіту з оцінки впливу на довкілля, але у розділі 10 звіту з оцінки впливу на довкілля відсутня інформація щодо врахування зауважень і пропозицій громадськості до планованої діяльності,	Враховано повністю	На сторінках 132-143 у розділі 10 додано таблицю з інформацією про повне врахування, часткове врахування чи обґрунтоване відхилення зауважень і пропозицій громадськості, наданих листом №256/2025 від 24.02.2025 ГО «Українська природоохоронна група» у процесі громадського обговорення обсягу досліджень та рівня деталізації інформації. На сторінках 144-149 у розділі 10 додано таблицю з інформацією про повне врахування, часткове врахування чи обґрунтоване відхилення зауважень на етапі громадського обговорення Звіту з ОВД наданих листом листом №04.09.2025 від 04.09.2025 ГО «Чернігівська Обласна Організація Українського Товариства Охорони Природи». На сторінках 150-157 у розділі 10 додано таблицю з інформацією про повне врахування, часткове врахування чи обґрунтоване відхилення зауважень на етапі громадського обговорення Звіту з ОВД наданих листом №942/2025 від 09.09.2025 ГО «Українська природоохоронна група». На сторінках 158-172 у розділі 10 додано таблицю з інформацією про повне врахування, часткове врахування чи обґрунтоване відхилення зауважень на етапі громадського обговорення Звіту з ОВД наданих листом N1238/2025 від 11.12.2025 ГО «Українська природоохоронна група».

№ з/п	Перелік та опис причин, що стали підставою для відмови у видачі висновку з оцінки вливу на довкілля, відповідно до Наказу про відмову у видачі висновку з оцінки вливу на довкілля ТОВ «ОПЕРАТОР ГТС УКРАЇНИ» №75 від 25.12.2025 Департаменту екології та природних ресурсів Чернігівської обласної державної адміністрації	Враховано / не враховано	Відповідь
	обсягу досліджень та рівня деталізації інформації, що підлягає включенню до звіту з оцінки впливу на довкілля. Наголошуємо на необхідності врахування зауважень і пропозицій, наданих громадською організацією: на етапі розгляду повідомлення листи від Громадської організації «УКРАЇНСЬКА ПРИРОДООХОРОННА ГРУПА» від 24.02.2025 № 256/2025 та на етапі громадського обговорення Звіту з ОВД від Громадської організації «УКРАЇНСЬКА ПРИРОДООХОРОННА ГРУПА» від 11.12.2025 № 1238/2025.		